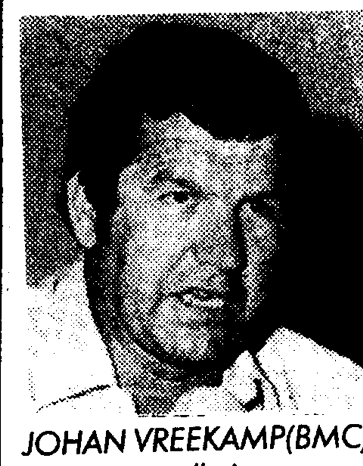
Amigoe

JOHAN VREEKAMP(BMC) ...stadhuis...

VANDAAG

101STE JAARGANG — NO.: 35

VRIJDAG 10 FEBRUARI 1984

Nieuws in vogelvlucht

BEIROET — VS-vliegtuigen en een onderzeebootjager hebben Syrische stellingen onder vuur genomen. Syrie en Druzen-leider Joumblatt hebben gewaarschuwd voor de gevolgen van een VS-ingrijpen. Israel heeft vanmorgen Palestijnse doelen ten oosten van Beiroet gebombardeerd. Engeland en de VS evacueren hun staatsburgers uit Beiroet. Venezuela doet evenzo met zijn ambassade.

*****

NEW YORK — Het VS-tv-station ABC meldt dat de Syrische commandant bij het VS-bombardement is omgekomen. Daarbij werd het Syrische communicatie- en zenuwcentrum in Hammana vernietigd waar alle activiteiten van de Syrische troepen worden gecoordineerd. Washington heeft dit niet bevestigd.

*****

TUNIS — De Libanese regering heeft de secretaris van de Arabische liga Klibi gevraagd om goede diensten te bewijzen in de huidige crisis. Gedacht wordt aan een troepenscheiding en een gedemilitariseerde zone. Van Saoedisch-Arabische zijde gelooft men binnen een paar dagen een oplossing te hebben voor het Libanese probleem. De terugtrekking van de VS-mariniers kan de weg vrijmaken voor nieuwe Libanese vredesbesprekingen. Gemayel moet een keuze maken tussen VS-steun of een bondgenootschap met Syrie, zo verluidt in kringen in de Jordaanse hoofdstad. Binnen de Veiligheidsraad van de VN wordt informeel gesproken over het Franse voorstel VN-troepen naar Libanon te sturen ter vervanging van de vredesmacht. Men verwacht niet snee een vergadering van de Raad.

*****

JERUZALEM — Noord Israel is voor het eerst sinds juni 83 vanuit Libanon beschoten, met Katjoesja-raketten. Er waren geen persoonlijke of materiele gevolgen. Israel begon in juni 82 de Libanon-operatie om van deze beschietingen af te zijn.

*****

LONDEN — Iran heeft met afsluiting van de olieroute via de Perzische golf gedreigd als de VS actief betrokken raken bij de oorlog tussen Irak en Iran. De VS hebben gegarandeerd dat zij de Golf voor de scheepvaart open zullen houden.

*****

NEW DEHLI — Bij een treinongeluk op een station 40 km ten westen van New Dehli zijn zeker 43 doden gevallen en tientallen gewonden. Er botsten 2 treinen frontaal op elkaar.

*****

LAGOS — De Opec reageert welwillend op het verzoek van Nigeria voor een groter productiecontingent, zo gelooft Saoedi Arabie, waarvan de Olie-minister in Nigeria op bezoek is.

*****

MANAGUA — Bij een nederlaag staan de Sandinisten de macht af, zo verzekert de Nicaraguaanse junta-coordinator Ortega. Voor de verkiezing van 85 komen er garanties voor een campagne en brede politieke deelname.

*****

CAPE CANAVERAL — Een nieuwe tegenslag voor het ruimteveer Challenger heeft de vrije ruimtewandeling gisteren van 2 kosmonauten bekort. Door een mankement aan een 15 meter lange mechanische arm kon niet geoefend worden voor het bergen van defecte kunstmanen.

*****

PARAMARIBO — Vandaag worden de ministerskandidaten van het Surinaamse bedrijfsleven beedigd, zo meldt SNA. Dit had men eigenlijk gisteren verwacht. Het zijn Chehin voor Financien en Ritfeld voor Volksgezondheid. De Udenhout-ploeg van 9 man is daarmee compleet.

*****

SAN SALVADOR — Een Rode Kruis-werker zegt gezien te hebben dat de guerrilla in El Salvador 4 soldaten heeft geexecuteerd. Vrijgelaten leden van de Burgerwacht zeggen dat zij dit niet hebben gezien. Ook bewoners van Atiocoyo zeggen van niets te weten. Een VS-rechter heeft met tegenzin het verzoek van El Salvador ingewilligd het FBI-rapport over de moord op VS-religieuzen geheim te houden. Deze is in december 80 gepleegd. Dit rapport telt bijna 3000 pagina's.

*****

ROME — De op 21 januari bij een aanslag gewond geraakte Libische ambassadeur El Taggazy is aan de verwondingen bezweken. Hij is niet meer bij kennis geweest. Voor de aanslag eiste niemand de verantwoordelijkheid op.

*****

JAKARTA — Indonesie dat zijn Palapa-satelliet de verkeerde baan in de ruimte in zag gaan vanuit de VS-Challenger heeft ondanks de opdracht voor het vervaardigen van een nieuwe satelliet ook besloten onderzee kabels te laten leggen voor de verbinding van bepaalde eilanden. Indonesie was voor 75 miljoen dollar verzekerd voor de verloren gegane Palapa.

*****

MACHTSSTRIJD BINNEN KREMLIN NOG NIET BEEINDIGD

Overgangsperiode nog verder verlengd

Andropov overleden

MOSKOU, LONDEN, WASHINGTON — Yuri Vladimirovich Andropov, de president van de Unie van Sovjet-Republieken, is gisteren op 69- jarige leeftijd overleden. In een sobere verklaring maakte Radio- Moskou vanmorgen melding van de dood van de man, die vijftien maanden geleden zeer verassend de opvolger werd van de toen gestorven partij- leider Leonid Brezhnev.

Andropov, die midden vorig jaar mysterieus uit het openbare leven verdween, was al geruime tijd ziek. Hij leed aan een hartkwaal en had tevens last van de nieren en werd op de koop toe gekweld door suikerziekte.

De verwachting is, dat het Politburo - de politieke regeer-arm van de Russische communistische partij - binnen twee dagen een opvolger voor Andropov zal aanwijzen.

Sedert de geruchten over de ernstige ziekte van Andropov verleden jaar opdoken, speelt zich binnen het Kremlin een intensieve machtsstrijd af. Maar geheimzinnig als de Russen - en de communisten in het algemeen - zijn, weet men in het westen niet wie de grootste kanshebber is. Het is derhalve onzeker en ook prematuur om te voorspellen of en zo ja, welke wijzigingen de dood van Andropov zal hebben op de buitenlandse politiek van Moskou.

Toen op 12 november 1982 Yuri Andropov werd aangewezen als de opvolger van Brezhnev, kwam dit als een grote verrassing. Andropov had gedurende vijftien jaar met ijzeren hand aan het hoofd gestaan van de beruchte KGB, de Russische geheime dienst en niets had erop gewezen, dat hij in zijn land tot het hoogste ambt zou worden geroepen.

Zijn onverwachte aanwijzing als leider van de Sovjet- Republieken bewees, dat binnen het Politburo nog geen duidelijke lijn - en opvolgings- tactiek ten opzichte van het westen - was uitgekristalliseerd na de verdwijning van Brezhnev, een letterlijk en figuurlijk robuuste figuur, die duidelijk de absolute leider was.

Andropov's positie was derhalve niet geconsolideerd, toen hij op het hoogste platform van de Sovjet- hiërarchie verscheen. Zijn eerste taak was daarom zijn

YURI ANDROPOV

positie te verstevigen ten opzichte van anderen, die hem eigelijk als een "overgangsvorst" in het zadel hadden geholpen. Hij [illegible] oud-Brezhnev- aanhangers, haalde zijn eigen sympathisanten naar het Kremlin en plaatste hen op hoge posten. Maar binnen het ingewikkelde krachten- spel, dat in de Sovjet- Unie altijd heeft bestaan sedert de Bolsjewistische revolutie, ging er teveel tijd overheen, voordat hij de zuivering kon doorvoeren, die hij zich voor ogen had gesteld en die hij daarom ook niet verwezenlijkte.

Andropov had trouwens nog meer idealen. Na duidelijke stagnatie in de Sovjet- economie gedurende de periode- Brezhnev, stelde hij zich als voornaamste doel een nieuwe "industriele mentaliteit" te introduceren. Hij bond de strijd aan tegen corruptie en economische delicten. Tijdens de eerste maanden van zijn leiderschap stelde Andropov zware straffen in het vooruitzicht voor economische misdrijven als zwendel, speculatie, verduistering en hingen de arbeiders zelfs sancties boven het hoofd voor onvoldoende prestatie en werklust.

De overhaast die hem aan de macht had gebracht, de geringe tijd waarin hij volledig functioneerde en nog de interne intrige en ideologische geschillen in het Kremlin, lieten hem weinig tijd naar buiten op te treden. Niet eenmaal bezocht hij het westen, visites aan Oost- blok landen waren zelfs tot een minimum beperkt.

Uiteraard was zijn zwakke gezondheid een handicap voor zijn slagvaardigheid bij het uitvoeren van een nieuw beleid. Vergeleken met zijn voorganger Brezhnev, die zich binnen de Sovjet- Unie en zelfs daarbuiten levensgroot manifesteerde, trad Andropov nauwelijks voor het voetlicht. Een ongewoon verschijnsel in een politiek systeem, waarin optreden in het openbaar traditioneel een teken van macht is.

ZELFDE TACTIEK

Op het terrein van de buitenlandse politiek zette Andropov de beproefde tactiek van zijn voorgangers voort. Die bestond uit het constant onder druk houden van het westen. Andropov redeneerde net als zijn voorgangers: aan ONZE opvattingen mag niet worden getornd, als wij onderhandelen doen wij dat op basis van de voorstellen van het westen.

De keihard- vastgehouden strategie, met name op het stuk van de kern- bewapening en wapen- beheersing, leidde daarom tot een impasse. Ondanks concessies van de overigens bijna even onbuigzame Ronald Reagan, bleven oost en west daarom ver van elkaar verwijderd. In het Midden- Oosten leidde dat tot een keiharde confrontatie, ofschoon de Sovjets ook hier het wapen van de indirecte interventie hanteerden en in dit geval vooral de Syriërs het vuile werk voor hen deden opknappen. Ten aanzien van de kern- bewapening veroorzaakte de harde Russische lijn een confrontatie, die de wereld dichterbij een heilloze en "onwinbare" oorlog heeft gebracht.

In andere delen van de wereld (Afghanistan, Midden- Amerika, het Caribisch gebied (Grenada), Afrika en Zuid- Oost Azië) bleef de Sovjet- Unie hinderlijkgevaarlijk wroeten en schiep brandhaarden of wakkerde die

(Vervolg naar pag. 8, kolom 1)

Ñapa

DEZE WEEK:

Belofte Salvadoraanse guerrilla

Geen verstoring van verkiezingen

MEXICO- STAD — De Salvadoraanse guerrilla- beweging zal niet proberen de presidents- verkiezingen van volgende maand te verstoren. Dat hebben leiders van de politieke commissie van het FMLN- FDR in Mexico- Stad verklaard. De woordvoerders, onder wie FRD- leider Guillermo Ungo, verklaarden dat de guerrilla- strijd tijdens de verkiezingen doorgaat, maar dat de strijd er niet speciaal op gericht zal zijn de verkiezingen te verstoren. De mensen zullen er niet van worden weerhouden hun stem uit te brengen, zelfs niet in zones die door de guerrilla-beweging worden gecontroleerd. Ungo zei overigens dat de guerrilla- beweging nog een verzoek van de regering moet ontvangen verkiezingen te kunnen houden in deze gecontroleerde gebieden.

Tijdens de verkiezingen voor de grondwet- gevende vergadering in maart 1982 had de guerrilla- beweging nog een offensief geopend en kiezers bedreigd. FDR- leider Ungo noemde tijdens een persconferentie in Mexico- Stad de verkiezingen overigens een farce. De woordvoerders van de guerrilla- beweging herhaalden dat zij niet aan de verkiezingen zullen deelnemen, nadat vorig aar besprekingen met de regering waren mislukt.

De guerrilla- beweging deed opnieuw een voorstel te komen tot een oplossing via onderhandelingen. Het twintig punten tellende voorstel voorziet in een overgangs- regering op brede basis, waarin ook de guerrilla-beweging participeert. Volgens het voorstel moeten leger- officieren die betrokken zijn bij doodseskaders worden weggezuiverd. Verder zou een nieuw leger moeten worden gevormd en zou het justitieel systeem moeten worden hervormd. De guerrilla- beweging wil voorts burgers en militairen berechten die mensenrechten hebben geschonden. Zij onderstreept in het voorstel dat een nieuwe regering zich zal houden aan democratische principes en verkiezingen zal organiseren. De guerrilla-beweging vraagt om ontbinding van de uiterst rechtse partij "Arena" van Roberto d'Aubuisson.

Het voorstel van de guerilla-beweging wijkt overigens niet wezenlijk af van eerdere voorstellen tot onderhandelingen. De Salvadoraanse regering heeft echter steeds gezegd, dat van machtsdeling met de guerrilla- beweging geen sprake kan zijn. De guerrilla- beweging zou volgens de Salvadoraanse regering aan verkiezingen moeten meedoen. Het FDR- FMLN heeft dit altijd geweigerd, omdat onder de huidige omstandigheden geen eerlijke verkiezingen mogelijk zouden zijn.

Oost en West ruziën op vredesconferentie

ATHENE — Meer dan 60 vredes-organisaties uit oost en west zijn in Athene na een vierdaagse „Internationale Conferentie voor een Kernwapenvrij Europa" verdeeld uiteengegaan. Over de tekst van de slotverklaring werd niet gestemd. Daarin werd opgeroepen tot bevriezing van kernwapens, verklaringen tot afzien van eerste gebruik ervan en kernwapenvrij maken van Europa.

Zij was opgesteld met medewerking van drie organisaties gelijkelijk uit oost en west, maar stiet op heftige kritiek van talrijke vertegenwoordigers van westelijke organisaties alsmede Joegoslavië, terwijl men zich van Sovjetzijde uitsprak vóór de verklaring. Van westelijke zijde zei men te betreuren, dat er alleen maar een lijst met mooie eisen werd opgesomd, maar in de verklaring niets werd gezegd over practische stappen in de richting van het doel. Een bezwaar werd ook genoemd, dat de diepe meningsverschillen tussen de westelijke en de officiele oostelijke vredes-organisaties niet duidelijk werden aangegeven. De voorzitter van het Sovjetvredescomite, Joeri Sjoekov, verweet westelijke vertegenwoordigers de door het oosten uitgestrekte ‚vriendenhand' te weigeren.

Aan de conferentie namen enige honderden vertegenwoordigers van 64 vredes-organisaties uit in totaal dertig landen deel, 28 Oost- zowel als Westeuropese plus Canada en VS. Nederland zal deel uitmaken van een adviesgroep van zeven landen die er volgens de conferentie moet komen om plannen te maken voor de wijze waarop de discussie tussen alle Europese volkeren kan worden bevorderd. De groep bestaat daarnaast uit vredes-organisaties uit Griekenland, Noorwegen, Engeland, Sovjet-Unie, Bulgarije en Oost-Duitsland.

De conferentie was georganiseerd door de Griekse vredes-organisatie Kaedea, „Beweging voor Nationale Onafhankelijkheid, Wereldvrede en Ontwapening". Uit Nederland namen vertegenwoordigers deel van IKV, Stop de N-Bom, Vrouwen voor Vrede, PvdA en het polemologisch Instituut Groningen.

WILLEMSTAD— Een speciale kinder- attractie, de poppenkast, is uitgediept door Hetty en Joris Naaykens met typisch Antilliaanse karakters.

Vanachter hun professioneel opgezette kast waarbij veel decors aanwezig zijn presenteert het echtpaar zelf in elkaar gestoken stukken. Beiden werkzaam in het onderwijs lukte het de twee voordrachten te brengen die op kinderniveau afgestemd zijn, in Nederlandse "poppenkasttaal" met Papiamentse zinsneden. Hetty en Joris willen graag zowel kinderen als volwassenen hun attractie tonen. Aangezien ze nog niet op de "professionele" toer willen gaan vragen ze per voorstelling slechts vergoeding van de gemaakte kosten. Doen ? Verdere informatie is verkijgbaar op telefoon 77442.

Stekerige zomer

MIAMI — Het belooft een zomer- vol- muskieten te worden in de zuidelijke Amerikaanse staat Florida. Het departement van natuurlijke hulpbronnen van deze staat heeft namelijk sterk aangedrongen op het beeindigen van de "lucht- oorlog" tegen de muskieten. De besproeiing met vliegtuigjes brengt schade toe aan belangrijke vissoorten en is ook schadelijk voor de mens, zo deelde het departement mee.

In de winter- maanden wordt er niet gesproeid, maar in de zomer - wanneer 67 verschillende muskieten- soorten - vanuit de natte delen van Florida over de hele staat beginnen te zwermen, worden de broedplaatsen vanuit de lucht sterk "onder schot" genomen.

Eén van de plaatsen waar de muskieten welig tieren, is Monroe County, dat een vloot van vijf DC-3 vliegtuigen tot zijn beschikking heeft om tenminste een groot deel van de lastige insekten de das om te doen.

Maar de laatste jaren is de vis- sterfte toegenomen, als gevolg van de ontdekking van steeds sterkere verdelgings-middelen. Zelfs de mens heeft er last van en krijgt huid- ontstekingen en ademhalings-problemen.

Als de aanbeveling van het milieu- departement wordt opgevolgd, zal het een lange, stekerige muskieten- zomer voor Florida worden. In het leven is het wel vaker zo: het is kiezen uit de minste misère.

Stiptheid boven alles

MADRID — De gezagvoerder van een lijnvliegtuig van de Spaanse luchtvaartmaatschappij Iberia wenste geen inbreuk te maken op de stiptheid die het vliegrooster vereist. Toen een 80-tal passagiers niet op tijd bij zijn toestel was, steeg hij gewoon zonder hen op.

„Dit is eenvoudig niet te geloven", zei een passagier die zijn bagage zag verdwijnen in de richting Tenerife. Iberia probeerde het incident te verklaren door te zeggen dat de gezagvoerder op het vereiste tijdstip klaar wilde staan om te vertrekken, wetende dat zijn maatschappij erg strikt is wat het rooster betreft.

De ongeveer 80 reizigers die wel op tijd waren aangekomen, waren niet minder verbaasd toen de vliegtuigtrap werd binnengehaald en men opsteeg.

Door zeldzame ziekte afgezonderd

Jongen na twaalf jaar uit isolement

HOUSTON — David, de 12-jarige "bubble boy" in de Verenigde Staten, heeft eindelijk de kiemvrije cocon verlaten die hij sinds zijn geboorte om zich heen had. Hij heeft voor het eerst zijn moeder gezoend en heeft een slok coca-cola gedronken. De jongen was direct na zijn geboorte in de steriele cocon 'verpakt' omdat zijn lichaam niet in staat was de cellen te produceren die bacteriën bestrijden.

Toen dokter hem uit zijn quarantaine liet om hem te behandelen wegens koorts en ziekte zeiden ze tegen hem dat hij niet meer in de cocon hoefde.

David, wiens volledige naam nooit is bekendgemaakt om zijn familie te behoeden voor publiciteit, kon voor het eerst een ander mens aanraken. Volgens woordvoerster Susannah Griffin van het Bayor College of Medicine zoende de jongen zijn moeder, raakte zijn vader en 15-jarige zuster Katherine aan en vroeg vervolgens om een blikje cola. Griffin zei tegen verslaggevers dat David niet in de "bubble" terughoefde omdat hij nu was blootgesteld aan bacteriën in de buitenwereld.

„Hem terug in de cocon stoppen zou geen zin meer hebben", aldus de woordvoerster. „Hij zal er altijd buiten blijven, hoe de behandeling ook uitvalt". Op 21 oktober onderging David een beendermerg-transplantatie met zijn zuster als donatrice, om zijn lichaam te stimuleren bij het ontwikkelen van zijn eigen afweermechanisme. De dokters hebben niet gezegd of de operatie David

DAVID

heeft genezen van de aandoening die wordt genoemd 'Severe Combined Immune Deficiency Syndrome'.

In een communique dat door het ziekenhuis werd uitgegeven nadat David uit steriele afzondering was gehaald, stond dat hij gunstig reageerde op Antibiotica en niet leed aan enige infectie. „Er is geen sprake van een crisis. David verkeert niet in onmiddellijk gevaar", zei dr. William Shearer, die de jongen onder zijn hoede heeft gehad.

mensen...

*****

Bij de Landsradio-dienst op Aruba herdenkt de heer H.L. VALOIS-SMITH het feit, dat hij veertig jaar geleden in dienst van de overheid trad. De heer Valois-Smith is belast met de radio- controledienst Aruba, bepaald geen gemakkelijke taak, zeker niet als het om storingen gaat.

*****

Naar de "Amigoe" uit doorgaans betrouwbare bron heeft vernomen, zal LUIS "WICHI" DE PALM, die momenteel chef- protocol is van het BC van Bonaire, zijn geboorte- eiland gaan verlaten. Wichi de Palm, die vroeger langer dan vijftien jaar op Aruba

heeft gewoond, zal daar een nieuwe functie aanvaarden. Kortgeleden nog werd de Palm door algemeen adviseur Betico Croes van Aruba onderscheiden wegens zijn verdiensten voor Aruba, waar Wichi onder andere oprichter was van de bekende Palm Tours.

*****

Na twee jaar is er eindelijk uitspraak gedaan. De bekende Amerikaanse film- actrice RAQUEL WELCH had het boulevard- blad "International Club" aangebracht, omdat die toentertijd een naakt- foto van haar plaatste, die zou zijn genomen tijdens de opnamen van een film in de tijd toen de actrice nog helemaal onbekend was. De rechter kwam na een onderzoek door experts tot de slotsom, dat de foto een trucage betrof. Hij vond het een "flagrante inbreuk" op het privé- leven van de filmster en veroordeelde het blad tot het betalen van een schadevergoeding, waarvan de hoogte echter niet werd bekend gemaakt. Naar verluidt is het echter een "aanzienlijke som geld."

*****

Dat de PERS niet zomaar mag schrijven wat ze wil, bleek ook in Engeland. Daar had de in sensatie gespecialiseerde zondagskrant "News of the World" geschreven, dat de agenten van een bepaald politie- bureau verkrachters en chanteurs zijn. De rechter was van mening, dat een onjuist en ongefundeerd verhaal was geschreven. "News of the World" werd veroordeeld tot het betalen van een record- bedrag aan smartegeld, omgerekend ruim 600.000 Antilliaanse guldens. De rechter zei onomwonden, dat "bewust een onwaar verhaal was verspreid om meer lezers te kunnen aantrekken."

*****

Het wordt ontrouwe ECHTELIEDEN nu gemakkelijk gemaakt. Een restaurant in Londen biedt opbellen- met- achtergrondgeluiden aan. Hierdoor kan men zijn wederhelft opbellen, als een afspraak niet door kan gaan of als men niet op tijd thuis is. Bij het telefoongesprek klinken bepaalde verkeersgeluiden en kan men dan zeggen in een "enorme verkeers- file" te zijn beland. Of worden aankomende- en vertrekkende treinen gehoord, waardoor de smoes kan worden doorgegeven, dat de "trein is verlaat."Men kan zelfs geluiden inprikken van bulderende politie- mannen en dan voorwenden voor verhoor naar het bureau te zijn meegenomen.

*****

LECH WALESA heeft een eredoctoraat aanvaard van de Schotse universiteit Dundee. In een brief aan de universiteit zegt Walesa het doctoraat op 13 juli persoonlijk in ontvangst te willen nemen. Walesa zegt het eredoctoraat te beschouwen als "erkenning van de ideeën en methoden" van de indertijd door hem geleide, Poolse vakbond Solidariteit. Het is nu de vraag of de Poolse regering Walesa toestemming zal geven naar het buitenland te vertrekken. En zelfs als dat het geval mocht zijn, dan weet Walesa nog niet of hij weer in het land mag terugkeren. Deze zelfde situatie speelde zich af bij de uitreiking van de Nobelprijzen. Toen namen Walesa's vrouw en zoon de vredes- prijs voor hem aan.

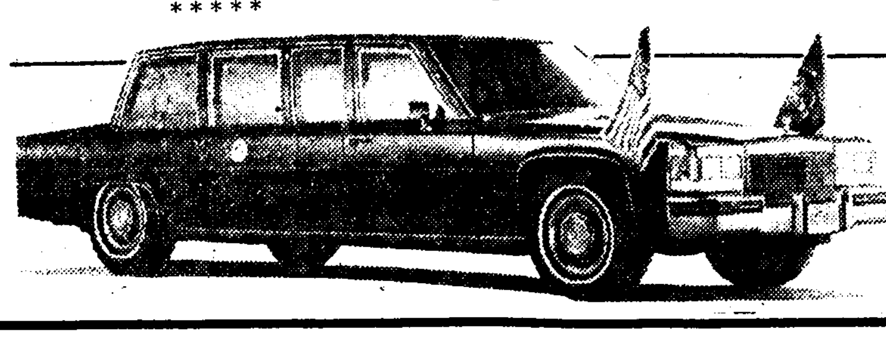
*****

Met weemoed stond MARTINUS VAN KESSEL, beter bekend als frère Caspar, vandaag de laatste dag voor de klas. Hij werd enige dagen geleden zestig jaar en dan moet er plaats gemaakt worden, vooral ook omdat er zoveel onderwijs- krachten op Aruba zonder werk zitten. Frère Caspar is 34 jaar lang onafgebroken in het onderwijs op het eiland werkzaam geweest. Daarnaast was hij gedurende al die jaren actief op sociaal en cultureel gebied, in het bijzonder waar het een verantwoorde vrijetijds- besteding voor de jeugd betrof. Hij was jeugd- leider, sport- organisator, toneel- regisseur en nog veel meer. Hij is ook actief verbonden aan het werk van het weeshuis van Imdeldahof. Vandaag werd afscheid genomen, gelukkig alleen van de onderwijzer van Kessel. Na een maand vakantie blijft frère Caspar nog op velerlei gebied aktief op Aruba. Gelukkig maar, want zulke mensen kunnen ze er moeilijk missen.

*****

President Ronald Reagan rijdt in stijl met zijn nieuwe CADILLAC LIMOUSINE, geleverd door General Motors. De wagen is gemaakt op aangeven van de Geheime Dienst met extra dik plaatwerk en versterkte wielophanging. De prijs voor de fabricage van twee van deze wagens voor de Amerikaanse president zijn niet vrijgegeven. De wagens zijn zwart aan de buitenkant en met donkerblauw binnenin gevoerd. Er zit een V-8 motor in. Het dak is drie inch hoger gemaakt dan bij de gangbare modellen. Binnen is een eigen vorm van verlichting aangebracht waardoor de president zichtbaar gemaakt kan worden voor mensen die buiten staan, bijvoorbeeld tijdens parades. Deurknoppen kunnen automatisch ingeklapt worden via een paneel op de achterbak waar veiligheidsagenten kunnen staan. Aan de spatborden is aan de zijkant een lampje aangebracht om de Amerikaanse vlag (aan de rechterkant) en de presidentiele vlag (aan de linkerzijde) te verlichten. Achter de bestuurder is er plaats voor vijf personen. Er is een eigen verwarming en airco in voor dat deel van de wagen, er is een telefoon en nogal wat werktuigen voor een president. De eerste van de twee wagens heeft de president al gekregen. Nou ja gekregen, daar zijn aardig wat belastingcenten aan gespendeerd....

*****

Kalender voor toerisme-activiteiten

WILLEMSTAD — Als een inlegvel in Caribbean Reporter is het voorlopige jaarprogramma gepubliceerd van activiteiten op toeristisch gebied welke van belang kunnen zijn voor betrokkenen. Zo blijkt op 4 februari de jaarlijkse Eastern sports, boat, camping, travel and outdoor show begonnen te zijn in Harrisburg, welke tot 12 februari duurt. Voor februari staan nog op het programma Travel Age Mid Amerika in Chicago en twee Henry Davis shows en wel in Atlanta en Miami. In hetzelfde nummer van Caribbean Reporter wordt ook bericht dat het Maho Reef and beach resort complex op Sint Maarten met veertig kamers wordt uitgebreid, welk project volgens plan nagenoeg rond moet zijn en waarbij het totale aantal kamers op 191 wordt gebracht. Ook wordt aandacht besteed aan de vernieuwing op de Juliana-luchthaven, waar men in de bagage-afdeling een «electrische kaart» heeft aangebracht, waarbij de belangstellende toerist met het drukken op de knop bij de naam van het gewenste hotel een beeld krijgt van de weg naar het hotel en de plaats waar dit ligt.

Mutatie bij SER

WILLEMSTAD — Bij landsbesluit van 14 december 1983 is op haar verzoek eervol ontslag verleend aan Farida Arends als plaats -vervangend lid, niet het bedrijfsleven vertegenwoordigend. In haar plaats is benoemd mej. I. L. van der Linden. Als datum voor haar aftreden is bepaald 15 maart 1985.

WILLEMSTAD— In hun centrum aan de Van Kinsbergenlaan vierde Sosiedat "Nuestro Deseo" gisteren het vijfde lustrum. De echtparenclub startte het vieringsprogramma met een heilige mis, gevolgd door een toespraak van de gezaghebber en de voorzitter van de vereniging. Na een heildronk werden door gedeputeerde Maria Liberia- Peters oorkondes overhandigd aan enkele leden waaronder (op de foto) Freddy Jansen, Elvio Martina en Daniel Kirindongo, met respectieve hun echtgenotes.

Vergoedingen bij SER

WILLEMSTAD — Bij landsbesluit van 8 november 1983 is bepaald dat de leden en plaatsvervangende leden van de Sociaal Economische Raad (SER) voor het bijwonen van vergaderingen van de SER een vergoeding van 75 gulden per vergadering krijgen; meerdere vergaderingen welke op dezelfde dag worden gehouden worden tezamen als één vergadering beschouwd. De voorzitter en de secretaris genieten voor hun werkzaamheden als zodanig een vergoeding van respectievelijk 500 en 300 gulden per maand. Dit besluit werkt terug tot en met 1 januari 1980.

Geldprobleem studenten St Maarten voorbij

WILLEMSTAD — De geldproblemen van de Antilliaanse studenten in Rotterdam, die met een studiebeurs van het eilandgebied St. Maarten in Nederland zitten, zijn opgelost. Dit werd vandaag van regeringszijde kenbaar gemaakt.

Bemiddeling van premier Don Martina werd deze week verzocht door Julian Lynch van de Stichting Studiecommissie Nederlandse Antillen (SSNA), de instantie die de Antilliaanse bursalen in Nederland begeleidt. Hij kaartte bij de premier het feit aan dat de studenten afkomstig van St. Maarten al een tijd geen studiegelden hadden ontvangen en verzocht hiervoor een oplossing.

Aangezien het hier geen landsbursalen, maar eilandsbursalen betrof trad op verzoek van de premier minister van Onderwijs Jacques Veeris in contact met de gedeputeerde van Financiën van St. Maarten Julian Connor. Deze liet de minister weten dat de gelden inmiddels werden overgemaakt.

Man bestolen tijdens dutje

WILLEMSTAD— Bij het recherchebureau vertelde een man dat hij bestolen is toen hij in een steeg te Otrabanda in slaap viel. De man verklaarde dat hij om half twee 's ochtends wakker werd uit het dutje om te ontdekken dat uit zijn broekzak een portemonnee met 75 gulden en twee loten van de Landsloterij gestolen zijn. De aangifte is opgenomen.

WILLEMSTAD— Door het vernielen van een achterraam van een woning aan de Ledaweg zijn onbevoegden binnengedrongen. Ze hebben een bedrag van 1200 gulden en 150 Amerikaanse dollar weggenomen, alsmede drie gouden kettingen, een gouden armband, een gouden dameshorloge en een windbuks.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Wilma Nijhof, tel.: 2321 of 2318.

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger / Correspondent: Kenneth Cuvalay, Tijgerweg 4A m.m.v. Mona Heyman.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Maarten Huygen (tel.: 202-3328984).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

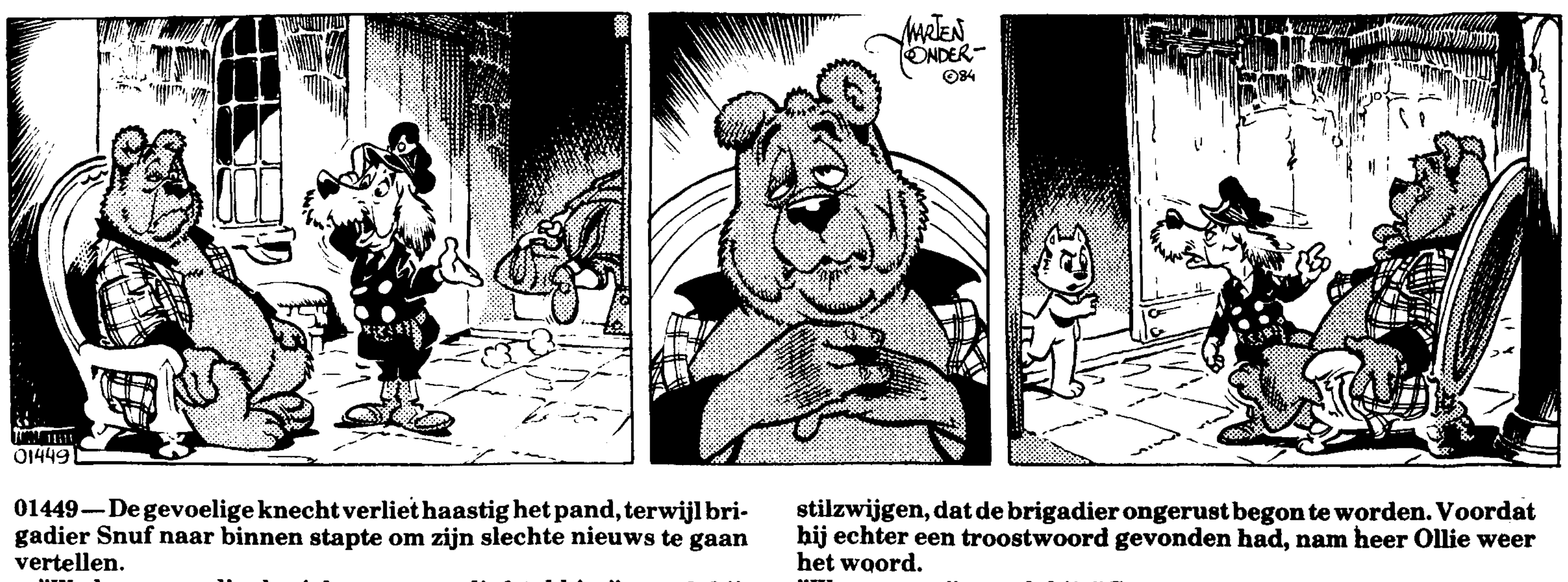
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de zelfkant

Door Marten Toonder

01449 — De gevoelige knecht verliet haastig het pand, terwijl brigadier Snuf naar binnen stapte om zijn slechte nieuws te gaan vertellen.

"We kregen radio- bericht over een diefstal hier", sprak hij. "Kwamen onmiddellijk inbreker op spoor, rijdende in een vrachtwagen over Achterdreef. Tijdens achtervolging sloeg misdadig voertuig om en vloog in brand. Het is jammer, maar de hele inhoud is er aan gegaan. Zelfs de verdachte heeft geen haar nagelaten. Alles as".

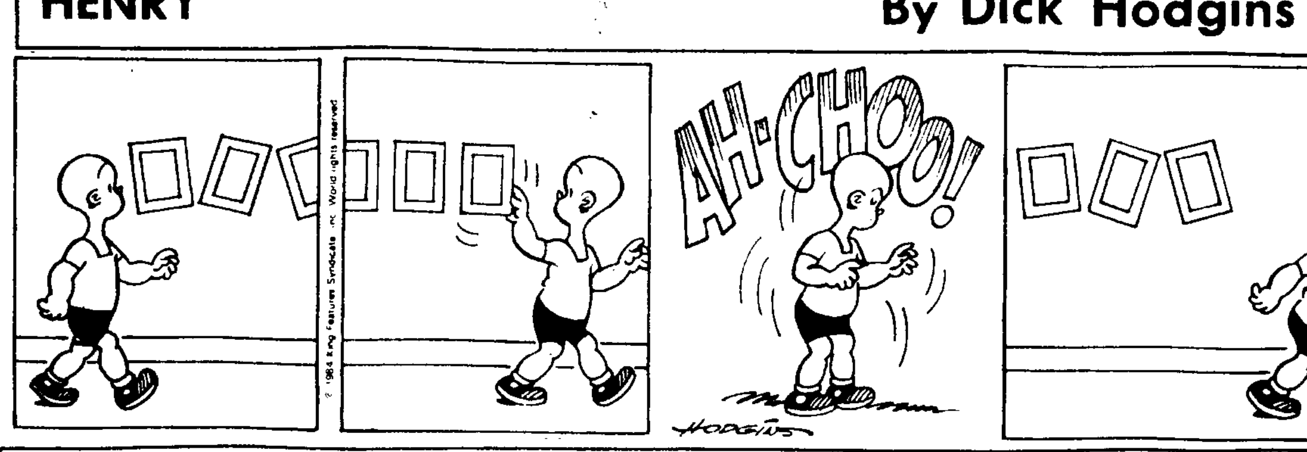
"Alles as", mompelde heer Bommel, versuft voor zich uit kijkend. "As is alles wat er overblijft..."

Hij verzakte enigszins in zijn stoel en verviel in zo'n diep stilzwijgen, dat de brigadier ongerust begon te worden. Voordat hij echter een troostwoord gevonden had, nam heer Ollie weer het woord.

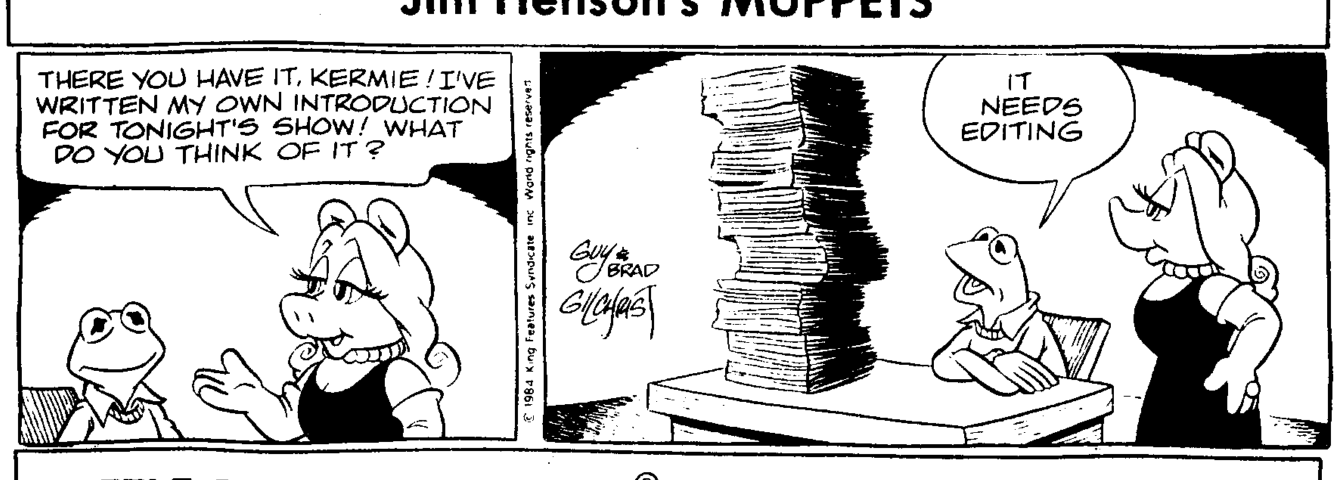
"Weggegaan", sprak hij. "Gewoon maar weggegaan. Joost bedoel ik, zodat ik nu eenzaam in mijn lijdensbeker zit waar de Oude Schicht ook al door de bliksem uitgeslagen is. En dat na 40-jarige trouwe dienst. Weggelopen..."

Op dat moment kwam Tom Poes terug van de telefooncel. Hij had het laatste gedeelte van het gesprek gehoord, en daarom was hij tamelijk verontwaardigd toen hij naar heer Bommel liep. "Hoe kunt u nu over Joost en de Oude Schicht zitten zeuren?" vroeg hij. "Begrijpt u dan niet, dat u al uw bezittingen kwijt bent?

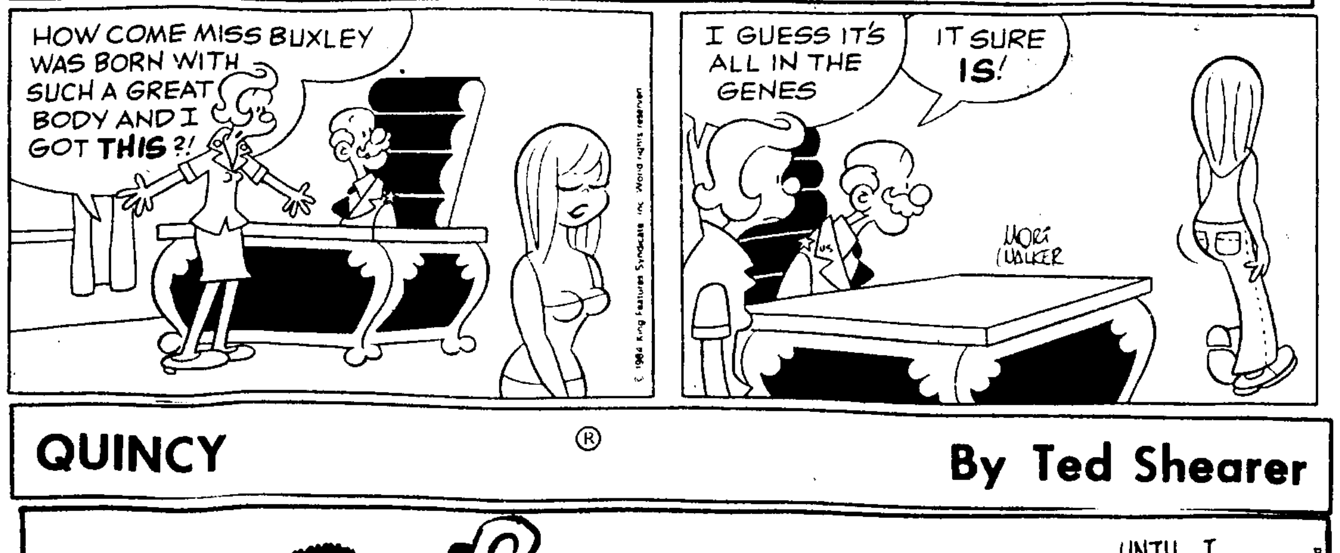
HENRY By Dick Hodgins

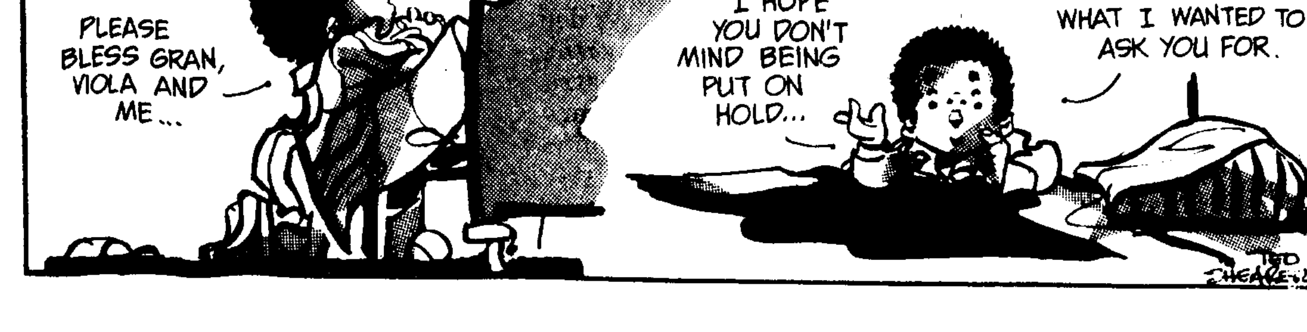
Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY By Mort Walker

QUINCY By Ted Shearer

BEROEP GEDAAN OP MINISTER EN STATEN

Bankgarantie niet overgelegd

BMC streeft naar gunning stadhuis

WILLEMSTAD — De Bouw Maatschappij Curacao NV (BMC) zet alle zeilen bij om de uitbreiding en de renovatie van het Hof van Justitie (Stadhuis aan het Wilhelminaplein op Curacao) toegewezen te krijgen als bouwproject. De BMC, die de laagste inschrijver was bij de openbare aanbesteding daarvoor, meent dat haar een onrecht wordt aangedaan als haar de gunning niet wordt gegeven. Directeur Jombi Calvo van het Departement van Financiën laat evenwel weten dat BMC gediskwalificeerd moest worden omdat niet voldaan is aan alle in de bestek- bepaling opgenomen voorwaarden. De bouwonderneming probeert de zaak gekeerd te krijgen via de minister en de Staten en dreigt een eis tot schadeloosstelling in te dienen als dat niets uithaalt.

Begin deze maand heeft BMC zich middels een brief van directeur Johan Vreekamp tot de Staten gericht om de afwijzende beschikking van Calvo teruggedraaid te krijgen. BMC vindt dat er een onrecht is begaan door de afwijzing van de offerte van de BMC voor het project, dat deels wordt betaald uit de Nederlandse ontwikkelings- gelden. Daarbij is het altijd imperatief dat er een openbare aanbesteding plaats vindt. De goedkoopste offerte wordt dan aanvaard, tenzij er vragen rijzen omtrent de financiële draagkracht van de betrokken bouwonderneming of er anderszins nog wat mist aan essentiële gegevens in de offerte.

Bij de aanbesteding van dit project bleek BMC met de laagste prijzen voor de dag te zijn gekomen met 3,2 miljoen gulden. Dat was bijna drie ton lager dan de tweede inschrijver, te weten Netherlands Harbour Works (Havenwerken). Directeur Calvo achtte dat er nog iets ontbrak in de offerte, te weten de staat van de verrekenbare eenheidsprijzen voor de electrotechnische installaties. Daarmee werd de offerte als geheel ongeldig verklaard en kwam BMC niet meer voor de gunning in aanmerking.

Eerst is al geprobeerd om bij minister Gilbert de Paula verhaal te halen. Ten onrechte wordt 304.000 gulden meer betaald door de regering aan de tweede inschrijver. BMC zal door de afwijzing grote schade lijden wegens onderbezetting van mensen en materieel, algemene kosten en winstderving. "Ons bedrijf heeft dit werk, gelet op de aflopende werken en het ontbreken van voldoende nieuw werk, keihard nodig en daarom concurrerend ingeschreven", schrijft Vreekamp aan de bewindsman. Hem wordt uitgelegd, onder andere middels een brief van het Antilliaans Ontwerp en Adviesburo (AOB), dat de inschrijving van BMC wel als geldig beschouwd moet worden. De ontbrekende stukken zouden wel tijdig ingediend zijn.

Omdat er kennelijk geen schot in de zaak kwam, probeert het bouwbedrijf nu verhaal te halen bij het parlement. Inmiddels was namelijk al de tweede inschrijver, te weten Havenwerken, door de overheid aangezocht. Aangezien naar informatie van BMC [illegible] nog niet officieel aan die ander was gegund, wordt aangenomen dat de Staten nog corrigerend kunnen optreden in het geschil. Gerefereerd wordt naar het uitblijven van antwoorden van directeur Calvo op brieven van BMC van twee weken eerder. BMC baseert zich voorts op "geruchten" als zou een en ander niet in de haak zijn. Er wordt er direct de waarschuwing aan vast geknoopt dat indien BMC het project aan zijn neus voorbij moet zien gaan dat er beroep zal worden aangetekend en er zal schadeloosstelling gevraagd worden.

"Wij vertrouwen echter dat het niet nodig zal zijn om ons bedrijf alsnog, mogelijk door uw bemiddeling, recht wordt gedaan", schrijft Vreekamp. "Wij zijn 33 jaar hier gevestigd met zustermaatschappijen op Aruba en Sint Maarten, hebben vele grote werken met succes gebouwd, zijn ter uwe informatie ook partner in de Combinatie Containerhaven Curaçao en kunnen dit werk zowel technisch als financieel, zonder problemen, aan bouwen". Net als dat gevraagd was van de minister, wordt nu een corrigerend optreden van het parlement verwacht.

De heer Calvo verklaarde desgevraagd dat in de bepalingen van het bestek voor dit project nadrukkelijk stond dat degene die niet de vereiste documenten overlegde gediskwalificeerd zou worden. Voorts staat het normaal de overheid al vrij de gunning te verstrekken. In het geval van de BMC is er naderhand inderdaad een nota van wijzigingen gekomen, die enige verwarring veroorzaakte. Maar daarin ontbrak nog altijd iets essentieels. In de bestek- bepalingen staat dat er een bankgarantie overgelegd moet worden; in plaats daarvan overlegde BMC een garantie van de holding van de maatschappij.

Voordat werd overgegaan tot diskwalificatie van BMC is juridisch advies ingewonnen. De zaak moest van twee kanten bekeken worden. Er was een risico dat BMC schadeloosstelling zou eisen bij diskwalificatie. Van de andere kant had bij een toewijzing aan BMC de tweede inschrijver, Havenwerken, ook een schadeloosstelling kunnen eisen omdat de laagste inschrijver zich niet gehouden heeft aan de nadrukkelijk vantevoren gestelde regels. Na afweging is gekozen voor diskwalificatie van de BMC. De regering heeft dat besluit overgenomen.

De gunning aan Havenwerken is nog niet geformaliseerd. Wel is die onderneming te kennen gegeven dat zij in aanmerking komt daarvoor. Maar nu moet dat bedrijf nog aan bepaalde voorwaarden in tweede instantie voldoen, zoals een formele bankgarantie overleggen. Hoewel het project met Nederlandse ontwikkelings- gelden wordt gefinancierd, is het niet zo dat Den Haag zich ook nog eens met de gunning bemoeit, tenzij de Antillen zouden besluiten om de laagste inschrijver over te slaan.

WILLEMSTAD— Ze kon de tranen van vreugde niet meer bedwingen.... In navolging van diverse kersverse koninginnen vlak na hun verkiezing liet Jadira Catalina gisteravond in princess beach hotel haar tranen de vrije loop.

Zij werd gekozen tot Reina van de carnavalsgroep Bunitesa di Hardin. Op de tweede plaats eindigde Shoe Ying Ling, op de derde plaats Migali Pinedo, op de vierde plaats Mihaila Kopra, terwijl Lluvia Noor Miss Fotogenika werd.

Consumentenstichting trekt aan de bel

Ahygiënische toestand in lokale bakkerijen

WILLEMSTAD — De consumenten- stichting heeft bij de vereniging van bakkers aan de bel getrokken over de vaak ahygiënische toestanden die in sommige bakkerijen aangetroffen worden.

Het aantal klachten over toestanden bij de lokale bakkerijen neemt blijkens een brief van de Fundashon pa Kosumidó hand over hand toe. Daaronder wordt ondermeer begrepen: dat de verkopers er vaak niet al te proper uitzien, in elk geval niet in die zin zoals de wet voorschrijft; dat er bakkerijen zijn die hun waar achter glas uitstallen, maar dat die kasten dikwijls niet erg schoon zijn; dat de bakkerijen zelf geen al te schone indruk maken, het brood vaak niet afgedekt is en stof bevat en er vliegen op het brood zitten; dat sommige bakkerijen hun ingang niet geasfalteerd hebben zodat het een modderpoel is na regenbuien. Omdat de situatie urgent wordt erover aan de bel getrokken, legt mevrouw Ana Alcántara van de stichting uit.

Er wordt een beroep gedaan op de bakkerijen om rekening te houden met de wetgeving op dit terrein en waaraan zi zich te houden hebben. Voorts wordt aangedrongen op een maximale dienstverlening aangezien brood een eerste levensbehoefte is. Copiën van de brief zijn verstuurd naar de lokale media, gezaghebber Ronnie Casseres en de heer Laken van de Milieuhygiënische dienst.

In een aparte brief aan gezaghebber Casseres wordt erop gewezen dat de hygiënische dienst van het eilandgebied middelen tot zijn beschikking heeft om op te treden tegen de toestanden die de stichting aan de kaak stelt. De stichting vermoedt dat deze dienst niet altijd zijn werk verricht zoals dat daarvan verwacht mag worden. Daarom wordt een beroep gedaan op de gezaghebber erop toe te zien dat dat gaat gebeuren.

Gestolen nummerplaat op andere auto gezien

WILLEMSTAD— Donderdag werd aangifte gedaan van twee gevallen van diefstal van nummerplaten van auto's. Het betreft de nummer 20232 en 20285. De eigenaar van één van deze nummerplaten zag toevallig toen hij door Charo reed een andere auto met zijn nummer pronken. Hij achtervolgde de auto maar raakte die in het drukke verkeer uiteindelijk toch kwijt. De recherche kijkt naar deze nummerplaten uit.

Het weer

LICHT, TIJDELIJK half bewolkt met voornamelijk in de nacht- en ochtenduren enkele ***plaatselijke buien.*** **Overwegend matige oostelijke wind.** Weeroverzicht: Door verdere aanvoer van vochtige en onstabiele lucht kunnen er ook in de komende 24 uur op de Benedenwindse eilanden plaatselijke buien tot ontwikkeling komen.

Cocaïne verdachte gevlucht op Sint Maarten

WILLEMSTAD — Uit het Sintmaartense huis van bewaring is de gedetineerde R. D. ontsnapt, die op 5 november werd aangehouden wegens het importeren van cocaïne. Hij zag kans na zijn geslaagde uitbraak met een taxi naar de Franse kant van het eiland te ontkomen en is sedertdien spoorloos. Het onderzoek in deze zaak, zo moet begrepen worden uit het SM weekblad New Age, verliep niet zo soepel. Tot tweemaal toe ging de politie tevergeefs naar Anguilla om deze zaak te onderzoeken. Uit het SM-huis van bewaring zijn er in de afgelopen twee jaar verschillende geslaagde ontvluchtingen gepleegd.

Afdeling krijgt onderdak aan Seru Loraweg

Eiland neemt zaak rijbewijzen over

WILLEMSTAD— Formeel gaat de rijbewijs- procedure per 1 april in handen van het eilandgebied Curacao over. De afdeling wordt ondergebracht in één van de voormalige kazerne- huisjes aan de Seru Loraweg. Het enige waar nog over beslist moet worden is of het een nieuwe eilandsdienst wordt, of ondergebracht wordt bij een reeds bestaande dienst, zo verklaarde gezaghebber Ronnie Casseres vanmorgen desgevraagd.

Vorig jaar werd besloten dat het eilandgebied de rijbewijs- affaire overneemt van de politie, die voorheen met deze (oneigenlijke) taak belast was. Omdat de politie al genoeg om handen heeft en zelfs op sommige vlakken qua personeel tekortschiet werd het beter gevonden deze taak, die niet onder haar verantwoordelijkheid zou moeten vallen, aan het eilandgebied over te dragen.

Er werd toentertijd een advertentie geplaatst voor werving van examinatoren. De voorkeur ging uit naar rij- instructeurs die al de nodige kennis van de verkeersregels hadden. Zeven kandidaten werden aangenomen; ze zijn nu al in de stage- periode en moeten per eind maart examen doen voor volledig examinator zodat ze zelfstandig de rij- examens kunnen afnemen.

Casseres verklaarde dat het overname- proces tot nu toe heel soepel verliep. Nu moeten de nodige administratieve krachten aangenomen worden. De gezaghebber zei dat in eerste instantie interne werving plaatsvindt onder het eilands- personeel. Indien nodig wordt ook administratief personeel van de Landsdiensten de gelegenheid geboden te solliciteren. Zodoende wil men zoveel mogelijk voorkomen dat meer personeel in dienst genomen moet worden; dat zal pas gebeuren als de interesse vanuit de overheidsdiensten niet toereikend is, aldus Casseres.

Tegelijkertijd wordt een chef administratie en een chef over de rij- examinatoren aangetrokken. Dit geschiedt wel door middel van een advertentie, zodat ook niet- ambtenaren een kunnen solliciteren.

Zoals al gezegd wordt de afdeling ondergebracht in één van de kazerne- huisjes aan de Seru Loraweg. Het plan voor de opknapping en verbouw van dit huisje is al aanbesteed. De enige "big decision" die nog genomen moet worden is of de rijbewijsafdeling een nieuwe dienst wordt, of ondergebracht wordt bij een reeds bestaande dienst, aldus Casseres. Maar daarover moet nog besloten worden door het bestuurscollege.

Op grond van eerdere ervaring autoriteiten

Scherpere bepalingen voor opzet stellage

WILLEMSTAD — Aan de hand van drie uitgangspunten zijn dit jaar de voorwaarden voor het plaatsen van trailers en stellages langs de route van de carnavals- optocht iets scherper opgesteld dan in voorgaande jaren. De uitgangspunten werden aangedragen door de politie, de brandweer en het carnavals-comité. Met name de ervaring die in het verleden werd opgedaan, droeg bij aan de nadere omlijning van de voorwaarden.

Terwijl in andere jaren het publiek binnen twee dagen na afsluiting van de carnavals- optocht de stellages en trailers verwijderd diende te hebben, krijgt zij daar nu vier dagen voor. De ervaring wees uit, zo lichtte vanmorgen gezaghebber Ronnie Casseres toe, dat de mensen daags na de carnavals-optocht te weinig fut hebben om hun stellages en dergelijke te verwijderen. Dan blijft er normaliter maar één dag over. De realiteit voor ogen houdend, werd daarom besloten de gestelde periode uit te breiden.

BURGERZIN

Alhoewel er op het tijdig verwijderen van de stellages toezicht zal worden gehouden, moet het niet zo zijn dat pas bij een controle tot het afbreken van de stellages wordt overgegaan. Er moet toch ook sprake kunnen zijn van enige burgerzin en eigen verantwoordelijkheid, vindt de gezaghebber.

Dat het daaraan nog wel eens ontbreekt, blijkt overigens uit het feit dat er nog steeds een groot aantal stalletjes waar vuurwerk werd verkocht, niet werden weggehaald. De overheid zag zich hierdoor deze week genoodzaakt middels de communicatiemedia een waarschuwing te plaatsen. Als de opstalletjes niet binnen enkele dagen worden verwijderd, kan dit de vuurwerkverkopers volgend aar parten spelen bij de vergunningaanvrage, luidde het dreigement. Gezaghebber Casseres vindt dergelijke praktijken van een verkeerde mentaliteit getuigen. Het is per slot van rekening normaal dat men zijn zaakjes regelt, dan wel zijn rotzooi opruimt, meent hij.

De plaatsen waar dit jaar onder geen voorwaarde stellages of trailers geplaatst mogen worden, werden ditmaal ook met naam en toenaam aangegeven in de aankondigingen. Daarover kan dan geen onzekerheid bestaan. Zo zijn ondermeer delen van de Van Eyck van Voorthuyzenweg, van de Breedestraat Otrabanda en Punda en van de Penstraat verboden terrein verklaard voor plaatsing van stellages. Dit gebeurde in overleg met politie en brandweer, met het oog op de veiligheid van niet alleen het publiek, maar ook van het verkeer, aldus Casseres.

GASCYLINDERS

Nieuw in de maatregelen met betrekking tot de optocht is ook het verbod om op, of in de directe nabijheid van stellages, trailers en dergelijke, explosieve of brandgevaarlijke stoffen of voorwerpen te hebben. Vooral de laatste jaren werd de neiging van het publiek om hele kookinstallaties mee te nemem steeds sterker ervaren. Gascylinders voor deze doeleinden, vormen een verwijdering gevaar.

De verrijdbaarheid van de stellages, een voorwaarde die vorig jaar nog van overheidszijde werd gesteld, zal ditmaal niet verplicht zijn. Aangezien het nogal moeilijk is iemand te verplichten een grote stellage dusdanig te construeren dat hij ook nog verrijdbaar blijkt, werd van deze voorwaarde afgezien. Die werd, zo merkte de gezaghebber op, als wat al te zwaar ervaren.

Het carnaval zal de gemeenschap ook dit jaar weer aardig wat geld kosten. Niet in het minst door de extra inzet van zowel politie-agenten, brandweerlieden als functionarissen van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst. In en om de optocht zal het dus zals gewoonlijk wemelen van de agenten. In de stoet zullen evenzo mensen van de brandweer en de GGD meelopen. Daarbij komt dan nog eens, bracht Cassers naar voren, dat in elke sectie van de carnavalsoptocht te brandweer- en politiemensen een stringente controle zullen uitoefenen. Buiten het carnavalsgebeuren, maar daaraan wel indirect verbonden, zullen ook in de diverse woonwijken extra politie-patrouilles worden ingezet. De ervaring wees immers ook uit dat de carnavalsoptocht door een aantal mensen flink misbruikt wordt voor het «bezoeken» van andermans eigendommen.

Frontale botsing

WILLEMSTAD— Voor ongeveer elf mille aan schade was er gistermiddag vijf over twee bij een aanrijding op de Seru Fortunaweg. Een bestuurster had niet voldoende rechts gehouden en botste vrijwel frontaal tegen een tegenligger. Vier personen raakten gewond, waarvan twee opgenomen zijn.

Verder waren er nog vijf gewonden in het verkeer. In totaal waren er dertien aanrijdingen. De totale materiele schade bedraagt 29.350 gulden.

MOSKOU — Een VS-ontwerpverdrag dat chemische wapens verbiedt is een belangrijke toetssteen voor de oprechtheid van president Reagan, aldus de belangrijkste SU- ontwapenings- onderhandelaar in Geneve Issraelyan aan de vooravond van de aarlijkse zitting van de Ontwapeningsconferentie, waaraan 40 landen deelnemen.

BC Curaçao zorgt voor doorbraak

Vaste aanstelling vrouw in onderwijs

WILLEMSTAD — Getrouwde vrouwen in het onderwijs zullen vanaf nu in de gelegenheid zijn in vaste pensioengerechtigde dienst te treden. Dit overheidsbesluit werd de leerkrachtenbond Sitek onlangs bekend gemaakt. In verband met deze verandering voor vrouwelijke onderwijskrachten belegt de Sitek op zondag 19 februari een informatie-ochtend.

Getrouwde vrouwelijke krachten in het onderwijs was het tot nog toe niet mogelijk in vaste pensioengerechtigde dienst te treden. Hun dienstverband had altijd een tijdelijk karakter. Zij vond plaats aan de hand van contracten met meestal een duur van een jaar.

Nadat de Sitek-leden zich in 1982 uitspraken voor het streven naar wijziging in deze, naar hun mening voor vrouwen discrimerende, bepaling besloot het Bestuurscollege de jaarcontracten van de vrouwelijke onderwijskrachten om te zetten in een tijdelijke benoeming voor onbepaalde tijd. Zij deed dit in afwachting van een wijziging van artikelen in het Landsmaterieel Ambtenarenrecht (LMA). Deze artikelen hadden betrekking op de benoeming van vrouwen bij de overheid.

Terwijl de wijzigingen van de desbetreffende LMA-artikelen in februari vorig jaar van kracht werden, kwam er in de tijdelijke benoeming van de vrouwelijke onderwijskrachten tot voor kort geen verandering. In een bijeenkomst met een Sitek-delegatie echter liet recentelijk gedeputeerde van Onderwijs ing. Willy Franco weten dat in het vervolg voor iedereen in het onderwijs dezelfde aanstellingsvoorwaarden zullen gelden.

Man bekrast motorkap

WILLEMSTAD— Een dame deed aangifte van beschadiging van haar auto die op de Chumaceirokade geparkeerd was. De motorkap was bekrast. In verband hiermee werd de man L.B. van 27 jaar aangehouden. Hij beweerde het feit gepleegd te hebben en is ingesloten.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERTREK: gedeeltelijke inboedel o.a. boekenkast; stereoset compleet; gasfornuis merk Edna; salontafels; enkele wand/hanglampen; kalfslederen bankstel, alles enkele maanden oud; zwarte Renault 14 TL, met vele extra's, in zeer goede staat, financiering mogelijk, en nog veel meer; Popo 8 t.o.v. Sta. Catharinaweg 45, tel.: 675109 tussen 16.00-20.00 uur.

KINDERLEDIKANTJE MET spijltjes, verstelbare hoogte NAf.175,-; eenpersoons- bed NAf.80,-; Moulinex citruspers NAf.35,-; stereoset 2x10 W NAf.650,-; naaimachine (220 V), z.g.a.n. NAf.325,-; verrekijker NAf.25,-; el. boormachine met hulpstukken NAf.80,-. Te bevr.: Mahumaweg 21, tel.: 84421.

HONDA CIVIC '78, tel.: 84549.

WEGENS OVERCOMPLEET: Lada 1500 Stationcar van eind 1981, i.z.g.s., prijs n.o.t.k., financiering mogelijk, tel.: 664340.

TOYOTA CELICA '82, 33.000 km, NAf.11.500,-, tel.: 614160.

WEGENS VERTREK: stereo-installatie merk Pioneer, 2x60 Watt, tuner- versterker, platenspeler, cassette- deck, compleet met boxen, NAf.2.500,-; serie stalen en aluminium duikflessen, gekeurde resp. NAf.135,- en NAf.190,- per stuk; windsurfer merk Stratos Competition, half rondboden, compleet met mast, giek, zeil, 2 nieuwe diabolo's en speciale imperal voor windsurfer NAf.725,-; rubberboot, 6 pers. + practisch nieuwe 20 PK bb. motor Johnson + 10 PK bb. motor Johnson; 35 m. ankertouw, ketting, twee ankers, roeispanen, waterski's, compleet met trailer met uitschuifbare dissel, NAf.2.800,-; Daihatsu Jeep 1976, zeer goede staat, motor gereviseerd in 1983, met trekhaak, NAf.2.600,-, combinatie: boot + trailer + Jeep NAf.5.200,-.
NA 8 MAART te aanvaarden: wasmachine Zanussi, 220 V, volautomaat, NAf.190,-; eetset voor buiten: tafel + 4 klapstoelen, NAf.65,-; bankstel: 3 zits, 2 zits + fauteuil + salontafel, zwart gelakt, NAf.150,-; schommelset, 3-delig, NAf.150,-.
NA 25 MAART te aanvaarden: kleurentv 26", Sharp, NAf.350,-, [illegible] De Visser, Damweg 2, tel.: 66-4218.

HUIS [illegible], 3 slp., 2 badk., [illegible], 1140 m2 eigendomsgrond; Schelpwijk, vraagprijs f.155.000,-; grond [illegible], vraagprijs f.54,- m2, tel.: 79503.

CHEVROLET CAMARO Sport coupé. Splinternieuw! Model 1983, donkerrood, 6 cyl, fully equipped, airco, autom. transm., power- steering, power- brakes, radio AM/FM, f.23.000,-, herhaal f.23.000,-, tel.: 53822 na 2 uur.

WITTE CELICA ST Liftback, 1980; Lada 1200 Combi 1981; schemerlampen en planten, tel.: 682271 of 78413.

HONDA MOTORFIETS, 400 cc, 4 cylinder, in prima staat, f.2.750,-, Heber, Kaya Kokolishi 57, tel.: 76975.

2 RUIME LINNENKASTEN, f.150,- per stuk, Rooi Catootje [illegible], tel.: 70029.

GASFORNUIS; bed + [illegible] fiets; kast, tel.: 674254.

SNELLE RUBBERBOOT; [illegible] drukmachine e.d.; kleuren tv, 18", tel.: 673007, n.m.

PROFESSIONELE DRUMSET merk "Rogers", als nieuw [illegible], f.2.200,-, Admiraalsweg [illegible]

[illegible], hartje Sali[illegible], tel.: 70185.

3 MASSIEF EIKEN barkrukken f.250,-; frituurpan 220 Volt f.85,-; Carmen-rollers 220 Volt, f.85,-; nieuwe matras uit Ned. 80/190 f.98,-; babybed, blauw, f.100,-. As is where is: Taunus '72 Stationwagen 500, tel.: 78655.

TOYOTA CELICA ST Liftback met airco, i.z.g.s., vraagprijs f.5.000,-; Chevrolet Nova, fully equipped, vraagprijs f.6.500,-, tel.: 674410.

WEGENS VERTREK: gevoerde slaapkamer- gordijnen, zo goed als nieuw, tel.: 48108.

2 WONINGEN, carport, deepwell, prijs NAf.165.000,-, Moffiweg 17, tel.: 79084.

WEGENS VERTREK: glas- en eetservies; lampen; broodrooster 110 V; rotanbank; stereo; zwart/wit tv; 2 pers- eiken slaapkamer; gordijnen; Moulinex grill- bakoven; baby- commode; schilderijen; tinnen eikelkannetjes set enz., Kaya Kokolishi 138, tel.: 76476.

EETKAMERSET, 4 pers., oranjekleur, f.500,-; slaapkamerset met nachtkastjes f.650,-; tualet f.300,-. Adres: Carawaraweg 60, tel.: 614070.

1 AUTO CADILLAC Bearitz '79, NAf.15.000,-, financiering mogelijk; Omega motor olie à f.35,- per vat (5 l.); [illegible] f.75,-; autoradio met [illegible] "Bosch", NAf.190,- p.st.; grote fiberglas eetafels van 107 tot 152 cm. diameter; gordijnrails met trekkoord 70 cm. dicht en 120 cm uitgeschoven, NAf.15,- p.st.; gordijnrails met trekkoord 125 cm dicht en 230 cm uitgeschoven, NAf.25,- p.st.; gordijnrails met trekkoord 160 cm dicht en 300 cm uitgeschoven NAf.30,- p.st.; gordijnrails met trekkoord 210 cm dicht en 400 cm uitgeschoven NAf.40,- p.st., Rooi Catootjeweg 4.

DUITSE VW Pick-up met dubbel cabin, 51.000 km vr.-pr. f.4.500,-; motor Suzuki 350, 2 Tackt, zeer snel, f.1.200,-, Bramendiweg 179.

1 HOEKPERCEEL OP eigendoms- grond aan de Roodeweg voorbij rk. begraafplaats. Inf.: tussen 06.00-08.00 uur 's avonds, tel.: 23776.

DATSUN COUPE 1200 '77; Toyota Corolla '73, tel.: 612113, Kaya Barka 14.

1 EIKEN DRESSOIR; 1 houten baby- bed, wit. T.b.z. San Fuegoweg 12.

AMC HORNET '76, aut., i.g.st., met belasting '84, moet weg, t.e.a.b., tel.: 55951.

VOLLEDIGE INBOEDEL, Hydraweg 2, tel.: 79274.

WEGENS VERTREK: 4 zwart leren fauteuils; wandmeubel; [illegible] eetkamerset; bedden; [illegible] "Sainval Vecteur" met 2 [illegible] f.700,-; 1981 Suzuki bromfiets 5cc met helm, f.1000,-. Andromedaweg 6, tel.: 75885.

GARAGE SALE: van alles o.a. planten, boeken en gereedschappen, zaterdag van 8-12 uur Andromedaweg 6, tel.: 75885.

EEN BABYBED, tel.: 77301.

FOTOCAMERA YASHICA, 50 [illegible], 135 mm lens, filters, conver[illegible], z.g.a.b., tel.: 89791.

WEEKEINDEHUIS, gelegen te St. Jorisbaai. Voor afspraak tel.: 66-3944, werk: 84997 huis.

AUTO VW Puma 1976, vraagprijs f.2.700,-, Saturnusstraat 39, tel.: 615776.

POPPEWAGEN f.25,-; meisjeskamer, rood, f.850,-; letterbak f.50,-; antieke koffiemolen f.150,-; spiegel rond 78 cm. f.250,-; tennisracket f.25,-; tafelfan f.25,-; salontafel rond f.400,-; kamferkist f.200,-; stoelen, tel.: 75785 's avonds.

CONTINENTAL MARK V Cartier, stoffen bekleding, sport velgen, full powered, zeer goed onderhouden, prijs nieuw was f.43.000,-, tegen elk aannemelijk bod voor serieuze kopers. Inf.: Brokopondostraat 50, Muizenberg (oud).

SURFPLANKEN HIFLY III, 8 maanden gebruikt f.900,- en Tornado 32, 5 maanden gebruikt f.1.500,-, tel.: 612819, 613600 toestel 180 Jacobson.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

EEN RUIME luxe éénslaapkamer- woning, 5x5, in een goede rustige buurt, 98 m2 groot, compleet gemeubileerd, prijs incl. water + gas, f.750,- per mnd., voor serieuze gegadigden, tel.: 85048.

WEEKENDHUIS AAN Spaanse Water, 19-2 tot 4-3, tel.: 673607 n.m.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

JONGEDAME, 19 JAAR, typediploma, avond-MAVO volgend, zoekt passend werk voor de ochtenduren, tel.: 611487.

DIVERSEN CURACAO

GEVRAAGD OPPAS [illegible] voor de mnd. maart of [illegible] van, Fr. van Dijk, tel.: 84502.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

AMC CONCORD, bouwjaar 1979, prijs n.o.t.k., tel.: thuis 27130, kantoor 21702.

ALGEHELE INBOEDEL + Nederlandse jeugdboeken, tel.: 21406.

SEARS AIRCO 10.000 BTU, 120 Volts, f.500,-. Call: 47239.

PEKINEESJES, G. Majoor de Bruynewijk 41, tel.: 47238.

HOUSE, 3 BDRM., den, 2 bath, garage, Rooi Koochi 3B, tel.: 47676.

TOYOTA MARK II 1974, in goede conditie, Watapanaweg [illegible] 20, tel.: 45807.

HUIS ±150 M2, eigendomsgrond ±350 m2, Venezuelastraat 6, O'stad; junior- ledikant; National airco, 7.000 BTU, 110 Volt, 10 mnd. oud, tel.: 31523.

MICROWAVE OVEN; refridgerator; waterbed; airco; ceiling fan; tools + miscellaneious, tel.: 48644, Gille Poppestraat 1, Cura Cabai.

PORCHE SALE: Mazda 323; surfboard, compleet + 4 zeilen; gehele inboedel. Tegenover Licores Aruba, Smith Boulevard, op Vrije Zone, bij gele barakken.

ONE OUTBOARD motor, 140 HP, 1983, Rooi Bosal 5, tel.: 27078.

HOUSEHOLD SALE: home furnishing and appliances. Will be leaving Aruba shortly, phone: 9-3252.

FREEZER CALVINATOR 15 cu.ft., f.750,-; stereo Fesner f.700,-; drapers with brassrods f.300,-; radio Panasonic 8-band, short waves f.275,-; sailboat sunfish with new mast, rubber and centerboard, f.1.100,-; Oldsmobile 1979 Delta 88 Royale, 4-drs., 19.500 miles, f.13.000,-; garage door opener f.350,-; 2 brasslamps Stiffel f.300,-. Phone 9-3235, Seroe Colorado.

MODERN WOONHUIS met drie slaapkamers, twee badkamers, meidenkamer met badkamer, modern en [illegible] gebouwd (1982), gelegen te Malmok. Voor nadere inlichtingen tel.: 23605 tijdens kantooruren.

STATIONWAGON FORD Pinto '77, aut., lage prijs, te Sta. Cruz 116, tel.: kant. 24867, th.: 24384/28332 M. Croes.

ZEER FRAAI bij elkaar passende kantoorset bestaande uit: z.g.a.n. 4-ladig formica bureau met bureau- lamp; draaistoel met plastic vloermat; 2 stoelen en bijpassend afsluitbaar met formica bekleed; nieuw kantoorijskastje, tezamen f.1.500,-. Tijdens kantooruren: 24020.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

KANTOORRUIMTE CA. 50 m2, eigen wc, nieuwe vloerbedekking, nieuwe airco, tel.: 26605 na 7 uur.

EEN APPARTEMENT gemeubileerd. Informacion tel.: 22232, Seroe Pita 20A.

NICE, BIG furnished duplex apartment with airco, also a smaller one, in cunucu area for serious person, tel.: 28665.

VERY NICE furnished apartments, situated close to hotels, full kitchen, bathtub, hot/cold water, terrace, kingsize bed etc., rent f.600,-, excluding electricity and water. Inf.: Mrs. De Ruyter, tel.: 23600 ext. 282.

COMPLEET GEMEUBILEERD woonhuis te Oranjestad, tel.: 26352.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

HUIS: 3 slaapkamers, omgeving O'stad, ±f.600,- à f.700,- p/mnd., tel.: 28280 Van der Hoeven.

MAGAZIJNRUIMTE GEVRAAGD van ±80 m2, bij voorkeur gelegen in het centrum van Oranjestad. Voor meer informatie gelieve u te bellen tel.: 32564.

GEMEUBILEERD HUIS/appartement, drie volwassenen, voorkeur aan zee, tel.: 27035.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSKA un cria, fam. Schnog, tel.: 22484.

ARUBA
AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Refresqueria Ingrid.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheraton hotel; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 22950, 21639 en 22316.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 110.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
Geen voorstellingen.
WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.
WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter A.S. Ridderstap, Santa Cruz 362, tel.: 28017.
San Nicolas en Savaneta: dokter J. Tromp, Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

WEEKEINDEDIENST tandarts van zaterdag 12.00 uur t/m maandag 08.00 uur gelieve telefoniste Dr. Horacio Oduber Hospitaal op te bellen, tel.: 24300.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

SAC: 18.00 uur kinder tumba- contest - RCA- stadion.

ASV TRAPPERS: 21.00-03.00 uur gelegenheid tot dansen (muz.: Time en Miller Band).

***

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 11.30-20.00 uur "The Victoria" - vert. SELMA.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: om de twee weken op maandag geopend van 16.00-18.00 uur - Bilderdijkstraat 13.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagavond gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

LIGA DI MARIA (San Nicolas): iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social opgehaald worden - Milagrosa Center, Theresiaplein 6.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

***

Recidivist nog spoorloos

Rover bevrijdt zich uit handen politie

ORANJESTAD — Amper enige uren nadat hij aangehouden werd, verdacht van het plegen van beroving door te proberen het geldkistje uit de handen van een benzinepomphouder weg te rukken, wist de man R.K. vanuit de binnenplaats van de politiewacht te vluchten. Hij is nog steeds spoorloos.

R.K. werd woensdagmorgen bij zijn woning te Sabana Blanco aangehouden verdacht van poging tot beroving. Hij ontkende iets af te [illegible] de beroving. In de middaguren — na het verhoor — en toen de rechercheurs hem naar de wachtcommandant brachten voor opsluiting, rukte R.K. zich los en nam de benen. Een achtervolging leverde geen succes op. Vier uur later meldde de man J.T. woonachtig te Sividivi, dat zijn auto, waarin de contactsleutel nog zat, voor zijn woning was weggenomen. J.T. zelf ging op onderzoek uit en zag zijn auto in de Wilhelminastraat staan met erin een vrouw en een man, in wie hij R.K. herkende.

Bij het zien van de autoeigenaar nam R.K. de benen. De auto-eigenaar wist echter de dame vast te houden die vriendin van R.K. bleek te zijn. Tijdens het verhoor verklaarde zij behulpzaam te zijn geweest tijdens de poging van beroving van de benzinepomp-eigenaar door achter het stuur van een auto op R.K. te wachten. Zij werd voor verder onderzoek ingesloten. De zoekactie naar de beruchte R.K. duurt voort. Hij is te herkennen aan een kapwond onder een oog alsmede een bloeduitstorting aan dit oog.

Arubaanse ontwikkelingsbank lid van Alide

ORANJESTAD — De Arubaanse Ontwikkelingsbank (Banco Arubano di Desaroyo NV) is onlangs actief lid geworden van de Latijnsamerikaanse vereniging van financiële instituten voor de ontwikkeling (ALIDE). ALIDE is een internationale niet- overheids organisatie met zijn hoofdkwartier in Lima in Peru.

Hij werd in 1968 opgericht met het doel onder zijn leden de samenwerking te stimuleren door middel van het verstrekken van informatie en het organiseren van studies van gemeenschappelijk belang en onderhoudt nauwe banden met organisaties als de Verenigde Naties en de Wereldbank. Bij de ALIDE zijn 165 instituten aangesloten, waarvan 134 actieve leden zijn en 20 geassocieerde leden.

Tijdens de eerstvolgende algemene vergadering van ALIDE zal de directeur van de Arubaanse Ontwikkelingsbank, Fred Flynn, de eerste contacten leggen met de andere financiële instituten van Latijns- Amerika.

ORANJESTAD — De ex- calypso koning van het Arubaaanse carnaval, Young Quick Silver (David Hodge), is gisteren uit Nederland met zijn band Flash Tropical Steel & Brass op Aruba aangekomen. Young Quick Silver en zijn band zullen niet alleen aan het calypsonian- contest van volgende week deelnemen, maar ook op diverse carnavals- feesten en bij parades optreden. De ex-calypso koning verklapte gisteren al dat zijn nummer voor de titel van Roadmarch- King als titel heeft "Jam- Down of Ping Pong".

DUIZENDEN MENSEN zijn tot vanochtend twee uur in het RCA Sportcentrum bijeengeweest in de sfeer van een welgeslaagd tumba- festival waaraan niet minder dan 35 zangers deelnamen. Tot tumba- koning werd uitgeroepen Juancho Kock met "Ban Cune", die daarvoor de nodige prijzen onder meer van American Airlines manager Oslin Toppenberg een passage naar New York in ontvangst mocht nemen. Bij de foto's: de nieuwe tumba- koning, voorts de runners- up Ito Dania, Casin Giel, Chicho Kock en Martin Quandus, terwijl Chicho Kock door de pers tot de populairste zanger werd gekozen. Bij de andere foto: de tumba- carnavalssfeer die van het begin tot het einde in RCA heerste.

WEB-deskundigen in rapport:

Onderhoudsschema niet aangehouden wegens te grote vraag naar energie

BALASHI — Terwijl de overheid en andere instanties experts uit het buitenland lieten komen om te adviseren ten aanzien van de hopeloze situatie bij het WEB en wat er gebeuren moet om de stroom- en water - voorziening veilig te stellen, blijkt dat ook experts van Aruba, die dagelijks werkzaam zijn bij het WEB, de tijd hebben genomen om hun kennis, ervaring en aanbevelingen in een rapport vast te leggen. Dit rapport — zoals de Amigoe reeds berichtte — werd aan de Eilandsraad aangeboden. Bijzonder duidelijk blijkt uit dit deskundigen rapport, dat met veel zorg en gegevens werd samengesteld, dat het onlangs genomen besluit tot de aanschaf van een gasturbine prematuur is te achten. Onvoldoende zijn de andere mogelijkheden afgewogen. Aangedrongen wordt een commissie te benoemen, die binnen een maand het Bestuurscollege nader over de keuze zal adviseren voordat tot definitieve aanschaf van de gasturbine wordt overgegaan. De nadruk wordt gelegd om in dezen geen politiek te spelen, doch alleen een gedegen studie te maken voordat beslissingen worden genomen.

Het rapport, dat aan de Eilandsraad werd aangeboden, werd samengesteld door de experts ir. L.R. Henriquez werkzaam [illegible], Lopez Power engineer bij het WEB, ing. E. Bremer chef Water- productie, ing. N. Arrindell assistent bedrijfsleider, C. Williams chef Centrale met een werktuigkundig C- diploma (power engineer) en andere werktuigkundigen bij het WEB.

Begonnen wordt met erop te wijzen dat de huidige water- en energie balans van Aruba geheel uit zijn evenwicht is geraakt vanwege bepaalde technische — economische — en organisatorische factoren, die nog nader bepaald dienen te worden. De eilandelijke overheid staat voor het blok om snelle maar verantwoorde beslissingen te nemen ten aanzien van deze voor de Arubaanse gemeenschap zo belangrijke primaire levensbehoefte. Gewezen wordt op het feit dat het rapport dient ter ondersteuning van het nemen van een **verantwoorde keuze door het BC, gebaseerd op technische- economische overwegingen om** zodoende een lange termijn oplossing te garanderen. De door het BC te nemen beslissing zal een voldoende continue aanbod van water en energie dienen veilig te stellen op lange termijn, waarbij ook gelet zal moeten worden op de vraag- en aanbodsituatie van voornoemde producten met de tijd, gegeven de huidige technische bedrijfs- condities van het WEB en de mogelijke integratie van nieuwe productiemiddelen in voornoemde technische bedrijfs- condities. Daarnaast, aldus het rapport, zullen ook de economische aspecten van de integratie in studie moeten worden genomen. Uit het rapport blijkt dat wat water en energie betreft er dagelijks 24.500 ton aan water en 69 Megawatt aan energie gevraagd wordt, waarvan voor de bevolking resp. 14.000 ton water en 37 Megawatt energie.

Het rapport bespreekt uitvoerig de bedrijfs- zekerheid wat betreft de ketels, turbine en waterplants. Wat betreft de hoge bedrijfs- zekerheden die in het rapport geconstateerd worden, zou kunnen worden bepaald dat óf het WEB geen technische moeilijkheden had met de productie eenheden óf zich niet aan het onderhoud- schema heeft gehouden. Dit laatste lijkt meer het geval te zijn geweest, waarbij vermeld wordt dat tegen april 1983 het WEB, op verzoek van het met energie opwekkingsproblemen te kampen hebbende Lago, ketel nummer 5 andere maanden verder liet draaien. Bovendien kon het normale onderhoud van de andere ketels voor het jaar 1983 niet doorgaan vanwege de vele "split tubes" als gevolg van de slechte water- behandeling met het nieuwe NALCO- product.

De rapporteurs halen nog enige voorbeelden aan en komen tot de conclusie dat de huidige water- en energie- balans ernstig uit evenwicht is en dat het WEB op dit moment ongeveer 8000 ton water per dag en 11 Megawatt electriciteit te kort komt. Met andere woorden komt men tot de conclusie dat het WEB met zes Megawatt gemiddeld over het jaar overbelast heeft gedraaid en het WEB zich niet aan het algemene onderhouds- schema heeft gehouden vanwege de steeds groter wordende vraag naar energie de laatste jaren. De gevolgen hiervan zijn nu duidelijk te merken. Het rapport gaat dan zeer uitvoerig in op wat de vraag voor de komende jaren zal zijn en de verschillende mogelijkheden en alternatieven die mogelijk zijn. Ten aanzien van een eventuele gasturbine wordt nog wel gesteld dat het vijf à zes jaar duurt alvorens een centrale zonder ervaring met gasturbine de technologie onder de knieën heeft. Gedurende die periode van vijf à zes jaar zal het WEB een service- contract dienen af te sluiten met de fabrikant of andere met ervaring bezittende centrale bijvoorbeeld de KAE of de Shell.

In het rapport wordt een overzicht van de zes alternatieven gegeven met levensduur, kapitaal- en operationele kosten en de totale investering. **Dit overzicht ziet er als volgt uit, waarbij** achtereenvolgens het alternatief, de verwachte levensduur in jaren, de kapitaals- en operationele kosten per kwh in centen, de brandstofkosten per kwh, ook in centen en de totale investeringskosten worden vermeld:

1. Single cycle gasturbine diesel-D-2 oil: 15, (15 jr./13%) 22.4 ct., 15.5 ct., 15.668.057 gulden.
2. Conbined cycle gasturbine with waste heat recovery and LP steam production Diesel-D-2 oil: 20, (20 jr./13%) 20.9 ct., 12.2 ct., 33.590.583 gld.
3. Slow speed gasturbine bunker C- oil: 25, (20 jr./13%) 20.5 ct., 7.84 ct., 51.276.406 gld.
4. Oil fired package boiler Tarbase- oil: 30, (20 jr./13%) 13.01 ct., 9.17 ct., 8.826.362 gld.
5. Field- erected boiler: 40, (20 jr./13%) 14.1 ct., 9.4 ct., 11.768.482 gld.
6. Coal- fired boiler: 40, (20 jr./13%) 14.1 ct., 6.6 ct., 22.609.398 gld.

Uit de alternatieven en overzichten komen de Arubaanse experts tot de volgende technische-economische conclusies, die getrokken kunnen worden: 1. De "oil- fired package boiler" heeft onder de gegeven omstandigheden voorkeur boven op gegeven gasturbine; 2. Voor de toekomst kan reeds nu nagegaan worden of goedkopere energiebronnen economisch gebruikt kunnen worden, waarbij gelet dient te worden op het ontwerp van de branders, die met een zekere mate van flexibiliteit uitgerust moeten worden.

Voor de eventuele "blackstart" van het WEB te wenwanneer alle ketels tegelijk uit bedrijf zouden gaan, en voor het eventueel uitvallen van een grote turbine (33 MW) is het in reserve hebben van een "combined cycle" gasturbine of een "slow- speed" generator de overweging waard. Naar ons inziens is het aan te bevelen om per 1989 te streven naar:
— het in bedrijf hebben van twee extra ketels van 100 ton stoom per uur;
— de installatie van een extra stoomturbine van 16 MW, naast de reeds aangekochte gasturbine of "slow- speed" generator.

De laatste aanbeveling heeft te maken met het feit dat bij het WEB de stoomturbines een te groot vermogen per eenheid bezitten. Een betere opzet zou in het verleden zijn geweest de opstelling van kleinere stoomturbines, waardoor bij het uitvallen van een kleine stoomturbine toch nog voldoende reserve aanwezig is, aldus het rapport van de Arubaanse deskundigen.

Ex-gedeputeerde Charro Kelly:

Steeds vergeefs getracht te laten investeren in het WEB

ORANJESTAD — Om vier uur gistermiddag schorste voorzitter Pedro Bislip de openbare eilandsraadsvergadering over problemen bij het WEB en het bestuursbeleid in deze - zoals aangevraagd door AVP en PPA - zonder dat er beslist werd of er wel of niet een aanvullend krediet beschikbaar gesteld wordt voor de aankoop van een gasturbine van 5.6 miljoen gulden.

Tien sprekers kwamen gisteren in eerste ronde aan het woord, zodat maandag tien uur - wanneer de vergadering voortgezet wordt - het Bestuurscollege van antwoord zal dienen.

De oppositie-partijen alsmede het onafhankelijk lid Charro Kelly kwamen met de nodige vragen waarop men categorische antwoorden verwachtte en niet een er om heen draaien door de gedeputeerden. Wij gaan door met vergaderingen aan te vragen totdat de bevolking te weten komt wat er bij het WEB precies aan de gang is, aldus AVP-partijleider mr Henny Eman. Hij wilde onder meer weten waarom het BC via een politieke vriend een General Electric gasturbine gaat bestellen en niet via de alom gekende GE-vertegenwoordiger. Tevens wilde hij weten waarom Aruba geen water meer krijgt uit Venezuela, maar nu water uit het verre Dominica moet betrekken met hogere transportkosten.

Het onafhankelijk lid en exgedeputeerde Charro Kelly kon zich herinerren dat in 1978 reeds het WEB-hoofd het BC adviseerde om bepaalde projecten uit te voeren, waaronder de uitbreiding van de WEB-centrale. Er was in dat jaar inderdaad geen geld voor uitvoering van deze projecten maar in de daaropvolgende jaren werd het wel beter door het extraatje dat de Lago aan Winstbelasting betaalde. Zowel het WEB-hoofd, het MEP-raadslid, als gezaghebber Frans Figaroa en de heer Kelly zelf probeerden bij diverse gelegenheden er door te krijgen dat deze extra inkomsten geinvesteerd werden in het WEB, echter zonder resultaat. Als het BC dat toen had gedaan, dan hadden wij nu niet zoveel miljoenen moeten gaan uitgeven, aldus de ex-MEP exponent. Hij vroeg het BC om inzage van de adviezen die uitgebracht werden over boilers en het water-en energiebedrijf door buitenlandse experts en of deze adviezen verschillen van die van de lokale experts. Ook wilde Kelly weten op grond van welke adviezen -van buitenlandse of lokale experts - het BC de beslissing nam een gasturbine aan te schaffen. Heeft het BC - aldus Kelly - ook adviezen gevraagd van afdelingen, zoals Financien, Deco en Accountantsdienst, of heeft men gewoon aan tafel zittend een beslissing genomen?

Tot slot vroeg Charro Kelly zich af of er ook aan gedacht werd hoeveel deze gasturbine na installatie zal gaan kosten aan onderhoud, brandstof en andere kosten.

Hij liet een ernstige waarschuwing horen aan het adres van het BC om extra voorzichtig met de financiele middelen om te springen, waarbij hij erop wees dat de inkomsten dit jaar op ruim 200 miljoen zijn begroot, maar dat de uitgaven volgens de begroting ruim 400 miljoen zullen bedragen, dus ruim 126 miljoen hoger dan de inkomsten.

ER HEERSTE gisteravond een uitstekende carnavals- geest in het RCA Sportcentrum. Jammer was het toen kort na twee uur vanmorgen de uitslag bekend werd gemaakt het publiek negatief reageerde en het stadion verliet. Slechts een kleine groep bleef aanwezig bij het uitreiken van de prijzen. Men dient niet te vergeten dat ook in een tumba-festival maar één winnaar kan zijn, ofschoon — gezien het enthousiaste optreden — alle 35 deelnemers voor ons winnaars zijn. Zij bezorgden Aruba weer een tumba- festival dat klonk als een klok.

****

DOORDAT JUANCHO Kock — voor de zesde maal overigens — met zijn tumba "Ban Cune" de konings- titel won, werd Eddy Bennett ook de beste componist van het festival.

****

EEN PLUIMPJE op de hoed van TeleAruba — voorzover ze daar hoeden dragen — voor de uitstekende tumba- reportage. Van het begin tot het einde werd het gehele festival uitgezonden. In vele woningen op Aruba stond de tv vroeg in de ochtend aan. De uitzending was ook van bijzonder goede kwaliteit, vooral de wijze waarop steeds de tumbazanger en orkest werden gebracht met daar omheen de uitgelaten menigte, die met alle tumba's niet op de stoelen bleef zitten. Goed werk.

****

SPECIALE HULDE werd gisteren in het tumba- festival gebracht aan een groot tumba- zangeres: **Bernadina Grovell,** voor **het werk dat zij afgelopen jaren** op dit gebied heeft verzet. De grieperige Bernadina kwam zelfs van haar ziekbed om in RCA hiervoor een plakkaat in ontvangst te nemen. Ofschoon er gesproken werd over een Reina van de tumba werd Bernadine welverdiend uitgeroepen tot Reina di folklore di Aruba. Zij ontving deze onderscheiding omdat ook het tumba- festival van gisteravond aan haar toegewijd was voor haar verdiensten. De hulde van de SAC en vooral het enthousiaste publiek bewees dat Bernadina Grovell goed aangeschreven staat.

****

OOK EDWIN ZIECHEM werd tijdens het tumba- festival gehuldigd. Niet zozeer omdat hij reeds vele jaren voor de SAC-centen zorg draagt, maar omdat het dertig jaar geleden is dat Edwin als eerste componist een tumbalied, gewijd aan het carnaval van Aruba, "Aruba y su Carnaval", met veel succes bracht. Voorts werd Edwin destijds door de SAC als zanger en componist benaderd om samen met de SAC een tumba- festival te organiseren, waaraan alle bands van Aruba deelnamen. Een goed initiatief zoals gisteravond opnieuw bleek. Reeds dertig jaar staat ook Edwin op de bres voor het Arubaanse carnaval en wat belangrijk is, ondanks die dertig jaren, nog steeds jong van harte en altijd klaar om te helpen.

****

HET AANTAL bezoekers aan het tumba- festival bedroeg dit jaar ruim vijfduizend, die ruim vijftig mille in het SAC / Arubaanse musici- laadje brachten. Ruim duizend mensen minder dan verleden, vermoedelijk omdat het via TeleAruba ook goed te zien en via de radiostations daarbij goed te horen was. Tevens was er dit maal geen enkele bezoeker, die over de muur binnenkwam, dus zonder te betalen. Er werd buiten wacht gehouden met Dobbermann- honden, het geen de schrik er bij de "overklimmers" in gebracht heeft.

****

SAN NICOLAS — In de Vermeerstraat in San Nicolas werd een 13-jarige scholier aangehouden die 3 marihuana-sigaretten in zijn bezit had. De jongen liep samen met een vriend in voornoemde straat. Bij het zien van de politie liep de vriend weg, doch de 13-jarige scholier bleef staan en was erg nerveus. Op hem werden de drie marihuanasigaretten aangetroffen, waarna hij aan de Kinder- en Zedenpolitie werd overgedragen.

Kaleidoskoop

De "schoonheden" uit de tuin van Paisa, van de groep Bunitesa di Hardin. Uit de verkiezing die gisteravond in Princess beach gehouden werd kwamen de volgende meisjes (van links naar rechts) als winaressen uit de bus: Lluvia Noor, Reina Fotogenika, Migali Pinedo, tweede finaliste, Jadira Cathalina, Reina di Bunitesa di Hardin, Shoe Ying Ling, eerste finaliste, tevens Reina Popular en Mihaila Kopra, derde finaliste..

MET EEN DRUK weekeinde voor de boeg belooft het voor wat carnaval betreft weer "voor elck wat wils" te zullen worden.

****

Het begon al vanaf gisteravond met de verkiezing van de Reina van Bunitesa di Hardin. Vanavond is er weer een verkiezing, en wel van de Reina di PSH. Het begint om negen uur, want er wordt gewacht op Los Billoneros, die vanavond ook deel uitmaken van de Tumba di Gala in Centro Pro Arte. Na de verkiezing kan verder gedanst worden tot drie uur in de ochtend.

****

Vanavond heeft Tur ku Tin het langverwachte feest met Doble R. Het feest is in het centrum van de TKT aan de Nieuwe Pareraweg, naast Bamboo Center. De vonken zullen er vanaf vliegen.

****

In het centrum van de Komité di Karnaval aan de Van Raderstraat is vanavond de zeer belangrijke vergadering voor alle Prinsen en Pancho's. Denk eraan, wie niet op deze vergadering verschijnt wordt onherroepelijk van de deelnemerslijst geschrapt. De verkiezing van Prins y Pancho grandi is dit jaar op Waaigat.

****

Voor deze verkiezing kan maar geen vaste plaats gevonden worden. Vorig jaar nog, werd hij op het Wilhelminaplein gehouden, maar die bleek te klein om het zeer grote publiek te herbergen.

****

Ook de verkiezing van Reina di Karnaval grandi verandert dit jaar (weer) van plaats. Werd het tot afgelopen jaar nog in Holiday beach hotel (en in jaren daarvoor in het SUBT-stadion) gehouden, dit jaar is het in club Suvek. Velen staan daar wat sceptisch tegenover, maar het heeft weinig zin van te voren te oordelen over de invloed van de locatie op het verloop van de verkiezing. Daar kunnen pas achteraf uitspraken over gedaan worden.

****

Voor echte carnavals-liefhebbers is er dinsdag 14 februari, Sint Valentine's, een Carnavalentine- show in Concord hotel. De kaarten vliegen de deur uit dus, haast-u! Tegen betaling van vijfentwintig gulden zijn ze verkrijgbaar bij Maison Ruth, Van Dorp Punda en Otrabanda en het centrum van het Komité.

Grieken willen nieuw luchtvaart-accoord met VS

ATHENE — De Griekse regering heeft de uit 1946 daterende luchtvaart- overeenkomst met de Verenigde Staten officieel opgezegd. De Grieken willen onderhandelen over een evenwichtiger akkoord.

De bestaande overeenkomst, die over een jaar zou aflopen, is volgens Griekenland eenzijdig en van koloniale aard. Zij dwingt Griekenland ertoe toe te staan dat Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen nieuwe lijndiensten tussen New York en Athene beginnen zonder enige zeggenschap te hebben over de tussenlandingen die op dat traject worden gemaakt of over verdere bestemmingen na Athene. Dit bevoordeelt de Amerikaanse maatschappijen ten koste van de Grieks staats- luchtvaart- maatschappij Olympic Airways.

Op het ogenblik is Trans World Airlines (TWA) de enige Amerikaanse maatschappij die tussen New York en Athene vliegt. Vier andere maatschappijen hebben echter aanvragen voor vluchten op het traject ingediend.

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Julian Conner heeft een pluimpje gekregen van de Sintmaartense hotelorganisatie voor de manier waarop hij leiding heeft gegeven aan een SM-delegatie naar de zogenaamde Marketplan van de Caribbean Hotel Association op de Bahamas.

Dit gebeurde bij monde van voorzitter Michael Ferrier, als voorzitter van de hotel- organisatie, die de Toerismegedeputeerde een brief schreef hierover.

Mevrouw Liberia-Peters (PNP):
Regeling onwettige kinderen is nodig

WILLEMSTAD— De PNP blijft pleiten voor invoeren van een voor de wet gelijke behandeling van (buitenechtelijke) natuurlijke kinderen. De partij diende daartoe in 1975 een concept-wetsvoorstel in, dat niet aangenomen werden, omdat de toenmalige regering het discriminerend achtte tegenover wettige natuurlijke kinderen (door de vader erkend - RED). Zo verklaarde partij- leidster Maria Liberia-Peters.

In een programma van dinsdag op radio Z-86 wees de gedeputeerde erop dat meestal toch de regering veel kosten moet maken met natuurlijke kinderen, hoewel ze eigenlijk voor de wet niet bestaan. Veel van die kinderen moeten van een pp-kaart gebruik maken omdat de ouders de kosten van medische zorg niet kunnen betalen. Zodoende moet de regering toch voor die kosten opdraaien.

"Het is de verantwoordelijkheid van een regering om een sociale sfeer te scheppen waar elk mens dezelfde rechten heeft, opdat er een gezonde samenleving ontstaat", aldus Liberia. En de nu bestaande discriminatie tussen kinderen van gehuwde en ongehuwde ouders richt alleen maar schade aan aan het geestelijk welzijn van de mens, vindt de gedeputeerde.

Studie PWFC van voorstel van Shell

WILLEMSTAD — De PWFC is momenteel bezig met bestudering van een op schrift gesteld voorstel van de kant van de Shell-maatschappijen. Verder deze week zette de onderhandelings- delegatie van de vakbond zelf ook een voorstel op papier. Dit volgde op een aantal dagen van moeizame onderhandelingen tussen de beide partijen in bijzijn van Landsbemiddelaar mr Elco Karel.

Tijdens de onderhandelingen, die deze week nagenoeg geheel op basis van een directe dialoog tussen Shell en PWFC plaatsvonden, bracht de vakbond naar voren van mening te zijn een oplossing voor een cao-overeenkomst te kunnen aandragen. Binnen die oplossing zouden er voldoende alternatieven aanwezig zijn om aan de vakantietoelage van de werknemers niet te hoeven tornen, was de PWFC-delegatie van mening.

Van Shell-zijde werd er hierbij op gewezen dat de maatschappij naar een reductie toewilde, maar voor de samenstelling van de reductie geen direct eisenpakket had. Dat de Shell-delegatie tijdens de onderhandelingen de [illegible] zou zijn dan mogelijke andere maatregelen. Indien de bond denkt op een andere manier reducerende maatregelen te kunnen invoeren in een overeenkomst, heeft de maatschappij hier niets op tegen, luidde het antwoord.

Van vakbondszijde werden daarom deze week een aantal alternatieven in een voorstel verwerkt. Naar uit welingelichte kringen wordt vernomen, werd hierop door de Shell ook al gereageerd. De onderhandelingsdelegatie van de PWFC zou deze reactie momenteel in beraad hebben.

Gering aantal auto-wassers vergunningen

WILLEMSTAD— Van de zestien aanvragen voor vergunning voor het wassen van auto's op de openbare weg in de binnenstad zijn er tot nu toe maar drie afgegeven. De afgifte wordt bemoeilijkt doordat de aanvragers zich niet melden op de afspraken die met hen gemaakt worden.

De "batches" zijn intussen wel gedrukt, zodat de autowassers die al een vergunning gekregen hebben zich bij de Centrale Bewakingsdienst moeten melden, waar hun foto genomen wordt zodat ze de pas kunnen krijgen.

Eind vorig jaar werden de auto- wassers opgeroepen zich vóór 3 januari in te schrijven voor een vergunning, omdat ná die datum controle gevoerd zou worden op auto- wassers die toch zonder vergunning op de openbare weg opereren. De belangstelling was wel groot, maar aangezien er een redelijk lange procedure aan de aanvragen verbonden is, waren er ook veel struikelblokken. Dit stremde de afgifte van het aantal vergunningen, zo is van gezaghebber Casseres vernomen. De politie doet een oproep aan alle aanvragers om zich aan de afspraken te houden en zich bij de betreffende kantoren te melden als ze opgeroepen worden.

Ter viering 70-jarige bestaan van de Bond

Toernooi Brazilië gaat niet door

RIO DE JANEIRO — Het bestuur van de Braziliaanse voetbal federatie (CBF) heeft gisteren besloten de plannen een zeslandentoernooi te houden ter gelegenheid van de viering van het 70-jarig bestaan van de bond te laten varen. Dat deelde Dilson Guedes, een bondsofficial, in Rio de Janeiro mee. Het toernooi zou half juni worden gehouden en ook Nederland zou tot de deelnemers behoren. De associatie is nu van plan het jubileum te vieren met vriendschappelijke wedstrijden van het Braziliaanse team tegen een aantal geinviteerde landen, waarbij waarschijnlijk Nederland en Engeland. Aldus meldde het Engelse persbureau Reuter.

Het is de bedoeling dat de reeks "erewedstrijden" in de periode tussen 9 en 19 juni wordt gehouden. Het besluit van de Braziliaanse voetbal associatie volgt op een verzoek van de internationale voetbal federatie (FIFA) het aangekondigde toernooi uit te stellen wegens de overlapping met de Europese titelstrijd in Frankrijk. Guilite Coutinho, voorzitter van de CBF, zei dat het verzoek gelijk stond met het in de ban doen van het toernooi, omdat het gezien andere verplichtingen van Brazilië en de uitgenodigde landen onmogelijk was voor andere data te kiezen. Het was de bedoeling dat Engeland, Nederland, Mexico, Uruguay en Argentinië aan het evenement deel zouden nemen. Overigens had de KNVB in de loop van gisteren nog tevergeefs bij de FIFA getracht uitsluitsel te krijgen over het al of niet doorgaan van het toernooi.

Woordvoerder Guedes verklaarde dat men nu van plan is de Braziliaanse equipe in een periode van tien dagen tegen drie gastteams te laten spelen. Later deze maand wordt in overleg met bondscoach Carlos Alberto Perreira besloten welke landen worden uitgenodigd. Perreira verblijft momenteel in Guayaquil (Ecuador), waar de wedstrijden voor de Zuidamerikaanse zone van het olympische kwalificatietoernooi worden gespeeld. Volgens Guedes ligt het voor de hand dat voor Europese teams zal worden gekozen. De Braziliaanse associatie voelt er namelijk veel voor de betrekkelijk nieuwe eigen ploeg ervaring te laten opdoen met Europese tegenstanders.

GUAYAQUIL — In Guayaquil in Ecuador is donderdag een begin gemaakt met de voetbalwedstrijden voor de Zuidamerikaanse zone van het Olympische kwalificatie- toernooi. In groep 1 won Ecuador met 3-0 van Colombia. Bij de rust was de stand 1-0. Van deze groep maakt ook nog Brazilië deel uit.

In groep 2 zegevierde Chili met 1-0 over Venezuela. Het winnende doelpunt viel in de tweede helft. Hier moet Paraguay nog in actie komen. Argentinië heeft zich teruggetrokken.

Platini nog twee jaar bij Juventus

TURIJN — Michel Platini, de aanvoerder van het Franse voetbalelftal, heeft donderdag zijn contract met de Italiaanse club Juventus met twee jaar verlengd. De Franse sterspeler, die in 1983 als Europees voetballer van het jaar werd gekozen, blijft tot juni '86 in Turijnse dienst.

Platini werd in '82 door Juventus van Saint Etienne overgenomen. Voor de Fransman bestond belangstelling van de zijde van Barcelona. De Spaanse club wilde het komende seizoen graag het koppel Maradona- Platini opstellen.

WILLEMSTAD — Op bijgaande foto de prijswinnaars bij de limietwedstrijden. Vooraan gehurkt: Elton Richardson, achter v.l.n.r. Harrison Juan Pedro, Yoek Yin Lau, Therese Fraai met de meisjes trofee, Jean Ph. de Lannoy met het Bennie Leito Wisselschild, Jarvis Leito met de jongenstrofee, Elise Krijnen, Inge Verton, Hilton Woods en Michael Fraai. De trofeeën werden beschikbaar gesteld door de Amstel Brouwerij.

Tijdens Olympische Winterspelen

VS in troostronde ijshockeytoernooi

SERAJEWO — Het grootste drama van de pas drie dagen oude Olympische Winterspelen in Serajewo vond plaats in het ijshockey- toernooi. Met twee nederlagen (eerst Canada 2-4 en donderdagavond Tsjechoslowakije (1-4) werd de Olympische titeldrager Verenigde Staten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid naar de troostronde verwezen. Met twee overwinningen namen Canada en Tsjechoslowakije een optie op de twee finaleplaatsen in groep B. Veel meer dan Amerika heeft Finland, dat eveneens al tweemaal won, een kans op de finalepoule.

De houders van het Olympisch goud kwamen met een grote mond over amateurisme naar Serajewo. Het protest van Finland over de profs in verschillende ploegen in het Olympisch ijshockey- toernooi en vooral bij Canada werd door de Amerikanen dik onderstreept. De actie had een averechtse uitwerking. Canada putte inspiratie uit het wegzenden van de spelers Dietrich en Morrisson en won de openings- wedstrijd tegen het opschepperige buurland. Dit verlies kwam hard aan. De Amerikaanse ijshockey- ploeg, immens populair door het wonder van Lake Placid toen de grootmeesters uit de Sovjet- Unie naar het zilver werden verwezen, was in Serajewo een belangrijk onderdeel in de nationale televisie- reportages. Voor 65 uur uitzending was zo'n 350 miljoen gulden geïnvesteerd. De povere prestaties in de eerste wedstrijden en toekomstige plichtplegingen voor hooguit de vijfde plaats waren voor de Amerikaanse multinationals geen aanmoediging reclame- boodschappen voor erg veel geld te kopen.

Tijdens limiet zwemwedstrijden

Sithoc wint Bennie Leito Wisselschild

WILLEMSTAD — Gedurende de afgelopen twee weekeinden heerste er een ongewone drukte op het anders tijdens het weekeinde zo rustige Rifzwembad. Op 29 januari ging Sithoc zwemvereniging met het eerste deel van haar jaarlijkse clubkampioenschappen van start. Met een kleine 100 zwemmers die uitkwamen op de 100 en 200 meter afstanden, afgewisseld met 25 en 50 meter nummers voor de veteranen van de conditietraining, was de sfeer weer helemaal optimaal.

De gezwommem tijden logen er ook niet om, zeventig procent van de starts bleken beste persoonlijke tijden te zijn, terwijl er 10 clubrecords gebroken werden, waarvan er drie onder de bestaande Curacaos / Antilliaanse records gingen.

De zaterdag daarop, de 4e februari gingen op het Rifzwembad de vlaggen van alle verenigingen in top, Sithoc was gastheer ter gelegenheid van de limietwedstrijden. Er werd gestreden om het Bennie Leito Wisselschild. Door onder de gestelde limieten te gaan konden de deelnemers punten scoren voor hun respectievelijke verenigingen. Maar het bleef niet alleen bij scoren. Ook records sneuvelden. De oogst was drie nieuwe Curacaos / Antilliaanse leeftijdsgroeprecords en drie Curacaose records voor respectievelijk Inge Verton op de 50 meter schoolslag en Hilton Woods met 25.02 op de vrije slag.

Een mooie race was die op de schoolslag meisjes tussen 9/10 jaar Marie Josee Schoop en Yoek Yin Lau waarbij Marie Josee door met tweehonderdste seconde eerder aan te tikken de eerste plaats veroverde. Een onverwachte overwinning werd geboekt door Elise Krijnen die bij de schoolslag meisjes 11/12 jaar de favoriet Monouschka Oleana het nakijken liet en als eerste finishte.

De eindscore was: 1, Sithoc met 70 punten; 2. Asiento 49 punten; 3. Bulado met 29 punten. Ook de trofeeën voor het beste meisjes- en beste jongesteam gingen allebei naar Sithoc, hetgeen een mijlpaal in de geschiedenis van de limietwedstrijden betekende.

De beste prestaties per slag gingen naar:

Vlinderslag: Inge Verton en Elton Richardson. Schoolslag: Elise Krijnen en Michael Fraai. Rugslag: Elise Krijnen en Harrison Juan Pedro. Vrije slag: Yoek Yin Lau en Hilton Woods.

Sithoc heeft momenteel plaats voor beginnertjes bij zwemtraining, minimale vereiste is het A-diploma. Aanmelden kan gebeuren op woensdag en vrijdag op het Rifzwembad tussen half zes en zes uur en donderdag om 5 uur op het zwembad van SDK. Het trainingsprogramma is samengesteld door head-coach Ian Armiger, de trainingen zelf staan onder leiding van Etienne Siliee.

Het wedstrijden-team van Sithoc wordt getraind door Ian Armiger met assistentie van Leon Prinsen en Richard Leito. De waterpolotrainingen staan onder leiding van Harry Hauck en de conditietraining voor volwassenen wordt geleid door Bennie Leito. Voor inlichtingen over zwemtraining, conditietraining en waterpolo kan met terecht op telefoon nummer 77834.

Eén van de drie kleurlingen in Serajewo

Maagdeneilander waant zich wereldkampioen

SERAJEWO — Erroll Fraser concentreert zich op de Olympische Winterspelen. Hij heeft geen tijd voor vraaggesprekken of foto-reportages. De 33-jarige schaatsenrijder van de Maagden-Eilanden voelt zich de wereldkampioen. Op het moment, dat hem een serieuze vraag werd gesteld over zijn voorbereiding op de Spelen, antwoordde hij: "Man, mijn auto is net gestolen, ik moet hem even zoeken". Erroll Fraser heeft helemaal geen auto.

Het typeert de man die toch gebiologeerd is door de schaatssport. Negen jaar geleden zette hij voor het laatst de schaatsen op de ijsbaan. Dit jaar maakte hij in Inzell zijn terugkeer op internationaal niveau.

Erroll Canute Fraser ("de tweede naam heeft mijn Noorse moeder verzonnen") trainde dit seizoen intensief in Inzell. Volgens Ali Boorsma en Jan Ykema was hij echter meer met zichzelf bezig dan met schaatsen. Boorsma: "Die man is niet helemaal lekker. Hij bedoelt het goed maar hij weet totaal niet waarmee hij bezig is". Fraser zelf maakt een overtuigender indruk. Hij naait zelf zijn schaatspakken. Hij heeft een mode-atelier in New York en is tevens body-builder geweest.

Fraser, één van de drie kleurlingen op de Olympische Winterspelen, vindt zichzelf een "genius". "Ik kan schaatsen als geen ander. De tijden vallen alleen een beetje tegen. Maar door die ik ook nog iets aan", was dinsdag zijn ietwat merkwaardige betoog.

Fraser, gehuld in een fluwelen trui en een leren cowboybroek, zet alles op de 500 meter. Zijn beste tijd is 41 8 seconden. "Daar kan ik hier in Serajewo wel een twee seconden onder duiken," was een van de schaarse antwoorden van de vertegenwoordiger van de Maagden-Eilanden. "Als het echter met schaatsen niet lukt, probeer ik een andere sport. Ik kan alles, dat is in het verleden wel gebleken". Die woorden waren op generlei wijze te staven. De schaatssport is een nieuwe "Gomez" rijker. Echte schaatsers zullen slechts hinder ondervinden van een zeer aparte man, die in elk geval heeft geprobeerd serieus over te komen.

WILLEMSTAD — Ayeranochi a tuma luga den e sala di deporte di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat un programa di bòkseo amateur, ku a resulta hopi kortiku, ya ku mayoria dje peleanan programa no a kontinua.

Unikamente dos kombate a sigi for di kua Orlando Chirino a sali vensedo kontra di Leonel Isidora i Edgar Jansen a supera Remigio Viuda pa knock out tèkniko. Riba e potret por mira e momentu ku Jansen ta propina Viuda un tremendo derechaso ku a nifika tambe fin dje pelea. Por lo demas tabatin un ekshibishon na enkargo di Chuku Zimmerman e idolo di Boca Sami.

E otro potret ta ilustra un ekshibishon di kick-boxing ku tambe a tuma luga durante e programa di ayeranochi.

Vossenjacht voor overheidspersoneel

ORANJESTAD — Als eerste activiteit voor de overheidsdienaren organiseert sportinstituut IDEFRE een vossenjacht op 25 februari. De reglementen betreffende deze activiteit zijn reeds verzonden naar de verschillende departementen. Het inschrijfformulier moet niet later dan 22 februari bij IDEFRE zijn ingediend.

De andere activiteiten die IDEFRE dit jaar voor de overheidsdiensten gaat organiseren, zijn: dam, volleybal, tafeltennis (in maart), domino en softbal (april/mei), voetbal (mei/juni/juli), biljart (augustus/oktober), atletiek, zwemmen, tafeltennis, wandelmars en speurtocht (november).

Sportboys-domino

SANTA CRUZ — Sportvereniging Sportboys organiseert vanaf 17 februari een dominotoernooi met deelname van teams uit wijken, gelegen aan de oostkant van Santa Cruz.

De teams werden in vier groepen, als volgt verdeeld: groep 1: Shete, Katashi, Coba Lodo en Sabanilla Abao; groep 2: Sombre, Kas Ariba, Urataka, San Fuego en Angochi Zuid; groep 3: Siribana, Sero Compa, Kadushi Largo en Angochi Noord en groep 4: Cashero, Sjabururi, Zumbu, Mon Pos, Santa Lucia en Ayó.

De wedstrijden beginnen op vrijdag 17 februari om 8 uur in de Sportboysclub, waarbij groep 1 uitkomt tegen groep 3 (voor winnaar A en verliezer A) en groep 2 de strijd zal aanbinden tegen groep 4 (voor winnaar B en verliezer B). De semi- finales en de finale zijn op de daaropvolgende vrijdag.

In Serajewo ook controle op verbruik alcohol

SERAJEWO — De winnaars van de Olympische biahtlon worden niet allen gecontroleerd op het gebruik van dope, maar ook op alcohol. Het innemen van geestrijke dranken blijkt erg in zwang te zijn geraakt in deze combinatie van ski- lopen en schieten.

Voor het eerst heeft zich in het Olympisch dorp een atletencommissie geïnstalleerd. Deelnemers kunnen daar terecht met allerlei klachten over toelatings- eisen en doping. De atleten- commissie, met onder andere de hardloper Sebastian Coe, werd drie jaar geleden in het leven geroepen tijdens het Olympisch congres in Baden- Baden.

Samaranch: "IOC blijft geloofwaardig"

SERAJEWO — Juan Antonio Samaranch kon geen glimlach missen bij de sluiting van de 87ste zitting van het Internationaal Olympisch Comite (IOC). De Spaanse voorzitter probeerde optimistisch in de olympische toekomst te kijken. Het was een gematigd optimisme. In de vier jaar van zijn voorzitterschap leidden zijn ideeën over modernisering in Serajewo tot oneindige discussies over professionalisme, waar hij en zijn medebestuurders in het IOC zeer verveeld mee waren.

Het uitsluiten van vi f ijshockeyspelers betekende beslist niet de totale uitbanning van het professionalisme. Samaranch besefte dat terdege. Hij liet dat ook blijken, maar kwam toch tot de uitspraak: "Het IOC heeft zijn geloofwaardigheid niet verloren. We zijn wel tot de slotsom gekomen, dat het olympisch handvest opnieuw aan veranderingen toe is. Dit is geen pleidooi voor "open" Spelen. Wel willen wij de Olympische Spelen toegankelijk maken voor alle sportlieden, behalve echte profs. Een echte prof is iemand die volledig leeft van zijn sport en onder contract staat van een beroepssportbond".

Bij de sluiting van de IOC-zitting had Samaranch een ander probleem ook nog niet opgelost. Over de verkoop van de olympische vlam in de periode van de olympische Zomerspelen in Los Angeles aan geinteresseerden uit de Amerikaanse zakenwereld was nog niets beslist.

Het Griekse Olympisch Comite heeft zich zeer verzet tegen de handel met de vlam, terwijl Samaranch de Amerikanen al min of meer toestemming had gegeven. Samaranch: "Tijdens deze Winterspelen gaan we praten met het Griekse en het Amerikaanse Olympisch Comite. Ik ben ervan overtuigd, dat we tot een oplossing zullen komen".

Logrando puesto den selekshon Hulandes

Josepa kosechando eksito den karate na Europa

WILLEMSTAD — E karatekayui di Korsou Dudley Josepa ta hasiendo furor den karate na Europa i Hulanda en partikular. Ultimamente Josepa a titula kampeon durante dje kampeonato habri di Finlandia den kategoria pisa, formando parti dje selekshon Hulandes.

Na fin di aña 1982 Dudley Josepa a bai studia na Hulanda i huntu ku su estudio ela sigi praktika su deporte favorito ku ta karate i for di aña pasa ela logra un puesto fihu den e selekshon Hulandes. Ya for di su prome aparishon na Hulanda e tabata wordu konsidera entre esnan miho i na mes momentu ela sigura tambe un puesto permanente den selekshon. Tabata na luna di november di aña pasa ku Dudley Josepa a gana e titula di kampeon den peso pisa durante e kampeonato habri na Finlandia.

Dudley Josepa sin duda algun tabata un di e miho karatekanan di Korsou i ku hopi eksperensia internashonal. Te ku e ultimo kampeonato mundial na Taiwan (1982) ainda e tabata forma parti dje selekshon di Korsou, apesar di tabata biba na Hulanda. Pa e proksimo kampeonato mundial e ta un speransa grandi pa e selekshon Hulandes. E kampeonato en kuestion ta tuma luga tambe na Maastricht, teritorio Hulandes, na luna di oktober. Mui probablemente Dudley e ora ei lo ta un kontrinkante di Korsou. E selekshon lokal ya ta preparando fuertemente pa e kampeonato aki i ultimo aña nan semper Korsou a laga hopi bon impreshon atras i e intenshon ta pa sigi riba e mesun rumbo.

Dudley Josepa en todo kaso ta otro yui di Korsou kende ta kosechando hopi ekşito den e deporte di arte marsial na Hulanda.

Andropov overleden

(Vervolg van pagina 1)

verder aan. De diepgewortelde overtuiging, dat het socialisme de wereld moet overheersen, werd ook onder Andropov sterk aangehangen en beheerste volledig het denken en doen, dat vanuit Moskou de wereld instraalde.

UIT HET OPENBAAR

Midden vorig jaar werd Andropov's gezondheids- toestand, die vanaf zijn ambts- aanvaarding reeds erg broos was geweest, steeds slechter. Vanaf augustus "verdween" hij uit het openbaar. Reeds vanaf toen moet een hevige machtsstrijd in het Kremlin zijn begonnen, in feite hebben doorgewoed. Het feit, dat geen ander nadrukkelijk op de voorgrond trad, toont wellicht aan dat de strijd om de opvolging zich nog niet binnen het directe machtscentrum afspeelt. De dood van Andropov, een te verwachten maar desondanks plotselinge zaak, lijkt daarin verandering te zullen brengen.

De grootste kanshebber lijkt defensie- minister Dimitri Ustinov, maar zijn vergevorderde leeftijd van 75 jaar lijkt hem in de weg te staan. Tenzij ook nu weer opnieuw naar een aanvaardbare overgangs- figuur wordt gezocht om - net als bij de intrede van Andropov - de tijd te overbruggen, die nodig is voor het uitkristalliseren van de machts- verhoudingen. Andere kanshebbers op dit moment: Grigory Romanov, de 61- jarige leider van de machtige communistische partij van Leningrad die sterk door Andropov naar boven is gestuwd, en [illegible], een 52-jarige, invloedrijk leider, die ook tijdens het Andropov-tijdperk nadrukkelijk naar boven is komen drijven.

WEINIG REACTIES

Uren na de aankondiging van Radio- Moskou hadden nog maar weinig westerse leiders op de dood van Andropov gereageerd. Kennelijk bestond er veel moeite om - zelfs in de dood - een man te eren, die wrede en genadeloze taktieken heeft aangewend om de dissidente bewegingen in de Sovjet- Unie de kop in te drukken en de mond te snoeren. Evenveel moeite hadden westelijke leiders met het "plaatsen" van een leider, die maar acht maanden daadwerkelijk heeft gefunctioneerd en nauwelijks een stempel heeft gedrukt op het gebeuren in binnen- en buitenland.

De West- Duitse bondkanselier Helmut Kohl, die op vrij goede voet staat met de Russen (omdat zijn land de export- inkomsten uit de enorme Sovjetmarkt nauwelijks kan missen) was één van de weinigen, die tot nog toe heeft gereageerd. Hij betreurde uiteraard de dood van de Sovjet- leider en zei diens begrafenis te zullen bijwonen.

De Amerikaanse president Ronald Reagan werd vanmorgen om twintig minuten over zes speciaal gewekt op zijn ranch in Santa Barbara waar hij nu verblijft en kreeg het nieuws van Andropov's dood doorgebeld van zijn secretaris. "De president geeft later vandaag een verklaring uit", zo deelde de woordvoerder van het Witte Huis mee. Bij het ter perse gaan van deze editie, vele uren later, was die verklaring er nog niet.

In Serajevo, Joegoslavië, deelde president Juan Antonio Samaranch van het Internationaal Olympisch Comité mee, dat de woensdag daar begonnen, Olympische Winterspelen niet zullen worden onderbroken vanwege de dood van de Russische leider.

VOL VERWACHTING

In westelijke hoofdsteden wordt met grote spanning afgewacht wie de opvolger wordt van Yuri Andropov. De uitverkiezing kan namelijk enig licht doen schijnen op de toekomstige koers, die de Sovjet- Unie zal opgaan.

Vooral in de Verenigde Staten en West- Europa houdt men zich sterk bezig met de troon- opvolging. In het land van Reagan wenst de bevolking zonder meer een sterke ontspanning tussen oost en west en in dit verkiezingsjaar kan de president daar moeilijk omheen. In West- Europa dreigt een sterke polarisatie te ontstaan naar aanleiding van de plaatsing van Amerikaanse kruis- raketten in bepaalde NAVO- landen, hetgeen niet alleen leidt tot grote interne spanningen, maar het gevaar van een kernoorlog tevens niet denkbeeldig maakt.

Toch moet niet al te veel hoop worden gevestigd in een te wijzigen koers door de Sovjets, zeker niet in hun buitenlands beleid. Oud- leider Chroetsjef van de Sovjets heeft het in de jaren zestig al zo treffend verwoord:"We zullen niet rusten vóór wij het kapitalisme hebben begraven!".

SAN NICOLAS — In het San Nicolas Sportcentrum reikte gewichthef- instructeur Kenneth Rivers (links) de trofeeën uit aan de twee gewichtheffers die in 1983 het meest uitblonken. Dit waren Clyde Hassell en Edsel Vos, die op de foto te zien zijn samen met Elroy Jack, de administrateur van het Sportcentrum.

Oefening van leger en burger-organisaties

Gebalde vuist: militair civiele samenwerking

ORANJESTAD — Van 14 tot en met 16 februari zal op Aruba, in samenwerking met een aantal civiele diensten, een grote militaire oefening ("gebalde vuist 84/1") worden gehouden.

De activiteiten zullen voornamelijk plaatshebben op en rond de Beatrix luchthaven, het WEB en de Marinierskazerne Savaneta. Aan de oefening, gebalde vuist 84/1 wordt deelgenomen door de gehele bemanning van de marinierskazerne Savaneta.

Voorts zullen eenheden uit Curaçao per schip en per fokker F-27m worden aangevoerd.

Een peloton van de Antilliaanse militie, van het detachement Suffisant, zal gedurende de gehele oefening optreden als oefentegenstander en op diverse plaatsen infiltratie-acties en sabotagedaden uitvoeren. Naar aanleiding van deze acties zal assistentie worden ingeroepen van de politie, brandweer en Gezondheidsdienst.

Eén van de belangrijkste doeleinden van de oefening is, de samenwerking tussen de militaire en civiele instanties in soortgelijke omstandigheden uit te testen en, waar nodig te verbeteren.

Er zijn maatregelen getroffen om zo min mogelijk inbreuk te plegen op de normale gang van zaken in die gevallen, waarbij bepaalde acties plaatsvinden op openbaar terrein. Aan de andere kant wordt de bevolking dringend verzocht, de militaire troepen niet voor de voeten te lopen, opdat de oefening ongestoord kan plaatsvinden.

ORANJESTAD — In de strijd om de volleybal- titel voor scholen van het voortgezet onderwijs is bij de meisjes de MAO- school kampioen geworden met een totaal van 82 punten. Subkampioen werd het Colegio Arubano met 56 punten. Bij de foto zijn de trotse MAO- meisjes met hun trofee te zien, alsmede leerkrachten en IDEFRE- functionarissen.

ORANJESTAD — Drie buitenlandse dames die dinsdag op de Arubaanse luchthaven aankwamen, werden in hetzelfde vliegtuig naar hun land van herkomst teruggevlogen.

Een van hen was de 46- jarige S.J. die bij het inklaren geen verblijfs- toestemming kreeg omdat haar naam op de lijst van ongewenste passagiers voorkwam.

In het tweede geval ging het om de twee dames E.M. (35) en A.J. (23), die een landings- verbod kregen. Eén van hen bleek geen verblijfs- middelen bij zich te hebben, waarbij de andere vrouw stiekem probeerde haar portemonnee door te schuiven naar haar landgenote. Het oplettende oog van de Immigratie bemerkte een en ander en beide vrouwen werden op hetzelfde vliegtuig naar hun land teruggestuurd.

Handel vervolgt politieke bemiddeling

ORANJESTAD — De pogingen van Kamer van Koophandel en ATIA om politieke partijen op Aruba tot elkaar te brengen, zullen maandagavond half acht in het gebouw van de Holiday Inn Aruba worden voortgezet.

De afgelopen week kon geen vergadering worden gehouden omdat PPA- leider Benny Nisbet in de Dominicaanse Republiek verbleef. Op verzoek van algemeen adviseur Betico Croes vond gistermorgen een gesprek plaats tussen Kamer/ATIA met de heer Croes. Tijdens dit gesprek gaf de heer Croes de nodige uiteenzetting over de kwestie van de aankoop van een gasturbine. Toen namelijk kortgeleden de handel vernam dat de heer Croes wilde vergaderen, maar dat reeds een "letter of intent" aan General Electric was gegeven, verschenen de vertegenwoordigers van de handel niet op die vergadering omdat toch al een besluit was genomen zonder rekening te houden met voorstellen van handel en AHATA.

De bespreking was gistermorgen zuiver informatief in het streven van de heer Betico Croes om met de handel goede relaties te onderhouden. De heer Croes bracht ook verslag uit van het bezoek aan en gevoerde besprekingen in Venezuela.

ORANJESTAD — IDEFRE organiseerde woensdag — onder leiding van de sportleraren Jacqueline van Putten en Jessy Beukenboom — een softbal- wedstrijd tussen de gehandicapten van Dun- Un- Man en die van Sjaburuiri. De Sjabururi Boys and Girls wisten het slaghout beter te hanteren en bezorgden Dun-Un-Man een nederlaag van 15-10. Bij de foto: het team van Sjabururi, dat de wisselbeker uit handen van mej. Van Putten kreeg uitgereikt.

Uitblijven antwoord gelaakt

ABVO wil praten over wijze van inhouding

WILLEMSTAD — De ABVO laakt het feit dat noch de centrale regering noch het eilands- bestuur van Curaçao reageren op een verzoek om te praten over de wijze van inhouding van salaris voor niet gewerkte dagen. Er is daarom een herhaald verzoek voor een onderhoud naar de overheden gestuurd, zo vertelde bonds- voorzitter Frits Brito gisteravond via Z-86 in een praatje van ABVO.

Hij haalde de staking bij de bauxiet- mijnen in Suriname erbij om aan te geven dat ook daar gesproken is over een wijze van opvang van de mindering in uitbetaling voor de stakingsdagen. Daarom is het helemaal zo gek nog niet dat de ABVO daarover wil praten met de twee werkgevers van ambtenaren. Dat is om te voorkomen dat dat geld straks in één smak wordt ingehouden wat een flinke aderlating is op de ambtenarensalarissen, aldus Brito. Brito repte niet over het wegblijven van de bond op een vergadering met de regering na de acties.

Hij meende dat nog steeds een groot deel van de bevolking en ook van de eigen leden, naar hij het noemde, de acties van de ABVO voor honorering van de verworven rechten niet begrijpt. Hij deed opnieuw een poging om uit te leggen dat niet getolereerd kan worden dat een werkgever zondermeer de indexering naast zich neerlegt en de vakantietoelage decimeert.

Overigens is de ambtenarenbond nu definitief in zijn besluit om na een verloren kort geding een bodemgeschil aan te spannen tegen de overheid. In kort geding werd een ambtenaar van het Land ingeschakeld om een rechtszaak tegen het Land aan te spannen met steun van de bond. De normale rechtsprocedure wordt evenwel aangespannen tegen het eilandgebied Curaçao.

Ruimteveer bereidt terugkeer voor

HOUSTON — De bemanning van het Amerikaanse ruimteveer "Challenger" is vandaag begonnen voorbereidingen te treffen voor de terugkeer naar de aarde. Volgens het programma moet de landing zaterdag om 08.19 uur onze tijd plaatsvinden op het platform van het ruimtevaartcentrum Kennedy, in Florida. Mogelijk wordt de terugkeer een dag uitgesteld vanwege het slechte weer in dit gebied.

Acht van de negen ruimteveer- vluchten zijn tot nog toe geëindigd op de luchtmacht- basis Edwards in Californië en één in White Sands, Mexico.

Doden door insecticiden

UTRECHT — Door onoordeelkundig gebruik van bestrijdings- middelen sterven jaarlijks ruim tienduizend mensen in de derde wereld en doen zich 350.000 vergiftigings- gevallen voor. Dit is gebleken op de conferentie van de PAN (Pesticides Action Network), die in Utrecht, Nederland, vergadert.

Het ernstige van de zaak is, dat bestrijdings- middelen (pesticiden, herbiciden en insecticiden) in Europa en de Verenigde Staten vaak zijn verboden, maar deze middelen toch aan de derde wereld worden verkocht.

In de armere landen worden ze zonder afdoende instructie en zeer onoordeelkundig gebruikt. Hierdoor raken boeren en hun families vergiftigd en in het ergste geval sterven ze door contact met het gif.

Voor Europa en de VS bestaat ook gevaar. Een partij koffie bijvoorbeeld, die nog net vóór de oogst met gif is bespoten, kan ook in Europa en de VS nog schadelijke gevolgen hebben.

Mogelijk andere bestemming deel Suriname-hulp

DEN HAAG — De Nederlandse minister Schoo van Ontwikkelingssamenwerking houdt de mogelijkheid open in oktober 50 van de 200 miljoen gulden die op de begroting 1984 voor Suriname is gereserveerd, voor andere arme landen aan te wenden als rond die tijd de hulp aan Suriname nog niet is hervat. De totale ontwikkelingshulp aan Paramaribo zal hierdoor geen gevaar lopen.

De minister kwam bij de behandeling van haar begroting de PvdA enigszins tegemoet. Deze fractie had in een amendement voorgesteld de 50 miljoen te bestemmen voor het ontwikkelings- programma van de Verenigde Naties en het kinderfonds UNICEF van deze organisaties.

Het bedrag dat jaarlijks tot 1990 voor Suriname op de begroting wordt gereserveerd is 200 miljoen.

Steekpartij leidt tot 14 maanden in cel

WILLEMSTAD— Veertien maanden cel, met aftrek van voorarrest was het vonnis dat beklaagde J.F. woensdag hoorde. Deze man had op 14 november zijn ex- echtgenote met een mes gestoken, nadat ze resoluut weigerde weer met hem samen te wonen.

Officier van justitie mr Gorter eiste bij de behandeling van de zaak een straf van twee jaar hechtenis, omdat er volgens hem opzet en voorbedachte rade in het spel was. Beklaagde was speciaal een mes gaan kopen op die bewuste dag, meende Gorter.

Advocaat mr Arrindell was het niet met de officier eens dat zijn cliënt zijn ex-vrouw had willen doden. Anders, zo redeneerde de raadsman, had beklaagde zeker ingestoken op vitale lichaamsdelen zoals borst en buik, aangezien hij daartoe alle tijd had. In plaats daarvan raakte het slachtoffer alleen aan de armen en een been gewond, hetgeen volgens Arrindell haar eigen schuld was omdat ze heftig met haar ledematen zwaaide en zodoende zichzelf aan het mes verwondde. Hij vond de eis van de officier veel te hoog.

Zimmerman informeert naar plan tuchtraad

WILLEMSTAD — Het MAN- Statenlid Anton Zimmerman wil weten hoe ver de regering gevorderd is met de plannen voor instelling van een tuchtraad voor de journalistiek. Hij ontwaart dat vooral bepaalde (niet met name genoemde - RED) kranten namen van rechtgeaarde burgers bezoedelen, zelfs als zij al een vonnis van de rechter aan hun broek hebben.

Volgens Zimmerman leven journalisten bij bepaalde kranten in de waan dat de persvrijheid hen de kans biedt om onware berichten te plaatsen. Keer op keer worden de naam en goede eer van mensen via die kranten te grabbel gegooid. De benadeelden hebben bij meer gelegenheden de boosdoeners al voor het gerecht gedaagd hiervoor. In het merendeel van de gevallen volgde een uitspraak voor rechtzetting. Maar voor het aanspannen van een rechtszaak moet niet zelden een bedrag van circa 2000 gulden uitgetrokken worden voor betaling van een advocaat.

Nu zijn er burgers die dat financieel niet kunnen opbrengen. Van minister Don Martina van Justitie wil Zimmerman daarom weten welke mogelijkheden er geschapen kunnen worden voor die groep, opdat zij toch ook hun recht kunnen verhalen op de krant. Net als er in andere groepen een tuchtcollege is voor studie van vermeende overtreding ven bepaalde regels, suggereert Zimmerman een tuchtraad voor de journalistiek. Hij wil weten in welk stadium de plannen van de regering in die richting zich bevinden.

Begin verleden jaar kwam premier Martina op de proppen met het idee van een tuchtraad voor de journalistiek. Dat leverde hem kritiek op uit journalisten- kringen die hierin een aanslag op de persvrijheid zagen en uit de oppositionele politieke kringen. In vakbondskringen werd wel gehoor gevonden voor een raad die misstappen in de journalistiek veroordelen kan.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENSTE EILANDSGENEESKUNDIGEN

11 Februari 1984 vanaf 08.00 uur t/m 13 februari 1984 om 07.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter Doran, Spreekkamer Montagne Abao, tel.: 673355; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82370.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchamn, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

10 Februari 1984 vanaf 18.00 uur t/m 13 februari 1984 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter Van der Burgh, Spreekkamer Cas Chiquito, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 80688.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Durgaram, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession)

11 Februari 1984 van 08.00 uur t/m 13 februari 1984 om 06.00 uur:
Derde distrikt Bandabao: dokter Vonhögen, Spreekkamer Barber, tel.: 641658-641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez)

***

VERLOF BEGRAFENIS
11 februari: R.A. de Windt, Uteweg 53.
12 februari: E.F.F Cannister, Schottegatweg Oost 25.

***

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Perret Gentil, tel.: 70096 en zuster Daal, tel.: 76728.

***

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

***

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: De Goede Hoop, tel.: 82857;
Punda: Cerrito, tel.: 77393.

***

DIVERSEN
EHBO: 20.00-22.00 uur viering 30-jarig bestaan - Pater Euwensweg 60.

CENTRO PRO ARTE: 20.30 uur Harry Zimmerman i su tumba di gala.

PSH: 21.00-03.00 uur verkiezing Reina Carnaval en gelegenheid tot dansen - Bianca Hotel.

SSK: 19.00 uur opening bibliotheek.

SKOL "STREA DI LAMAN": 18.30 uur viering eerste lustrum - Canasterweg z/n, Boca Sami.

***

[illegible]
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 84263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: [illegible] vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

BIOSCOOP
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Trenchcoat* (actiefilm, Engels, 18 jr., ƒ.5,-); 24.00 uur *Death Valley* (actiefilm, Engels, 18 jr., ƒ.5,-).
(zondag)
21.30 uur *Trenchcoat*.

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Little house on the prairie; 17.30 Big Blue Marble; 17.55 Harvey Cartoons; 18.00 AGHUSA; 18.30 Agedres na plaka Chili; 18.45 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 TeleCuraçao Special; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempu pa Dios; 23.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Cisco Kid; 17.00 TeleFiesta; 18.00 CHIPS; 19.00 Panoramiek; 19.30 Muppet show; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 21.30 Estreno (The land that time forgot); 23.30 Sluiting.

ZONDAG: 15.00 Club PTL: 16.00 TelePatria; 17.00 Directe uitzending kinder tumba-festival vanuit het SDK; 19.00 De Smurfen; 19.30 Caribbean Night; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Sanford; 21.00 Dynasty; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Wrestling; 23.15 E man drechi di Dios; 23.20 Sluiting.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharloweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m vrijdag van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-18.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schimmelpenninckersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caraibisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

Zakenvaria

ISLAND GEM Enterprises heeft het beheer over het Sheraton Mullet Bay resort hotel overgenomen. Dit is gebeurd overeenkomstig een nieuw contract tussen Island Gem en Sheraton Corporation, waarbij het management-contract omgezet werd in een contract waarbij het hotel de naam Sheraton draagt en van de Sheraton-diensten zoals bij marketing gebruik maakt. Zo wordt duidelijk uit een bericht in het Sintmaartense weekblad Clarion. Er is over dit contract zes maanden overleg gepleegd. De president van Island Gem, Kamal Alsultany, heeft meegedeeld dat hij op het hotel-terrein gaat wonen en dat hij nauwer bij het reilen en zeilen van het hotel betrokken zal zijn.

Zege voor Nixon

NEW YORK — Het getij is ook voor ex-president Richard Nixon gekeerd. Na twee vergeefse pogingen welke hij eerder ondernam om zich in New York te vestigen, heeft hij maandagavond eindelijk weer eens het zoet van een zege geproefd. Nixon heeft namelijk ruim een maand geleden zich ingeschreven voor een flat aan Park Avenue, maar daar moest uiteindelijk de bewon- [illegible] Nixon er welkom was. Er waren namelijk bewoners die al hele horden veiligheidsagenten rond hun flat zagen rondzwermen om maar niet te spreken over de talrijke mensen die de president van Watergate toch wel eens van dichtbij willen zien. Deze pessimisten gruwden bij de gedachte dat er ook nog wel gekken rondlopen die het een eer zouden kunnen vinden om met eigen hand de oud-president een kopje kleiner te maken. De bewonersclub is maandag enige tijd bijeen geweest. De 93-jarige miljonair Jacob Kaplan voerde het hoogste woord namens de bezwaarden. Uiteindelijk volgden de bewoners van Park Avenue niet het voorbeeld van hun collega's in New Yrersey die Nee hadden gezegd tegen Nixon als buur. In Park Avenue wist Nixon uiteindelijk zeventig procent van de bewoners achter zich te krijgen. Ditmaal zijn er geen loodgieters betrokken geweest bij de zege van Nixon, die voor zijn eenvoudige stulp aan Park Avenue 1,8 miljoen dollar moet neertellen.

Remitido

Mal desishon

AWOR A JEGA e ora pa mi trese algun informashon y tambe algun denunsia dilanti ku e meta pa hasi nos pueblo mas konsiente. Na nivel sentral (den Forti) y na nivel insular. Por éhèmpel e politikonan sintà na Skaloo ta tehí hende door ku nan ta tuma "demasiado" mal- dedishon ku logikamente lo por tin konsekuensia hopi negativo pe industria, ekonomia y nan futuro desaroyo na Korsou y esey dimes lo tin su reperkushonnan kontra nos pueblo (y su yunan) humilde. E mesun dos partidonan ey ta sintá tambe den gobiernu sentral ku huntu ku ajudo internashonal a hasi un bon trabou ku promoshon di eksportashon di produktonan fabriká den Antiyas. Y e diputado pa asuntunan ekonomiko di Korsou, Kamara pa Komersio y Industria di Korsow y entre otro Curinde tambe ta hasiendo "esfuersonan" nesesario y valioso pa purba interesa posibel invershonistanan pa nan invertí akinan. Pues nan ta enbuska di "Kapitaal" (tan nesesario) pa por yuda kombati desempleo na Korsou y den Antiyas. Pero..... tin "kontra-esfuersonan" dje mesun gobiernunan sentral y esun insular di Korsou. Nan (mal)hechosnan ta demostra ku e koalishon ey ta malbrua. Pueblo,..... we are in trouble!

Ataki pruebanan: Un y tur por korda e fayo barbaro kaminda e gobiernu aktual a malusa poder politiko, y na un manera drastiko, diktatorial y extremista nan a laga destrui e intentonan produktivo di Suidat Simon. E atake baho, inhumano di inhustisia y otro mal-echonan tabatin komo konsekuensia ku un parti dje invershon na Siudat Simon a bai perdí y tur e obreronan (yunan di pueblo votador ku tambe ta paga belasting pe mesun mal- gobernantenan ey por kobra nan sueldo) mester a bai kas y a perde nan propio y/of nan famia su pan di kada dia. Esey tabata un gran inhustisia dje politikonan ey. Y pueblo, ahinda mi no a menshona mes e kantidat grandisimo di e otro erornan dje koalishon aktual. Por éhèmpel nan mal- desishonan/gobernashon riba tereno di: fecha dia di enseñansa, malgastamente di plaka ku un skol inesesario, lucha insensato kontra e Schoolbestuur, vengansanan politiko, malversashon y mal- atministrashon publiko, fabornan politiko, komunikadonan mentiroso, traishon ideologiko kontra e pueblo votador y tin hopi mas. Si mi bai menshona e kantidat grandi dje koalishon ey su malmanehonan, pueblo ta kapas di kai flau.

Koalishon iskierdista: Un y tur ta korda ku aña pasá (1983) gobiernu tabata debe botikanan y e botikanan ey a tuma akshon pa por kobra nan sen. Nan a gana e kaso y esey a keda solushoná. Pero, e plan original dje gobiernu di mala fe ey — pa destabilisá e botikanan — a keda hopi ridikulo publikamente. Akinan mi ta protesta fuertemente kontra gobiernu su plan/atake vengativo y bergonsoso ku ta dirigi enkontra di un funkshonamente di empresanan privá (botikanan). Y mi ta hasi un denunsia publiko kontra e gobernantenan di mala fe ey ku ta sigi buska tur forma di perpetuá nos leynan Antiyano. Gobiernu insular di Korsou su "plan/operativo enkontra di kapital" lo bai liña rekta kontra gobernantenan su "debernan" pa hiba un maneho ekonomiko fiho y sano den nos pais. Mi mester menshona akinan ku e intenshon di gobierno Antiyano pa hisa e nivel di winstbelasting aworaki ta muchu drastiko y probablemente lo tin konsekuensianan grave pa nos ekonomia kaminda mas empresa lo por bai bankarota (mas desempleo) y esey na su turno lo afekta instabilidat sosial/politiko. Nos pueblonan lo por perde mas di loke nan ta gana ku e plan absurdo y inapropiá ey.

Dimas: E koalishon aktual y nan malgobernashon na granèl, fasilmente lo por bai ku e "malfama" di karga e nomber di e koalishon di mas malu den nos historia di demokrasia parlamentario. Anto ahinda mi no a menshoná e eskandalo di soborno entre Sitek y su sindikalistanan y e gobernantenan aktual. Pa konklui mi ta rechasa e konsepto di ley Antiano ku sierto politikonan iskierdista ke introdusi pa nan por fiha salarionan y pa nan tin oportunidat pa influensia negosashonan di cao entre obreronan y empresanan privá. E dos leynan ey ta trampanan grandi ku ta serka di wordu introdusi. Sindikatonan tin ku rechasá nan na tempu prome ku ta lat.

V. LACROES

WILLEMSTAD — In een van de zaken op de Sintmaartense lucht- haven heeft men voor zevenduizend dollar aan goederen gestolen bij een inbraak. Het ging hierbij voornamelijk om sieraden. De veertienjarige A. G. werd aangehouden. Hij heeft bekend. De buit is teruggevonden.

Roep om doodstraf voor kindermoord

WILLEMSTAD — Een groep verontruste burgers van Sint Maarten heeft zich tot de Staten gewend met het verzoek voor bestudering van de mogelijkheid van invoering van de doodstraf. Zij zouden die gerealiseerd willen zien voor specifieke gevallen, zoals de gruwelijke moord op het zeven-jarige meisje Amy Henriquez verleden jaar op dat eiland.

De groep burgers kan zich er niet mee verenigen dat de twee boodsdoeners binnen relatief korte termijn weer op straat komen te staan (de rechter heeft zijn vonnis nog niet gewezen in deze zaak - RED). Er wordt bij de Staten daarom aangedrongen op de meest strenge straf die er opgelegd kan worden aan de twee moordenaars. Dat kan ook de rust terugbrengen op het eiland, dat de laatste tijd geconfronteerd werd met gevallen van verkrachting, roofovervallen en moorden. Herstel van de orde moet de eerste prioriteit zijn, wat kan via verbetering van de bepalingen in het Wetboek van Strafrecht.

Man overleden na drinken giftig bier

AMSTERDAM — De 39-jarige H. Walther, eigenaar van een koffiehuis in Amsterdam is overleden na het drinken van giftig bier. De 47-jarige [illegible] Jesm, die van hetzelfde bier [illegible], ken verkeert nog in levensgevaar.

In het flesje waaruit de twee mannen het bier hadden gedronken werden sporen van het giftige onkruid- bestrijdings- middel "Paraquat" gevonden. Dit be[illegible] 18 januari [illegible] bier gekocht bij een [illegible] flesje [illegible] dronken. Nadat de politie over de zaak was ingelicht, werd voor alle zekerheid de gehele voorraad van het bewuste bier in beslag genomen. Volgens de politie wordt het bier in Antwerpen gebotteld, maar is het geen Belgisch merk.

Uit een laboratorium- onderzoek is inmiddels gebleken dat het om een enkel geval gaat. Met de rest van het bier zou niets aan de hand zijn. Ook de twee niet-opgedronken flesjes waren in orde. De recherche van Amsterdam onderzoekt hoe het gif [illegible] het bewuste [illegible] gekomen.

Nominale waarde loten en prijzen van Landsloterij

WILLEMSTAD — In de Curacaosche Courant is het landsbesluit verschenen met betrekking tot de maximaal nominale waarde van de loten van de Landsloterij. Het gaat hierbij om de nominale waarde, die enige loterij waarvoor de vergunning van de gouverneur vereist is. Deze [illegible] een bedrag van 200.000 gulden niet te boven gaan. Van die [illegible] nominale waarde [illegible] procent [illegible].

Op initiatief van Progreso Antiyano

Cursus voor Antilliaanse radioprogramma-makers

WILLEMSTAD — In Nederland is een cursus begonnen voor zestien Antillianen die in de toekomst programma's gaan maken voor de radio. Dit met het oog op de mogelijkheid dat er in de toekomst waarschijnlijk meer zendtijd vrijkomt voor de minderheden en dus ook voor de Antilliaanse minderheid. Stichting Progreso Antiyano (SPA) wil daaraan zijn medewerking verlenen, zo blijkt uit het SPA-maandblad Progreso.

SPA heeft in verband hiermee contacten gehad met Studio IM en de NOS. Dit heeft ertoe geleid dat er deze maand een cursus kan beginnen voor belangstellenden die in de toekomst radioprogramma's gaan maken. Het gaat in totaal om zestien cursisten. Deze zijn al een paar keer bijeen geweest om duidelijkheid te krijgen over de vraag met welke doelstelling straks die radioprogramma's gemaakt moeten worden, voor wie men dit doet en wat voor uitzendingen dat zullen zijn. Het antwoord daarop bleek niet zo eenvoudig te zijn als het wel leek, zo stelt Jan Kuipers vast in Progreso.

Belangrijke conclusie was dat men van de lokale omroep gebruik moet gaan maken om informatie vanuit een Antilliaanse visie aan de Nederlandse luisteraar te geven. Deze programma's moeten er toe bijdragen dat er een grotere bekendheid over en weer tussen Antillianen en Nederlanders ontstaat. Een verbetering van die relatie moet ertoe kunnen leiden dat discriminatie in de samenleving minder wordt. Daarbij gaat men uit van de gedachte dat onbekend onbemind maakt, zoals het spreekwoord het zegt. Wil men zo'n doelstelling bereiken dan is het van groot belang dat de signalen van veel Antillianen in de betrokken regio gehoord kunnen worden. SPA wil daarbij behulpzaam zijn. Zoals de SPA een spoedcursus organiseert voor de zestien belangstellenden, zo zullen er in de toekomst meer initiatieven worden genomen. Tot heden toe heeft men ervaren dat er een geweldige belangstelling bestaat voor alles wat met radio en tv te maken heeft. Zo stelt Jan Kuipers vast in zijn bijdrage aan Progreso.

*****

SAN SALVADOR — In noordoostelijk El Salvador, de provincie Usulutan, zijn guerrilla en leger slaags geraakt. Het verkeer over de Panamarikaanse weg werd daardoor verlamd. Er zijn geen berichten over slachtoffers.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur. Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Salinja Noord z/n.

Fiat voor studie voor nieuw vliegveld

Saba content met Nederlandse aanpak van ontwikkelingshulp

THE BOTTOM — Vorige week brachten de gezaghebber van Saba, Wycliff Smith, de gedeputeerde Vernon Hassell en chef Planningbureau Danny Hassell een uiterst vruchtbaar bezoek aan St. Maarten. Zij vergaderden daar over projecten die met Nederlandse ontwikkelingsgelden gefinancierd worden met onder meer minister De Koning, minister Chance, gevolmachtigd minister De Castro, en de heren Moerman, Huizinga, Palm, Van Hesteren, Curiël, Schop en James. De Sabaanse bewindslieden waren zich terdege bewust van het belang van deze bijeenkomst en zij hadden zich dan ook terdege voorbereid.

Tijdens de vergadering werd het door hen opgestelde dossier "Bestedingsoverzicht Saba" aan de aanwezigen aangeboden. Op overzichtelijke wijze wordt hierin beschreven hoe de stand van zaken is aangaande de goedgekeurde projecten, de aangevraagde suppleties en de nieuwe projecten. Bovendien werden al vast de projecten beschreven die in de toekomst aangevraagd zullen worden, terwijl alles zoveel mogelijk met cijfers werd toegelicht. Door deze efficiënte voorbereiding kon tijdens de vergadering in korte tijd een groot aantal zaken afgehandeld worden.

Zo ging de heer De Koning ogenblikkelijk akkoord met de suppleties voor het bestuurskantoor (f. 69.925) en de industriehal (f. 65.000). Het rapport voor de woningsverbeteringssuppletie (575.000) is nog niet ter bestemder plaatse gearriveerd; maar min. De Koning gaf al wel in principe zijn toestemming. Ook gaf de minister in principe zijn goedkeuring aan een studie voor een nieuwe luchthaven (f. 238.000). De huidige, gesloten luchthaven voldoet volgens vele Sabanen niet en men is zeer geïnteresseerd in de alternatieve mogelijkheden bij Giles Quarter beneden Lower St. John's, in de volksmond Jo's Quarter genaamd. Het Well Bay Road project (f 1.664.108) leverde ook geen tegenwerpingen op. De bedoeling van dit plan is om gronden te ontsluiten en om te zijner tijd een jachthaven bij Well Bay aan te leggen.

Het projectdossier voor de tweede industriehal bij Cove Bay (f 500.000) is nog niet gereed, maar minister De Koning zegde toe zo spoedig mogelijk de toestemming te laten afkomen. De motivaties voor dit plan zijn hem op de vergadering overhandigd.

Voor de ontwikkeling van veeteelt en visserij is volgens de plannen f 350.000 nodig. Een bedrag van 41.990 is inmiddels toegezegd. Een préproject land- en tuinbouw is geaccepteerd (67.5000). Er kunnen onderdelen voor een tractor aangeschaft worden alsmede diverse gereedschappen, en men kan beginnen met de uitbreiding van het huidige landbouw gebouw waarbij tevens een cistern gebouwd kan worden.

Door het voormalige administratiegebouw te renoveren wil men op Saba eindelijk aan een goed functionerende bibliotheek komen. De verbouw en de inrichting zijn geraamd op f247.630, terwijl men hoopt dat Sticusa voor de aanschaf van de boeken wil zorgen en voor de opleiding van de bibliothecaressen.

Er is afgespoken dat het KABNA contact met Sticusa zal opnemen. De bouw van een woning voor de gouvernementsarts kon niet binnen de begroting gerealiseerd worden. Vandaar dat de beslissing over deze f191.300 uitgesteld is tot augustus 1984, dan komt de minister n.l. weer naar de Bovenwinden.

Voor het project Zelfbouw en huurwoningen (f1.000.000) wordt gewacht op een studie, terwijl aan het concept dossier voor de lagere school in St. John's (f2.200.00) druk gewerkt wordt. Na goedkeuring hoopt men dat in 1986 met de bouw kan worden begonnen.

Over de plannen voor een inblikfabriek was De Koning erg enthousiast. Men zal uit eigen begroting zo snel mogelijk een studie maken voor dit 200.000 gulden kostende project. Zodra de fabriek gereed is, is het niet meer nodig dat de mango's, mammieappels, etc. op straat liggen te rotten omdat er zoveel tegelijk rijp zijn.

De weg van English Quarter naar The Bottom kan waarschijnlijk van een nieuwe deklaag worden voorzien. Het concept is klaar, maar nog niet definitief vastgesteld door het B.C. Maar binnen de begroting voor de komende drie jaar zal waarschijnlijk f 1.962.250 beschikbaar gevonden kunnen worden voor dit project. Veel geld, maar dan kan de weg er ook weer een poosje tegen.

Over het plan voor een windmolen was de minister eveneens positief. De heer De Palm zal bij het Energie Centrum Nederland de nodige gegevens verzamelen en bovendien zullen de resultaten van de windmolen op Bonaire bestudeerd worden. Verder worden bij de nieuwe projecten ook nog genoemd: het ruimtelijk ontwikkelingsplan (woningbouw, landbouw, natuurreservaat, etc.), een land- en tuinbouwproject, landaankopen, gehandicaptenverblijf, en natuurlijk niet te vergeten de nieuwe luchthaven. De plannen voor deze projecten moeten nog ontwikkeld worden en ook de financieële aspecten zijn nog niet bekend. Maar over een half jaar zullen minister De Koning en zijn adviseurs weer naar de Bovenwinden komen en zij zijn er dan al vast op voorbereid wat hen te wachten staat.

De Sabaanse bewindslieden zijn uiterst tevreden over de door Nederland geboden ontwikkelingshulp. Dit in schrille tegenstelling tot wat gedeputeerde Oduber van Aruba enkele weken geleden in de Amigoe verkondigde. Volgens hem was de hulp een "ontspoorde trein in een doolhof". Verder verklaarde hij: "Steeds weer staan bij het verlenen van die ontwikkelingshulp de Nederlandse economische belangen nummer één, ja, worden zelfs als een dwang gevoeld".

Gedeputeerde Vernon Hassell en gezaghebber Smith zijn het daar absoluut niet mee eens. Zij zijn van mening dat Nederland adequaat reageert op hun plannen en verzoeken en dat er geenszins gekeken wordt naar de economische belangen van Nederland. "Als wij informatie willen over een windmolen", aldus de heer Vernon Hassell, "is het natuurlijk logisch dat zij allereerst informatie uit Nederland geven, maar wij voelen dat zeker niet als een dwang". Ook zijn beide heren duidelijk van mening dat een uitspraak als "in 3 jaar 20 miljoen gekregen maar veel meer terugbetaald" in ieder geval niet opgaat voor Saba. Kortom, gezaghebber Smith, gedeputeerde Vernon Hassell en chef planningbureau Danny Hassell zijn uiterst tevreden over de mogelijkheden die Nederland voor Saba biedt.

Pastoor Gerard Bisschop:

"Ik wil niet populair zijn, ik heb wel graag goede reputatie"

THE BOTTOM — Na 9 jaar de geestelijke leider van de katholieke gemeenschap met ± 750 leden op Saba te zijn geweest, zal pastoor Gerard Bisschop binnenkort Saba voorgoed verlaten. "Ik ben hier op 25 januari 1975 gekomen, ik heb 't er dus 9 jaar uitgehouden, en nu ben ik 't zat" zoals hij 't kernachtig en duidelijk uitdrukt. " 't Is hier prachtig, het klimaat is goed, maar nu wil ik wel weer eens wat anders zien. Ik ben in Oost Afrika geweest, in Colombo, Pakistan Egypte, Sri Lanka en Europa en om nu al- [illegible] **dat zie ik niet zitten! Begrijp me goed hoor, ik heb 't er goed gehad!".**

Na 8 jaar in Nederland in Tilburg en Rozendaal gestudeerd te hebben, vertrok de jonge Bisschop naar Londen, waar het moederhuis van de congregatie van Mill Hill staat. Hij studeerde er 4 jaar theologie en op 26 jarige leeftijd werd hij tot priester gewijd. De congregatie van Mill Hill hield zich voornamelijk bezig met missiewerk in de engelse koloniën en vandaar dat pastoor Bisschop na zijn priester-wijding naar India vertrok, waar hij in de rimboe in Andhra Pradesj zijn zendings-werk begon. Hij zegt er nooit met tegenzin gewerkt te hebben, alhoewel het eerste jaar wel moeilijk was. "Ik zat er alleen, 't was oorlog en we zaten afgesloten van Nederland. Na de oorlog werd het beter, toen India in 1947 onafhankelijk werd.

Pastoor Bisschop vertelt dat hij 15 jaar in Andhra Pradesj, in Zuid India, gewerkt heeft onder uiterst primitieve omstandigheden. Alhoewel bekerings werk zijn opdracht was groeide het werk langzamerhand uit tot heel wat meer dan missiewerk alleen: de mensen kwamen onder meer bij hem voor alle voorkomende medische behandelingen. Hij verzorgde er o.a. bere-beten en melaatsen, „mijn hand stond goed", zoals de mensen zeiden. Zelfs Mohammedaanse vrouwen werden bij me binnen gebracht en dat wilde heel wat zeggen".

Zijn missie groeide uit van 500 tot 3000 mensen. Toen het werk zich als maar bleef uitbreiden, onderwijs werd ook gegeven, kreeg father Bisschop [illegible] laan. Ook [illegible] werd hun hulp ingeroepen zodat hun beider werk uitgroeide tot 15 á 16 dorpen.

In 1965 gaat father Bisschop op vakantie en bezoekt ondermeer Saba, waar zijn zus, zuster Benedikta, al een aantal jaren onderwijs geeft. Broer en zus hadden elkaar 35 jaar niet gezien. Na zijn terugkeer in India wordt Bisschop pastoor van een grote parochie met 4000 mensen. Zijn werk bestaat daar o.m. uit helpen met huizen bouwen, water-putten graven, scholen en kerken bouwen, wegen aanleggen en bosgrond ontginnen voor landbouw. Tegen de tijd dat hij deze post verlaat, is de parochie uitgegroeid tot 7000 katholieken.

"In 1972 wilde ik weg" vervolgt pastoor Bisschop. Ik kreeg het idee dat de Indiers het zaakje zelf wel konden runnen en ik heb toen gevraagd om terug te mogen gaan naar Nederland.

Zijn verzoek wordt ingewilligd en zo arriveert Bisschop als werkloze geestelijke in Nederland. Na wat rondzwervingen door het land, wat teleurstellingen, krijgt hij in 1974 bericht vanuit Saba dat pastoor Leeuwenberg, de toenmalige pastoor, Saba zou gaan verlaten; hem wordt gevraagd naar Saba te komen. Na 35 jaar India, trof pastoor Bisschop op Saba een niet te vergelijken situatie aan: "Bekeringswerk heb ik hier niet gedaan, daar doen ze hier niet aan!" zegt hij. "Ik heb 9 jaar gependeld tussen de drie dorpen Hell's Gate, Windswardside en The Bottom en tussen mijn woonplaat- [illegible] ratie verricht worden, en dat is gebeurd. Verder kwam in Hell's Gate het community centre tot stand.

Behalve de katholieke kerk heeft Saba de Weslyan Holiness en de Anglicaanse kerk. Erg veel samenwerking heeft er volgens father Bisschop tussen de drie kerk-gemeenschappen niet bestaan. "Van de andere kerken kwam er op onze vergaderingen nooit eentje opdagen" is zijn commentaar.

De 9 jaar op Saba zijn voor father Bisschop niet erg moeilijk geweest. Wel komen er volgens zijn zeggen problemen op Saba voor waar hij, jammer genoeg, weinig aan heeft kunnen doen. Hij noemde o.a. de alcohol-problematiek, discriminatie en de gezins-omstandigheden. "Hier op Saba" volgens Bisschop, regeren veelal de kinderen de ouders. Dat werkt naarmate de kinderen ouder worden, natuurlijk door. Ze kunnen dan, als volwassenen, nog maar weinig accepteren, gaan hun eigen gang en dat kan binnen het huwelijk tot ernstige botsingen leiden, tot drank-misbruik en uiteindelijk een scheiding".

Met de problemen kwamen de mensen niet erg gauw bij hem, hetgeen father Bisschop enigszins betreurt. "De mensen uiten zich niet. Ze blijven jarenlang zitten met hun opgekropte gevoelens en dat kan leiden tot ernstige uitbarstingen". Op de vraag of hij vrienden denkt achter te laten op Saba antwoordt Bisschop snel: "Laat ik 't hopen!" Hij voegt er aan toe. "Ik wilde niet populair zijn, maar ik wil wel graag een goede reputatie. Er zijn mensen op Saba die denken dat ik ruzie met hen heb. Het is heel jammer dat ze dat denken want ik heb geen ruzie. Ik ben niet haat-dragend en als er wel eens moeilijkheden waren, dan was ik toch snel geneigd om te zeggen: zand erover".

Wat pastoor Bisschop gaat doen wanneer hij weer in Nederland is weet hij nog niet precies. "Tot eind maart blijf ik nog op Saba en reis hier nog wat rond. Daarna ga ik naar Oosterbeek, waar mijn congregatie een boerderij heeft met o.m. 120 koeien. Daar ga ik voorlopig wonen en zolang mijn gezondheid 't toelaat (ik ben hartpatiënt), wil ik hier en daar wat vervangen en als 't kan reizen. Tegen het naderende, definitieve afscheid ziet father Bisschop niet op: "Het is er goed geweest. Mijn tijd is op. En niks geen emoties op het vliegveld!".

Ds Renting in Gids tot eenheid:

Kerken kunnen meer doen met hun ervaring in omgaan met geschillen

WILLEMSTAD — De kerk op Curaçao met zijn grote ervaring met het omgaan met verschillen in eigen huis kan zich wellicht op dit gebied meer vruchtbaar maken voor de gemeenschap. Zo vroegen dominee Gerke Renting en echtgenote Renting zich af bij hun vertrek van Curaçao.

De kerken en alle mensen leven in het Caribisch gebied en op Curaçao in het bijzonder in een soort micro-kosmos. Vrijwel alles wat er op aarde te vinden is aan godsdiensten, culturen, politieke stelsels, rassen en sociale klassen treffen we aan, zo schrijven zij in hun afscheids- woord in het kerk-orgaan Gids tot eenheid. Zij zijn van mening dat het niet overdreven is te zeggen dat men op Curaçao en in het Caribisch gebied in het algemeen een lengte voorligt op grote delen van de wereld. Hier zijn we volkomen gewend aan het vreedzaam naast elkaar bestaan van tegenstellingen op bijna alle mogelijke terreinen. Ook hier zijn spanningen aanwijsbaar. Maar waar die elders oplopen tot zulke grote tegenstellingen dat ze de wereldpers halen (b)lijken de mensen in deze regio te beseffen dat verschillen de samenwerking niet in de weg hoeven te staan noch menselijke conflicten hoeven te verhinderen.

Daarom, aldus dominee Renting, die predikant is van de Gereformeerde kerk, heeft hij zich de laatste tijd de vraag gesteld «of de kerken via haar schat aan ervaringen met verschillen niet meer zouden kunnen doen dan ze voor het oog van de mensen momenteel doen». In de Curaçaose samenleving en ook in de wereldsamenleving zijn verbrokkelingstendenzen merkbaar. Blokvorming, het geforceerd sluiten van de rijen en het nauwgezet bewaken van de rijen van het eigen groeps- of landsbelang zijn zichtbaar. Desintegratie kan het gevolg zijn. Hij denkt dat hier uitdagingen liggen voor de kerken om actief en geengageerd in de samenleving uiting te geven aan de diepe, in haar midden in de loop der eeuwen gegroeide overtuiging dat er uiteindelijk maar één begaanbare weg is: die van aanvaarding en verzoening; Die van een door allen geaccepteerde pluriformiteit, gekoppeld aan de uitnodiging verschillen in te brengen als een bijdrage tot een groter geheel. Intern zouden de kerken dit kunnen stimuleren en oefenen door een veelvormige theologie, prediking, pastorale benadering enz., aldus ds Renting.

Onze kerken lijken een voorsprong te hebben op veel kerken in de wereld door in eigen boezem mensen van verschillende geloofsinzichten in een vruchtbare harmonie te hebben gebracht. Zouden de kerken de samenleving niet kunnen dienen met de vaardigheden die zij in de loop der tijden hebben ontwikkeld, zo vraagt hij zich af. Onze samenleving is toch ook pluriform? De kerken zouden mogelijk zelfs een platform kunnen zijn waarop aan de veelgeroemde Caribische identiteit - dat is veelvormigheid- een gezicht en allure worden gegeven. Zo schrijft hij bij zijn afscheid in Gids tot eenheid.

Beleid onderdak van overheidsdiensten nodig

WILLEMSTAD — De ambtenarenbond ABVO wil dat de regering met een algemeen beleid op de proppen komt voor gedegen onderdak voor overheidsdiensten. Dat zei voorzitter Frits Brito in een praatje via Z-86.

Brito toonde zich verheugd over het feit dat er een project is losgekomen voor de bouw van een nieuw centraal belastingkantoor. Volgens Brito is meermalen door de vakbond gewezen op het belang van een onderkomen voor overheidsdiensten. Dat kan slechts de dienstverlening aan de gemeenschap, die daar recht op heeft, ten goede komen. Maar er zijn nog zoveel meer diensten van Land en eilandgebied die niet voldoen, dat de bond het nodig acht daar ook op te blijven wijzen.

*****

BAHREIN — De top van de Arabische liga in Riad, Saoedi Arabie, is uitgesteld. Het is de 2e keer dat dit gebeurt. Eerst zou hij in november worden gehouden, toen eind maart. Er werd nu geen reden voor het uitstel gegeven.

*****

TOKIO — Volgens Japan heeft de SU het aantal lanceer- installaties voor SS-20 raketten in het oosten van de SU verhoogd tot 135. Men verwcaht dat dit aantal 144 wordt. Tokio blijft desondanks streven naar normalisering van de relaties met de SU.

*****

Heel hartelijk dank aan iedereen voor de overweldigende belangstelling, op welke wijze dan ook, bij het heengaan van mijn man en onze vader

PAUL EDUARD KOOLE

Wij voelen ons gesterkt, dank zij Uw medeleven, bij dit smartelijk verlies.

Aruba, februari 1984.

mevrouw de Wed. C. Koole-Hennep
Vivian en Stephanie Koole

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 10 FEBRUARI 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.415	1.435	1.455
PND STERLING	2.46	2.515	2.575
NED GLD	57.04	57.76	58.56
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	79.57	80.29	81.09
FR FRANCS	19.87	20.97	21.67
DUITSE MARK	64.46	65.18	65.98
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.74	1.04	1.10

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 10 FEBRUARI 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	98.08
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	108.06
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.69
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	106.62
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	100.00

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.5%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

NEWS

WALL STREET STOCKS AGAIN CLOSE LOWER

New York, Feb 9 - The stock market's downward spiral continued unabated with share prices closing moderately lower on heavy trading volume as investors remained worried about the health of the U.S. Economy. The Dow Jones industrial average, which has fallen over 57 points in the previous four sessions, retreated another 4-1/2 points to around 1152. In the broader market, declining issues outpaced gainers better than two to one. Volume soared to over 128 mln shares from yesterday's 97 mln. The DOW Transportation index, which fell over 17 points yesterday, recovered more than one point to around 513. Analysts said the stock market began the session weak in a continuation of yesterday's selling pressure. Several times during the day investors moved in to purchase bargain blue chip stocks, but each time profit takers quickly reversed the uptrend. In the last hour of trading IBM's shares rose to a day's high of 110-1/8, but the stock quickly backtracked to 108-7/8, where it finished the day up only 1-1/8. The Dow Industrials, of which IBM is a major part, were similarly erratic. The index reversed direction several times during the session, with the final change sending it lower during the final hour. "The market today was reflecting the confusion of people who are nervous about the outlook for the economy and those who like stocks at their current prices," said Hugh Johnson, an analyst with first Albany Corp. Analysts said investors concerned about the economy prevailed today as they have for the past several sessions. Market experts say the problems are still the same -- Investors are worried that without federal reserve monetary assistance, the nation's interest rates will remain high and U.S. economic growth could be lower than expected. Federal reserve chairman Paul Volcker "is formalizing the Fed policy that will allow for economic growth, but not a whole lot," according to analyst Johnson.
REUTER

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Am.Express	28 5/8 + 1/2		Georgia Pac.	21 1/8 - 1/8	
Asa Ltd.	58 5/8 - 7/8		I.B.M.	108 7/8 + 1 1/8	
Apple Comp.	23 1/2 + 3/8		I.T.T.	38 3/4 - 1/4	
Atl.Richfield	44 1/4 + 1/8		K.L.M.	58 1/8 + 1/8	
Beatrice Fds.	30 - 3/4		McDonalds	64 1/2 - 1 3/8	
Burroughs	47 3/8 unch		MACOM	15 3/4 - 7/8	
Coleco	14 1/2 + 3/8		National Can.	33 unch	
Comsat	29 - 3/4		N.C.R.	110 + 1/2	
Coca Cola	49 1/2 - 1		Pepsico	34 3/4 - 3/4	
Disney	52 - 1/2		Royal Dutch	46 3/4 - 1/2	
Dome Mines	13 1/2 unch		Shell Oil	55 1/4 - 5/8	
Dupont	45 3/4 - 7/8		Superior Oil	39 - 5/8	
East Kodak	69 5/8 + 1/4		Union Pac.	45 5/8 + 3/4	
Ford	37 - 3/4		U.S. Steel	27 7/8 + 1/8	
Foster Wheeler	14 1/2 + 1/8		Warner Comm.	27 3/4 + 3/4	
Genl.El.	53 - 3/8		West.El.	47 1/8 - 1 1/2	
Genl.Motors	68 7/8 - 1/4		Xerox	41 1/8 + 1/8	
Dow Jones	1151,80 - 4,50		Six months tsy bills	9,71%	

AMSTERDAM, TODAY FEBRUARY 10

Akzo N.V.	106,10	Amro Bank	73,30
Fokker	56,00	Heineken	137,00
Hoogovens	48,60	KLM	175,00
Naarden	40,50	Pakhoed	67,00
Philips	42,90	Robeco N.V.	329,80
Rolinco	313,00	Kon.Olie	144,50
Telegraaf	236,00	Unilever	245,50

PRECIOUS METALS FEBRUARY 10

Gold	379,00 - 379,50	Platinum	383,00 - 386,00
Silv	8,73 - 8,76	Palladium	156,00 - 158,00

SANTO DOMINGO

MADURO TRAVEL

Plaza 76700
Colon 26300 / 01
Punda 613853 / 54 / 55
Shell 43802 / 43773

8-daagse package met verblijf in de "New Dominican Concorde-Hotel"
Inbegrepen: vliegreis, accomodatie voor 7 nachten excl. 15% tax - $25.- casino chips - welcome cocktail - manager's cocktailparty with open bar - één lunch in coffeeshop en fles Dominicaanse rum - merengue poolside-party - show incl. een drankje in de nachtclub.

Prijs: **Afl. 666.- p.p. in 2 pers.kamer**

WEEKEND SPECIALS **25% KORTING**

op waterglazen, alle soorten tuinslangen aluminium huishoudtrappen in alle maten

CURACAO HARDWARE
Fergusonsweg

ONZE ZATERDAG PRIJS

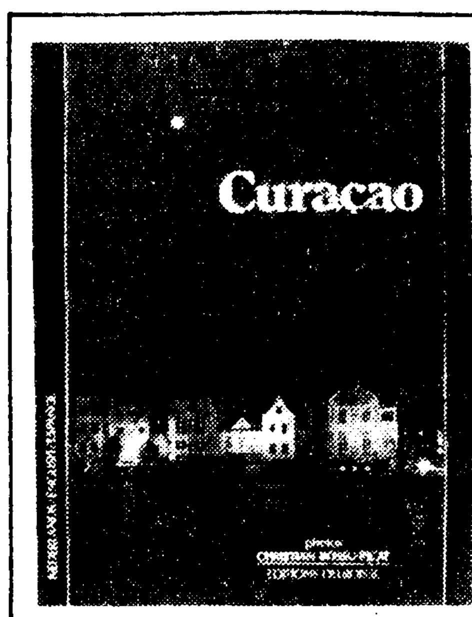
25% KORTING

Steenbok sphinx MOSA

GROTE SORTERING "RESTANTEN" VLOER-EN WAND TEGELS

DEZE OFFERTE GELDT ALLEEN VOOR ZATERDAG 11 FEBRUARI

LATRA INC. Zeelandia Tel.: 613333

Curaçao in kleur!

Nu verkrijgbaar in de boekhandel, hét fotoboek van Curaçao met meer dan 100 kleurenfoto's. In uw kollektie mag dit exemplaar niet ontbreken!

Loyens & Volkmaars

Belastingadviseurs Taxcounsel

Ingaande 8 februari 1984 is

ons telefoonnummer gewijzigd in

615511

Ontvangen: Tassen, Schoenen en Bedslippers

Boutique
Caracasbaaiweg
tel. 77496

Lilou

BEKENDMAKING

KODELA

Water- en Elektriciteitsbedrijf Curacao

Als gevolg van de stijging van de brandstofprijs (Marine Gasoil) per 7 februari 1984 is de brandstoftoeslag per 7 februari 1984 met 0,342 cent per kWh verhoogd.

De brandstoftoeslag bedraagt aldus per 7 februari 1984 4,659 cent per kWh.

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Het College van Curatoren zoekt

ongemeubileerde huurhuizen

met huurprijzen tot maximaal Naf.700,- per maand, voor aan te trekken wetenschappelijke medewerkers.

Voor aanbiedingen wende men zich tot de heer R.R. Ravenstein, wnd. administrateur van de UNA, tel. 84422, Jan Noorduynweg 111, **alhier.**

PENSIOEN SEMINAR

Pensioenen nu en straks in de Ned. Antillen

Onderwerp:	*Spreker:*
Pensioenbeleid	R. W. Kuipers
Financiering	J. P. B. Arts, Actuaris A.G.
Fiscale en juridische aspecten	Mr. F. D. Leo
Beleggingen	H. C. Beers, R.A.
Wettelijke bepalingen	Drs. Ph. Römer, Actuaris A.G.

Organisatie : **Kluwer Seminars**
Datum/Tijd: **Dinsdag 8 mei 1984, van 8.30 tot 16.45 u.**
Plaats : **Hotel Las Palmas, Curaçao, N.A.**
Prijs : **NAf 375,– incl. lunch en documentatiemap.**

Inlichtingen en opgave deelname: Kluwer Seminars, p/a Theaterstraat 11, Curaçao, N.A., Tel. 612766, Telex 1128.

TOMCO N.V.
BETON-MIX CENTRALE
FUNDERINGEN, RINGBALKEN, BLOKKEN, BOUWMATERIALEN.
OOK VOOR VERKOOP VAN BLOKKEN, ZAND EN GRIND
Brakkeput Ariba z/n (naast Technische School)
Tel. 674673 - 672204

RYSTTAFEL RESTAURANT Tel.: 70917 - 70919
INDONESIA

Een borreltje in de
HOLLAND CLUB BAR
Een satectje erbij en als 't even kan...
een rijsttafel pakken.
"Going out and still feel at home"

ANTOMAC

MORE THAN 20 YEARS RELIABILITY AND SERVICE

Verkoop en verhuur van alle soorten kantoor en bedrijfsmachines en apparatuur, zoals:

- Cashregisters, even the most advanced.
- Typewriters, including electronic.
- Calculators and Accounting machines.
- Electronic Scales with Label printer.
- Timeclocks and systems.
- Office Furniture and office partitions.
- Word Processors.
- Papershredders, Chequewriters, Coincounters, Etc. Etc..

De Ruyterkade 58/59. Phones: 612838-611930.

REQUIRED

EXPERIENCED

ADMINISTRATIVE CLERK male or female

with knowledge of insurance. Age 30 to 40. Must be fluent in the English language. Knowledge of Dutch and Papiamento also required.

Apply in writing to this local Newspapers before February 20th, 1984 under letters **PCLZ**, Curaçao.

TE HUUR

KANTOORRUIMTE
110 à 150 M2
in

ANTHONY VEDER BUILDING
ZEELANDIA

- eerste klas locatie
- eigen telefoon en telex-aansluitingen
- volledige service.

Informatie:
De heer J.H. Jansen
Tel. 611233 toest. 19.

ON SPECIAL REQUEST WE PROLONG THE APPEARANCE OF

the Ballet of Yezid Ramirez and his Vallenato Group "Colombian Folkloric Festival"
in collaboration with.... **Avianca** Colombia International Airline

CURACAO CONCORDE HOTEL-CASINO
Where your dreams become realities!

Grote overeenkomsten met meso-Amerikaanse indianen

Theorie: Chinese monnik heeft Amerika ontdekt

PEKING — De Chinezen hebben het papier, de drukkunst — zij ook al —, kruit en zijde uitgevonden: hebben zij ook Amerika ontdekt? In een recent artikel in het Chinees Dagblad heeft professor Luo Rongqu van de Universiteit van Peking zich gemengd in het debat over de vraag of een Chinese boeddhistische monnik uit de vijfde eeuw, Huishen, zowel Christoforus Columbus als de Vikingen als ontdekker van de nieuwe wereld vóór was. Volgens Luo is er geen overtuigend bewijs te vinden dat Huishen de reis inderdaad maakte.

Aan de theorie ligt een oud boek van de Liang-dynastie (502-557) ten grondslag waarin staat dat de monnik in 458 van onze jaartelling vanuit China reisde naar een plaats die Fusang werd genoemd en waar hij veertig jaar lang het boeddhisme predikte alvorens naar huis terug te keren. Volgens een aantal geleerden in het westen is Fusang Mexico.

Professor Luo wijst dat resoluut af op grond van de overweging dat in Mexico geen spoor van boeddhisme te vinden is. "Waar het om draait is de verspreiding van het boeddhisme in de staat Fusang, dat Mexico volstrekt vreemd is", schrijft hij. Maar een van de aanhangers van de theorie, de Amerikaanse geleerde Henrietta Motz, heeft geopperd dat Huishen door de Indianen tot god werd gemaakt. Zijn bekeerlingen veranderden hem in de godheid Quetzalcoatl, de gevederde slang. De overheersende legende in centraal Amerika was dat goden van overzee kwamen en weer weggingen, om later echter terug te keren.

Dit geloof maakte het de conquistadores, de Spaanse veroveraars die in het begin van de zestiende eeuw Columbus volgden, mogelijk de indianen te imponeren. De suggestie zou ook gedaan kunnen worden dat er vreemdelingen in Mexico waren vóór de komst van de Spanjaarden.

Waar Luo de theorie bestrijdt zegt hij dat de kroniek van Liang het heeft over vijf monniken die in 458 naar Fusang gingen, maar dat alleen over Huishen wordt gezegd dat hij terugkwam. In het boek staat dat de inwoners van Fusang papier gebruikten, schrift kenden en het wiel hadden — dingen die, zegt de professor, Mexico niet kende. Maar feit is dat het Mayavolk van het schiereiland Yucatan een hieroglyfenschrift had.

In het begin van de Tang-dynastie (618-907) duikt in Chinese geschriften plotseling de naam Fusang op voor Japan, waarvan de Chinezen tot dan toe slechts een vage voorstelling hadden en dat zij in verband brachten met de Tauistische oostelijke eilanden van het paradijs. Dit weerlegt echter niet de Mexico-theorie, omdat het lenen van plaatsnamen in oude Chinese geschriften een veel voorkomende zaak is.

Professor Luo valt de theorie van de "Chinese Columbus" op technische gronden aan en zegt dat Chinese zeewaardige schepen tot aan de Sung-dynastie in de tiende eeuw niet erg betrouwbaar waren. Maar de mogelijkheid dat oude volkeren grote reizen over oceanen heen konden ondernemen is bewezen door de reizen van de ontdekkingsreiziger Thor Heyerdahl in imitaties van hun primitieve boten.

Vorig jaar leek het denkbeeld geconcretiseerd te worden toen twee Amerikaanse oudheidkundigen voor de westkust van Amerika talrijke ronde stenen ankers vonden die precies zo waren als zeer oude Chinese ontwerpen. De opwinding was groot tot andere deskundigen opperden dat ze waarschijnlijk afkomstig waren van de vissersboten van negentiende-eeuwse Chinese kolonisten.

Luo merkt op dat dit grote aantal ankers de onwaarschijnlijke theorie ingeeft dat het in de oudheid voor de Amerikaanse kust wemelde van schepen uit Azië die alle de neiging hadden om hun anker te verliezen. De Chinese professor is het er niet om te doen met alle geweld een Chinese connectie te ontkennen: "Als Chinees zou ik het heerlijk vinden als er een 'Chinese Columbus' was. Maar wat tot dusver als bewijs is aangevoerd vind ik in het geheel niet overtuigend".

Afgezien van de vraag of Huishen landde in Amerika is er een groot aantal ogenschijnlijke connecties en toevalligheden tussen China, de Stille Oceaan en de Meso-Amerikaanse beschavingen. Er zijn duidelijke overeenkomsten tussen kunstvormen van de Maya en Tolteken in Midden-Amerika en die van het voorkeizerlijke China (221) voor Christus). De Eskimobeschavingen rondom de poolcirkel bewijzen een Aziatisch-Amerikaanse connectie in het verre noorden. De meest algemeen aanvaarde theorieën gewagen van het bestaan van een landtong die ooit de Beringstraat tussen Alaska en de Sovjet-Unie verbond.

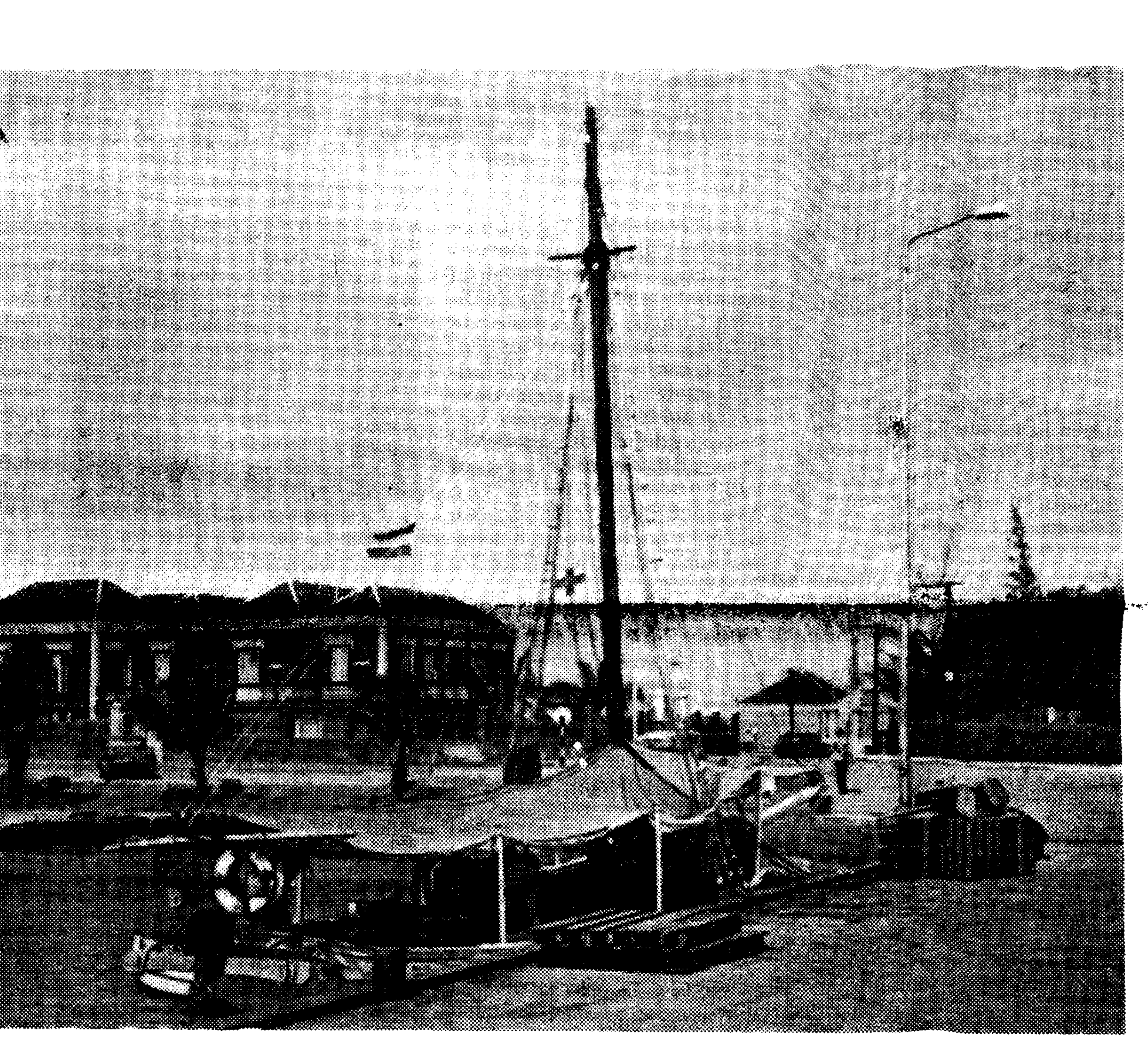
Volgens sommige geleerden was de beschaving van het volk dat in China ten zuiden van de rivier de Yangtze leefde tot zijn onderwerping door noorderlingen een jaar of 2000 gelezen, zeer wijdverbreid. Gebruiksvoorwerpen die deze riviervolkeren hebben overleefd, gevoegd bij wat bekend is over hun godsdienst, regering en zeden, lijken sterk op beschavingen die zich duizenden mijlen ver uitstrekten in het bekken van de Stille Oceaan.

Luo kritiseert degenen die niet kunnen aanvaarden dat grote beschavingen kunnen ontstaan zonder stimulansen uit een van de geaccepteerde wiegen van beschaving in het nabije-oosten, China of India. "De beschaving van het oude Amerika kan slechts het onafhankelijke produkt zijn van toegewijd werk van de Indiaanse inheemse bevolking over een lange periode", zegt hij. (ANP).

VRIJDAG 10 FEBRUARI 1984

Ñapa

AMIGOE WEEKENDBIJLAGE

...een Venezolaans fruitbarkje, gemeerd aan de steiger van Bonaire...

WILLEMSTAD — Het gebeurde op het eiland Bonaire en het is al heel wat jaren geleden. Ik was nog vrijgezel en deed als brigadier van de Militaire Politie, politiedienst op het mooie Flamingo eiland. Op een avond maakte ik, vergezeld van mijn meisje — dat inmiddels al meer dan dertig jaar mijn ega is — een wandeling door het rustige Kralendijk. Daarbij wandelden wij over de aanlegsteiger van het rustieke haventje en keken naar de vissen, die in grote getale uit het water opsprongen..

Een Venezolaans fruitscheepje lag aan de steiger gemeerd en haar bemanning lag, links en rechts, op de aanlegsteiger verspreid, gehuld in oude dekens, rustig te slapen. Zij werden door niemand gestoord, want op dat uur van de avond was Kralendijk allang in slaap. Vroeg naar bed gaan en vroeg opstaan is een goede Bonaireaanse gewoonte. Daarna liepen wij naar het park, dat tegenover de aanlegsteiger is gelegen en namen plaats op een stenen bank.

Het was een romantische avond met maneschijn en af en toe een donkere wolk, die voor even het maantje verduisterde. Het was in de regentijd en het weer was heerlijk koel. Wat er op de bank in het park werd gesproken, zal ik hier niet verklappen, in ieder geval ging het over de liefde.

Plotseling kwam er een spelbreker in dit zo vredige tafereel. Een donkere regenwolk verduisterde de maan en het begon te regenen. Niet zachtjes maar een echte tropische stortbui.

De beide geliefden vluchtten het park uit en zochten gauw een schuilplaats onder het afdak van het postkantoortje. Het regende pijpestelen. De aanlegsteiger, die ongeveer vijftig meter van het postkantoor was gelegen, was door de dichte regen nauwelijks te zien.

Plotseling hoorde ik een metaalachtige klank uit de richting van de aanlegsteiger komen. Het was net of de waterleidingbuis, die langs de steiger was aangebracht, tegen de betonnen rand van de steiger werd geslagen en bleef natrillen. Mijn meisje had het ook gehoord en zij veronderstelde dat er een grote vis uit het water was opgesprongen en tegen de waterleidingbuis was terecht gekomen, waardoor het vreemde geluid werd veroorzaakt.

Ik dacht plotseling aan de Venezolanen die op de steiger lagen te slapen. Het ging als een flits door mijn hoofd dat mogelijk een van hen door de plotselinge regenbui was wakker geworden en in zijn slaapdronkenheid van de aanlegsteiger in het water was gevallen en daarbij in zijn val de waterleidingbuis had geraakt. Mijn meisje lachte om deze veronderstelling maar ik rende door de stortbui naar de aanlegsteiger en keek in het glasheldere water.

Tot mijn grote ontzetting zag ik in het lichtschijnsel van de steigerverlichting een man voorover op de bodem liggen. Het zeewater was glashelder, zoals reeds gezegd en de plaats waar de drenkeling lag was zeker vier meter diep. Ik bedacht mij geen ogenblik en dook in het water, zwom vervolgens naar de bodem, waar ik de drenkeling te pakken kreeg. Ik bracht hem met veel moeite naar boven en op mijn geschreeuw kwamen de andere Venezolanen met een roeiboot te hulp. De drenkeling werd in de roeiboot gehesen en vervolgens op het droge gebracht.

U weet hoe dat gaat. Het slachtoffer voorover, het water uit zijn lichaam geperst en kunstmatige ademhaling toegepast. Gelukkig kwam het slachtoffer spoedig bij.

Hij had door zijn val, vermoedelijk op de waterleidingbuis een vrij ernstige kapwond aan zijn voorhoofd opgelopen, maar was ondanks alles toch behoorlijk bij zijn positieven. Per ambulance werd hij naar het ziekenhuis gebracht en daar enkele weken verpleegd. Hij heette Rufo Hernandez.

De zaak werd bij mutatie afgedaan en raakte verder in het vergeetboek. Geen schouderklopjes of tevredenheids- betuigingen.

Bij mij bleef het voldane gevoel achter, een medemens het leven te hebben gered. Verder vergat ik het hele voorval.

*****

Tien jaren later.......... Ik was inmiddels allang getrouwd met mijn lieve Bonaireaanse en overgeplaatst naar Curaçao. Ik was zeker al een jaar of vijf werkzaam bij de Curaçaose Havenpolitie toen mij het volgende overkwam: Op een maandagmorgen meerde er een Venezolaans fruitbarkje, genaamd "ROSA MARIA", aan het Gouvernementsplein. Volgeladen met verse groenten en fruit uit Venezuela. Het scheepje werd door mij ingeklaard.

Plotseling sprong er een Venezolaan van dit barkje de kade op en ik zag dat hij een diep lidteken had aan zijn voorhoofd. Hij kwam op mij af, begon mij te omhelzen en uitbundig op mijn rug te kloppen. Ik kon eerst niet zo gauw uitmaken waaraan ik deze nogal enthousiaste zuid-Amerikaanse begroeting te danken had. Eindelijk na veel heen en weer gepraat, kwam ik tot de ontdekking dat het de drenkeling Rufo Hernandez was, die na zoveel jaren even zijn dankbaarheid moest uiten. Ik was diep onder de indruk.

Enkele uren later, toen ik allang op het bureau van de Havenpolitie zat, verscheen Rufo Hernandez weer. Hij had een grote zak fruit bij zich. "Voor Señora", zei hij eenvoudig......... Een artikel uit de dienstvoorschriften schoot mij te binnen: *"Het is de politieambtenaar verboden om naar aanleiding van of in verband met dienstaangelegenheden geschenken, in welke vorm of onder welk voorwendsel dan ook aangeboden, aan te nemen. Degene, die een beloning als hier boven bedoeld wenst te geven, wordt door de betrokkene (dat was ik) verwezen naar de Commissaris van Politie".*

De zak met fruit werd mee naar huis genomen....... zonder toestemming van de Commissaris!

Uit de verhalenbundel "Strange People in a crazy Harbour, door: Henk A.KLOMP.

Invoering voertaal gaat niet overhaast

De belangrijkste ontwikkeling op het gebied van onderwijs op de Bovenwinden is het ontstaan en het uitgroeien van het departement van onderwijs op St. Maarten geweest, aldus minister Veeris. In de zeventiger jaren deed de bekende Engelsman D. MacKay een vergeefse poging om het Engels als voertaal op de lagere scholen op de Bovenwinden in te voeren. Hoewel het onderwijs nu nog te kampen heeft met de naweeën daarvan, heeft zijn vergeefse poging toch ook iets positiefs opgeleverd. Hij liet namelijk een soort pedagogisch-didactisch bureau achter met een hoofdzakelijk begeleidende functie. Naderhand maakte inspecteur Spapens een begin met de overschakeling naar meer departementaal werk. Pas met de komst van de heer W. Smith (thans gezaghebber op Saba) in september 1979 vorderde de ontwikkeling van het departement met rasse schreden. Het departement werd steeds minder afhankelijk van met name de onderwijsinstanties (en inspectie) op Aruba. De nodige inspecteurs kunnen nu aangesteld worden, er zijn begeleiders voor het onderwijs in het vak Nederlands, er is een testspecialiste, etc.

VAN 20 TOT 22 januari bracht minister van onderwijs, de heer Jacques Veeris, een oriënterend bezoek aan Saba. Hij was al zo'n anderhalf jaar niet meer op Saba geweest en vandaar dat hij zich door het Bestuurscollege liet informeren over de ontwikkelingen en knelpunten op het onderwijsgebied. In maart zal hij met zijn ambtenaren terugkomen om alle zaken door te spreken en om de eventueel noodzakelijke beslissingen te nemen. De heer Veeris was in het weekeinde bereid om Amigoe-correspondente Wilma Nijhof zijn visie op het gehele onderwijs gebeuren op Saba te geven.

De heer Veeris verwacht niet dat er ook op Saba een departement van onderwijs zal komen. Inderdaad lijkt dat een beetje te veel van het goede. Saba telt drie klassen kleuteronderwijs, een zes klassige lagere school en een school voor voortgezet onderwijs met 34 leerlingen. Wel lijkt het de minister verstandig om aan een afdeling onderwijs op eilandelijk niveau te gaan denken. Immers, het is de vraag of elke gedeputeerde die de portefeuille voor onderwijs beheert, ook een onderwijsdeskundige is en bovendien gaat bij een wisseling van gedeputeerden het merendeel van de verworven kennis vaak weer verloren. Volgens de minister zal het voldoende zijn, indien er één persoon op de te formeren afdeling werkzaam is. Bovendien stelt hij dat een kandidaat voor die positie minstens volledig bevoegd moet zijn om op een lagere school les te geven en over de nodige praktijk ervaring moet beschikken.

Uit onderzoeken is gebleken dat op Saba een relatief groot aantal kinderen is, dat voor speciaal onderwijs in aanmerking komt. Op St. Maarten is wel een b.o. school, maar dat zou inhouden dat de leerlingen op Saba die daar voor in aanmerking komen op zeer jeugdige leeftijd het eiland moeten verlaten. Hoewel de minister van mening is dat de samenwerking tussen de drie Bovenwindse eilanden zo groot mogelijk moet zijn, ziet hij ook wel in dat dat geen oplossing zal zijn. Volgens hem zou het beter zijn om één of twee lokale leerkrachten op te leiden, zodat deze kinderen ook zo lang mogelijk op het eiland kunnen blijven en toch aangepast onderwijs kunnen genieten. Indien het B.C. van Saba met gefundeerde redenen omkleed een bedrag op de begroting opvoert, dan zal minister Veeris zijn collega, de minister van financiën, duidelijk maken, dat Saba deze middelen nodig heeft. Overigens wijst de minister er nog eens met nadruk op, dat men wel duidelijk aan moet geven wat men wil: een "remedial teacher" of een leerkracht voor speciaal onderwijs. Hetgeen inderdaad nogal een groot verschil is.

Voor veel vervolgstudies moeten kinderen van Saba hun eiland verlaten. Dat levert regelmatig problemen op. Al jaren wordt er gesproken over een soort opvanghuis, hetgeen een grote stap in de goede richting zou kunnen zijn. Bij de bouw van het Milton Peters College heeft zo'n tehuis lange tijd op het programma gestaan, maar uiteindelijk is het er niet gekomen. De heer Veeris is er van overtuigd dat "dit soort pogingen gewaagd moeten worden". "Maar", vervolgt de heer Veeris, "men moet wel melding maken van dit soort problemen, want ik weet hier niets van af". Ook moeten Sabanen niet een passieve, afwachtende houding aannemen, maar er moeten activiteiten ontplooid worden. Leerlingen moeten zowel op school als na schooltijd voorbereid worden op de overgang naar een andere plaats.

Niet alleen kinderen leiden op Saba een min of meer geïsoleerd leven, ook de leerkrachten verkeren in dezelfde omstandighe-

DOOR:
WILMA NIJHOF

(Vervolg op pag.6, kol 1)

Joaquim Maria Machado de Assis:

Posthume herinneringen aan Bras Cubas

JOAQUIM MARIA Machado de Assis werd op 21 juni 1839 in het Braziliaanse Rio de Janeiro geboren en overleed aldaar op 29 september 1908. Van eenvoudige afkomst, zoon van een mulat en een arme blanke immigrante, wist hij — zonder noemswaardig onderwijs gevolgd te hebben — langzaamaan maar zeker een carrière te bouwen, die tenslotte zou leiden tot de post van Direkteur-General van Financiën van het Ministerie van Verkeer. Naast zijn ambtelijke loopbaan was Machado de Assis ook literair aktief, in 1897 was hij benoemd tot president voor het leven van de Academia Brasileira de Letras.

Machado de Assis behoorde reeds tot de gevestigde Braziliaanse schrijvers toen in 1880 zijn **Memórias póstumas de Brás Cubas** verscheen, een werk dat in schrille tegenstelling staat tot zijn eerdere zoetsappige liefdesverhalen en dat hem de plaats in de wereldliteratuur bracht die hij nu inneemt.

Bij De Arbeiderspers verscheen een tweede vertaling in het Nederlands van de Meórias póstumas de Brás Cubas; een eerdere vertaling dateert uit 1954. De nieuwe vertaling is van de hand van August Willemsen (die ook het nawoord in deze uitgave schreef), een vertaler die eerder al zijn sporen verdienen met o.a. vertalingen van de poëzie van de Portugese dichter Fernando Pessoa. Volgens de gegevens van de uitgeverij ligt het in de bedoeling in de toekomst ook het overige — na de Memórias — verschenen werk van Machado de Assis in Nederlandse vertaling te brengen.

Posthume Herinneringen van Brás Cubas is een heel bijzonder werk. Vanaf de eerste zin van het eerste hoofdstuk **"Enige tijd heb ik geaarzeld of ik deze herinneringen zou aanvangen met het begin of het eind, dat wil zeggen, of ik mijn geboorte dan wel mijn dood voorop zou zetten"** weet de schrijver zijn lezer geboeid te houden, te verrassen met ongebruikelijke uitgangspunten, frisse visies of schokkende bekentenissen. Brás Cubas is niet meer van deze wereld en heeft zich niet meer te storen aan bestaande regels, conventies, zedelijke normen of de gevoelens van de levenden. Zijn leven is geweest en hij is bereid in alle eerlijkheid verhaal te doen over zijn aardse ervaringen.

Het 210 pagina's tellend verhaal is onderverdeeld in 160 hoofdstukken: nog geen anderhalve pagina gemiddeld! Het langste Hoofdstuk 7 **"Het delirium"** van zeven pagina's, andere slecht puntjes of (...) van nauwelijks enkele regels. Met de zeven pagina's is **"Het delirium"** in zekere zin ook het belangrijkste hoofdstuk uit het boek. Het beschrijft het delirium van de stervende Brás Cubas die door een nijlpaard naar de oorsprong der eeuwen gevoerd wordt. **'Nu, achteraf, kan ik rustig bekennen dat ik een lichte prikkeling van nieuwsgierigheid voelde om te weten waar dan wel de oorsprong der eeuwen lag, of die even geheimzinnig was als de oorsprong van de Nijl, en vooral of hij iets meer dan wel iets minder betekende dan de voleinding van diezelfde eeuwen: bespiegelingen van een ziek brein".** Tenslotte brengt het nijlpaard hem bij een vrouw: **"Noem mij Natuur of Pandora; ik ben je moeder en je vijandin".** die hem het verloop van de geschiedenis laat zien, het nutteloze gemier van de mens door de eeuwen heen. Brás Cubas berust in zijn dood en kan dan ook vrij uit over zijn leven schrijven: een beschrijving van gebeurtenissen, emoties zonder de levende betrokkenheid ermee, zonder spijt, zonder wroeging...

Voor Brás Cubas is de mens niet een denkend riet, zoals Pascal zegt, maar een denkende drukfout: **"Elke levensfase is een editie die de vorige verbetert, en die op zijn beurt verbeterd zal worden, tot aan de definitieve editie, die de uitgever cadeau geeft aan de wormen".**

Bij dit uitgangspunt is het verhaal op zich al niet belangrijk meer. De dood, de studententijd, het nietsdoen en de verliefdheden van Brás Cubas (op de hoer Marcela, het manke meisje Eugênia en tenslotte de hartstochtelijke verliefdheid op Virgília, de vrouw van zijn vriend Lobo Neves) of de indruk die de geestelijk gestoorde Quincas Borba met zijn filosofie op hem maakte. **Posthume herinneringen van Brás Cubas** is als het wandelen door het leven van een ander zonder rekening te moeten houden met wat dan ook: een louterende openbaring van het onbelangrijke niets. In 1881 schreef Capistrano de Abreu over het werk: "Begrijpt ge het, dan hebt ge enkele onvergetelijke uren, mengsel van gal, waanzin en zenuwlach. Begrijpt ge het niet, des te beter. Dat bewijst dat ge een reine geest bent, degelijk, argeloos, ja argeloos, d.w.z. een beetje dom".

Posthume herinneringen van Brás Cubas is een moeilijk te plaatsen maar daarom (of juist daardoor?) niet minder een fascinerend boek. Als men dan leest dat **Dom Casmurro** Machado's "best geconcipieerde roman" is, dan maakt dat op zijn minst benieuwd naar de beloofde vertalingen van Machado!...

Over vertalingen gesproken: Willemsens vertaling laat zich lezen alsof het een oorspronkelijk in het Nederlands geschreven werk betreft. Willemsens nawoord maakt duidelijk dat niet alleen beheersing van het Portugees maar ook een grote bewondering voor de schrijver Machado hier wellicht aan ten grondslag ligt.

CAREL DE HASETH

Machado de Assis: POSTHUME HERINNERINGEN VAN BRAS CUBAS
Vert.: August Willemsen
Uitgeverij De Arbeiderspers, 1983
ISBN 90 295 0140 9, 266 pp.

Kort bestek

IN SURINAME HEEFT de geschreven cultuur er door middel van het Javaanstalige tijdschrift **Cikal** een nieuwe dimensie bijgekregen. Een 'cikal' is een pas ontsproten kokosnoot; iets kleins waaruit iets groots groeit: de naam is symbolisch! Het tijdschrift is ontstaan op de afdeling Surinaams-Javaans van het project Taal en Taalgedrag, een onderzoek dat wordt verricht vanuit de Universiteit van Suriname. Het kan een belangrijk middel worden tot culturele emancipatie van een tot nu toe te vaak achtergestelde grote Surinaamse bevolkingsgroep, die nu dus een 'eigen stem' heeft.

De eerste twee nummers, resp. 27 en 50 pp., bevatten artikelen over de spelling, het schrift, wajang, liedjes, een woordenlijst, enz. Voor de niet-Javaanstaligen is veel van de inhoud in het Nederlands vertaald, waardoor ook de buitenstaanders wat aan het tijdschrift hebben. De redactie wordt gevormd door: J. Sarmo, Sari Kasanpawiro, Hein Vruggink en Wonny Karijopawiro. Het redactieadres is Postbus 9109, Paramaribo.

Als 'Javaanse vertellingen uit Suriname' deel I verscheen **Het verhaal van Kantjil**, verteld door Paq Saleman Siswowitono. Hij sprak de tekst op een bandrecorder in, waarna ze werd uitgetypt zoals ze verteld werd. We vinden hier dus een vorm van orale literatuur anno 1983! Het tweetalige boekje (Javaans en Nederlands) werd samengesteld door J.J. Sarmo en H.D. Vruggink, en geïllustreerd door Doel Soekinta.

In Indonesië is de kantjil het slimme dwerghert, maar omdat dat dier in Suriname niet voorkomt, is het in dit verhaal getransformeerd tot het slimme konijn, 'konikoni'. Naast de zo overvloedig voorkomende en populaire Anansi-tori's (Nanzi-verhalen) betekent dit boekje een mooie uitbreiding van het Surinaamse dierverhaal.

Het boekje is een uitgave van de Afdeling Cultuur Studies van het Ministerie van Cultuur, Jeugd en Sport, Paramaribo, Suriname.

Onder redactie van Gerrit Barron en Carla Lont verscheen het eerste nummer van het tijdschrift **Bro** (=adem). Het nogal pretentieuze voorwoord: "Bro wil de adem zijn van alle creatieve mensen. Bro wil het jonge loof begeleiden naar dynamische groei. Bro wil een podium zijn, de uitlaatklep van het beklemmend gevoel bij zwijgen. Daarom zal dit tijdschrift zich moeten waarmaken bij haar streven naar hoger-liggende doelen. Literatuur wordt door **Bro** gezien als één van de vele middelen tot bewustzijnsverruiming", wordt in dit nummer nog lang niet waargemaakt.

We vinden enkele korte verhalen, wat poëzie van dichters uit Suriname en in het buitenland verblijvende Surinamers (nadrukkelijk onder scheiden in het tijdschrift!), enkele gedichten uit het Caraïbisch gebied, een pleidooi voor een eigen cultuur door redacteur Barron, en — het interessantste, hoewel weinig nieuws biedende — artikel van R. Parabirsing: "De Surinaamse Literatuur". Hij onderscheidt literatuur OVER Suriname; literatuur van in Suriname woonachtigen; literatuur van in Suriname geboren en getogen auteurs die over dit land en vanuit dit land schrijven.

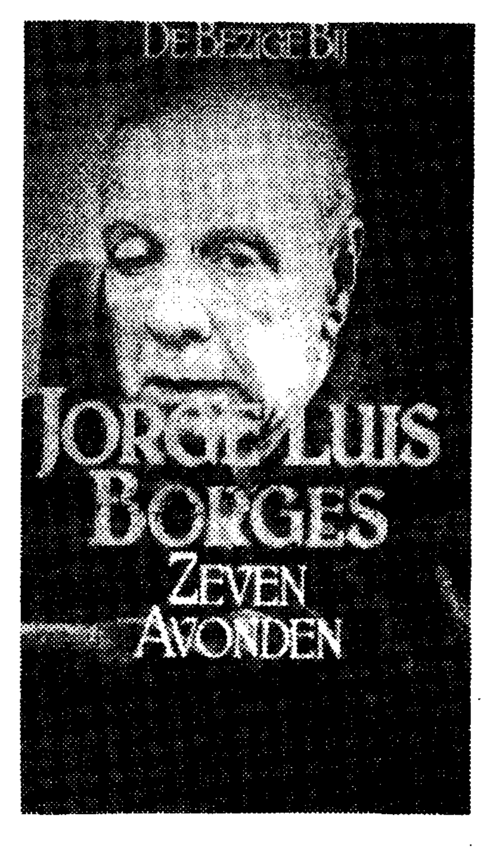
Het tijdschrift vermijdt krampachtig neutraal elke allusie naar de tegenwoordige situatie en is (ook artistiek) voorlopig vlees noch vis. We zullen een tweede nummer afwachten.

Bro; tijdschrift voor literatuur
Juni 1983, no. 1
Redactieadres: Vestastraat 17, Ma Retraite, Paramaribo
Het blad verschijnt drie keer per jaar.

Lezingen vertaald tot "Zeven Avonden"

Borges en familie

In 1977 hield de Argentijnse schrijver Jorge Luis Borges in Buenos Aires een zevental openbare lezingen over de Divina Commedia, poëzie, de kabbala, de Duizend-en-eennacht, het boedhisme, blindheid en de nachtmerrie. Deze zeven lezingen werden bewerkt onder de titel Siete Noches in 1980 uitgegeven en in 1983 onder de titel Zeven Avonden in de vertaling van Barber van der Pol in het Nederlands uitgegeven door De Bezige Bij.

Bij een lezing richt de spreker zich rechtsstreeks tot zijn gehoor: het is een vorm van direkte kommunikatie tussen personen. Borges heeft het over "vrienden onderelkaar" en dat hij "niet met u allen maar met ieder van U afzonderlijk" praat. Daarmee krijgen deze essays een heel persoonlijk karakter en maakt Borges van de gelegenheid gebruik zijn intieme gevoelsleven bloot te leggen voor de lezer/toehoorder. De **Zeven Avonden** zijn daarmee geen "wetenschappelijke verhandelingen", maar eerder persoonlijke bekentenissen geworden. De invalshoek voor de Divina Commedia is dan ook het emotionele beleven ervan door Borges (en anderen). Zo persoonlijk dat Borges eindigt: "Ik wil alleen nog eens benadrukken dat niemand het recht heeft zich dat geluk, de **Commedia**, het onbevangen lezen van de **Commedia**, te ontzeggen. Daarna komen de commentaren, het verlangen te weten wat iedere mythologische toespeling inhoudt..."

Is het zo met de lezing over Dante's **Commedia**, ook de overige zes lezingen hebben dezelfde "bouw". Wanneer Borges het boedhisme behandelt zegt hij: "Ik zal niet ingaan op de lange geschiedenis van 2500 jaar geleden is Benares begon... Ik zal het hebben over de kern van die religie". Evenwel wil dit niet zeggen dat Borges zijn onderwerp slechts als "hulpmiddel" ziet: het staat weldegelijk centraal in de lezing. Maar de toehoorder krijgt de kans Borges van nabij te leren kennen, onderwerpen die in zijn werk steeds weer aan de orde komen of tenminste een duidelijke invloed erop hebben, beter te begrijpen. Te zien ook hoe Borges zo verschillende onderwerpen als de Duizend-en-een-nacht en de nachtmerrie als literaire gegevens verwerkt in zijn denken en schrijven. De "links" die Borges eindeloos legt: als hij de **Commedia** behandelt, verwijst hij naar de kabbalisten, een onderwerp dat later ter sprake komt. De Bijbel, waar geregeld naar verwezen wordt als boek dan wel als bron voor de geschiedenis, ook bijvoorbeeld.

Borges' **Zeven Avonden** biedt de mogelijkheid meer te weten te komen over wat Borges zozeer boeit dat hij de moeite neemt deze bewondering over te dragen op anderen, daarmee zichzelf en zijn werk blootgevend.

Als eerder al gezegd werd dat Borges zich richt tot de lezer luisteraar, daarbij komt nog dat hij het heeft over zaken die hemzelf sterk boeien. En wanneer iemand het heeft over zaken die hem na aan het hart liggen, dan is het vaak zo dat hij boeiend erover kan praten. Als het daarbij nog gaat over een "van nature" boeiend verteller als Borges, dan is het luister- en leesgenot gegarandeerd.

CAREL DE HASETH

Jorge Luis Borges: ZEVEN AVONDEN.
Vert. Barbel v.d. Pol
Uitg. De Bezige Bij, ISBN 90 234 0812 8.

De Vorsten aan het woord

Poezie uit het oosten

Het gedicht is een tent, zegt de Arabische dichter, neen, het is een weefsel van woorden en gedachten, stelt een oude Chinese poëtica; en in de Perzische traditie is het een schatkamer van geheimen.

In "De vorsten van het woord" van de Oosterse Bibiliotheek wordt een eerste poging gedaan de Oosterse en Westerse poëzie met elkaar te vergelijken. Daartoe worden eerst kenmerkende traditionele literatuuropvattingen in de Arabische en Perzische, de Sanskriet en Hindi, de Chinese en Japanse poëzie besproken aan de hand van teksten uit die literaturen waarin de voorschriften zijn neergelegd.

WETENSWAARDIGHEDEN

Binnen het kader van een transculturele visie op de Oosterse poëzie, bevatten bovengenoemde beschrijvingen van literatuuropvattingen echter slechts wetenswaardigheden, die op hun best interessant zijn. Het is natuurlijk amusant om te lezen dat in China de letterkunde beschouwd werd als de ruggegraat van het landsbestuur; en dat voor het goed functioneren van het Perzisch hof in de twaalfde eeuw het beroep van dichter onmisbaar werd geacht naast de beroepen van secretaris, sterrenwichelaar, en geneesheer. In Kyoto was het niet anders. Elke hoveling werd daartoe het midden van de zeventiende eeuw in staat geacht, om wanneer de gelegenheid daartoe aanleiding gaf, een gedicht te kunnen schrijven.

Het is evenzo boeiend om na te gaan hoe poëzie in het Oosten gedefinieerd wordt. De elfde-eeuwse dichter Ibn Rashik, geeft in zijn "al-Umda" het volgend verschil tussen poëzie en proza:

Een uitspraak in proza valt uiteen in de oren en glijdt af op het hart (...); maar geregen op de draad van het metrum en verbonden door rijm komt het uiteengevallene bijeen; het wordt tot oorhangers voor de oren en halskettingen voor de nek (...); het gaat over de tong en wordt bewaard in de harten.

Verrassend is ook te lezen dat in India in wetsteksten gebruik gemaakt wordt van metrum, dat daarbij in de eerste plaats een memotechnisch hulpmiddel is.

TELEURSTELLEND

"De vorsten van het woord" is het resultaat van een congres van het Oosters Genootschap, sectie Letterkunde, welke in september 1982 te Leiden werd gehouden.

De zes sprekers over zes taalgebieden (Arabisch, Perzisch, Sanskrit, Hindi, Chinees, Japans) werden verzocht in hun voordrachten een globale inleiding te bieden tot de literatuurbeschouwing in het taalgebied van hun specialisatie. De opzet van het congres, namelijk een vergelijkende studie van de Poëtica's uit pre-moderne, niet-westerse culturen, viel daarbij wel in het water. Immers de sprekers beperkten zich alleen tot hun specialistisch terrein, en keken niet over de grenzen van hun gebied.

De sprekers bleven vorsten van koninkrijkjes met Chinese muren. De huizenhoge pretentie van "De vorsten van het woord" is blijven steken in een louter staren naar de Oosterse poëzie en "Is ooit iemands honger gestild door naar voedsel te staren?" zoals de Hindi-dichter Kesavadasa al in 1591 schreef.

WALTER PALM

De vorsten van het woord (Teksten over dichterschap en poëzie uit Oosterse tradities.
Studies en vertalingen)
De Oosterse Bibliotheek
Meulenhoff Amsterdam

Het godengeluk van een Hindustaanse

ER ZIJN MAAR weinig Surinaams-hindustaanse schrijvers, hoewel de hindustanen de grootste bevolkingsgroep vormen. Chitra Gajadin is een van de zeldzame hindustaanse dichteressen. Haar derde bundel "De zon vloeit weg uit mijn ogen" is thematisch een opmerkeli ke bundel. Chitra Gajadin weerspiegelt haar eigen situatie: een Hindustaanse Surinaamse in Nederland. Het werk valt buiten de wat schreeuwerige nationalistische poëzie, omdat ze een zuiver taalgebruik heeft met overtuigende beelden.

"De zon vloeit weg uit mijn ogen" is doortrokken van het verlangen naar geluk. Dat blijkt meteen uit het eerste, Engelstalige gedicht: "The full blossom/ of love/ is unbearable/ for a small heart". Chitra Gajadin blijkt hoge eisen te stellen aan het leven: het moet een absoluut geluk brengen. Deze drang naar het godengeluk staat in schril contrast met wat de werkelijkheid te bieden heeft.

In het tweede deel lijken de Surinaamse jeugdherinneringen gelukkig te maken. De kleine, schijnbaar onbelangrijke gebeurtenissen uit het verleden roepen bij het terugdenken een geluksvogel op: "Wat zou ik er niet/ voor geven god/ om weer in de padischuur/ van mijn grootvader/ naar boven te klimmen/ en urenlang mezelf/ stil te houden/ boven het goudgeel/ van de oogst". Maar het geluk van de jeugdherinneringen is een geluk achteraf. Want het hindustaanse milieu met zijn wetten en tradities was niet het milieu dat gelukkig maakte. Chitra Gajadin dikt dit ongeluksgevoel nergens aan. Ze deelt terloops mee hoe de positie van de Hindustaanse vrouw in het hindustaanse milieu is: "altijd gehoorzaam/ in onmacht".

Maar ook in het derde deel, dat over de positie van de hindustaanse vrouw in Nederland gaat, kan het geluk niet gegrepen worden. Surinamers, zo lijkt Chitra Gajadin te zeggen, worden in Nederland als sociologische gevallen behandeld: "je bent geen mens/ maar minderheid". Uit een behoefte om zich dan maar snel aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid in Holland, verloochenen vele Hindustanen er zichzelf en hun afkomst: "wat van mezelf is/ keert niet weer".

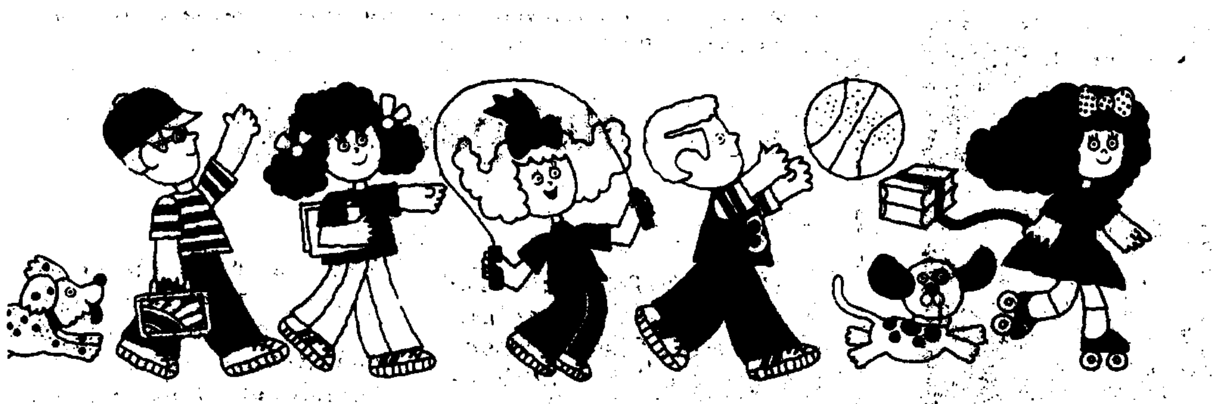
En daarmee bereikt Chitra Gajadin het boeiendste aspect in haar bundel: haar eigen paradoxale situatie. Ze wil vluchten uit haar eigen cultuur, maar in de andere cultuur gekomen wil ze haar eigen cultuur weer koesteren. Ze weet deze situatie te sublimeren in een algemeenmenselijke situatie. Bijvoorbeeld als ze schrijft over het verbroederingsfeest van de hindustanen, *het Phagua-feest: "Een dag/ staan ze mij toe/ een beetje van mijn kleur/ aan jou te geven/ een beetje van mijn bloed/ met jou te vermengen/ als eenheid niet ophoudt/ na één dag vier ik phagua".*

Chitra Gajadin lijkt gefascineerd door de grens tussen culturen. En dat komt voort uit een veel bredere fascinatie voor allerlei grenssituaties. Ze noemt haar gedachten het "shadowy field/ of thoughts", de grens dus tussen licht en donker. Ze heeft "ontkiemende gedachten", die dus geen zaad meer zijn, maar ook nog geen plant zijn. Ze weet niet of ze de man nu moet liefhebben of haten. De grens tussen heden, verleden en toekomst vervaagt in: "vochtig van regen/ waait de wind/ de tijden door je ziel".

Chitra Gajadin jaagt het ideaal van het godengeluk na in een werkelijkheid waarin dat ideaal steeds wegglipt. Het is een grote verdienste dat ze dit algemeen-menselijke inzicht met een zuiver en eenvoudig taalgebruik duidelijk maakt aan haar eigen positie van een hindustaanse vrouw, die haar wortels haat en liefheeft.

B. JOS DE ROO

Chitra Gajadin: De zon vloeit weg uit mijn ogen. Uitgeverij (f)utile, Rotterdam. ISBN 90 6323 059 1.

Amigoe di mucha

Muchanan, kon ta?

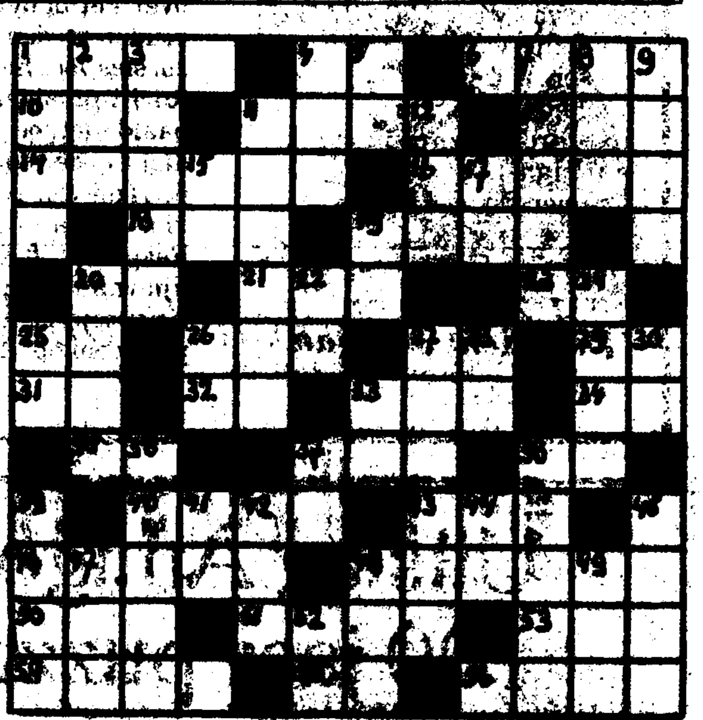
BOSO TAMBE A bai Festival di tumba? Awe boso por lesa kon Pinkie i su amigu a prepara pa bai. Ami a sinta wak'e na televishon. I mi a sinti duele ku e hurado ku mester a skohe e mihó tumba for di mi no sa kuantu! Esey a parse mi hopi difisil. Pero nan a logra bon, boso n' ta haña?

Awor nos ta bai wak kon karnaval lo lora ku Doran su "Habri Sera". Boso tambe ta partisipá den marcha? Den e korant di mucha di awe boso por [illegible], [illegible] boso por traha boso mes maskara pa tene un marcha [illegible]. Ban purba! Boso ta skirbi mi kon a bai?

Ku un kordial saludo,

TANTE NEL

Puzzeltje

PUZZEL van deze week.

HORIZONTAAL: 1. watervogel; 4. eerste persoon meervoud; 6. zie je bij een brandende kaars; 10. beesten; 11. zuivelproduct; 13. eer; 14. spreekt men in Engeland; 16. prijzen; 18. een zekere; 19. vrouw; 20. voorzetsel; 21. waterdier; 23. achter; 25. en dergelijke (afkorting); 26. mal; 27. vader; 29. mama; 31. zegt een schaap; 32. voegwoord; 33. moed; 34. oude lengtemaat; 35. landbouwwerktuig; 37. paljas; 38. met name (afkorting); 40. wat overblijft; 43. soort pudding; 46. nimmer; 48. land dat grenst aan Nederland; 50. zuster; 51. dieren die het meest op een mens [illegible]; 53. minder dan [illegible]

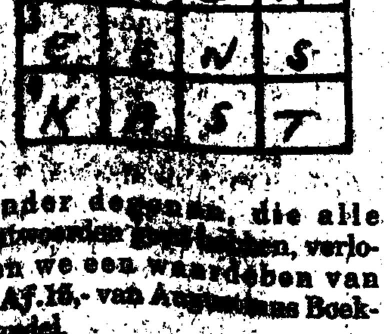
VERTIKAAL: 1. een ogenblik; 2. getal; 3. onder de tien; 4. verleden tijd van [illegible] (afkorting); 7. niet dood zijn; 8. oppervlakte maat; 9. zijn we allemaal; 11. plakken; 12. groente; 15. voegwoord; 17. [illegible] (afkorting); 19. dominee (afkorting); 20. plan; 22. eerste persoon enkelvoud; 24. einde van een gebed; 25. [illegible]; 26. gij; 27. [illegible]; 28. klaar; 30. [illegible]; 33. lade; 36. aarde; 37. [illegible] testament (afkorting); 38. niet dik; 39. in het jaar; 41. [illegible] kip; [illegible]; 47. deel van het hoofd; 48. [illegible] afgelopen; 49. [illegible] van [illegible]

WINNAARS van de vorige keer: [illegible]

Maureen van [illegible]

[illegible] komen bij Redactie Amigoe, Nassaustraat 118 en haar prijs af te [illegible].

OPLOSSING van de vorige keer:

Onder degenen, die alle oplossingen goed hebben, verloten we een waardebon van NAf.15,- van Augustinus Boekhandel.
Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) [illegible] kinderpagina van 24 februari 1984 worden bekend gemaakt.
Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór [illegible] februari 1984 opsturen naar de Amigoe [illegible] a/n of P.O. Box 577, Aruba - Nassaustraat 118, Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk [illegible]

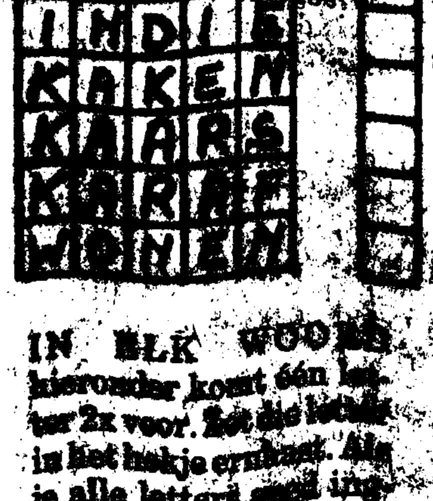
Woorden maken

HERINNEREN [illegible]? Wie kan de [illegible] [illegible] maken van [illegible] MELKGEBIT [illegible]

Mopjes

[illegible]
Onder[illegible]: "Wie weet wat [illegible]?"
Pietje [illegible] op: "Dat is [illegible] je je vaker wast dan nodig is, meneer!"

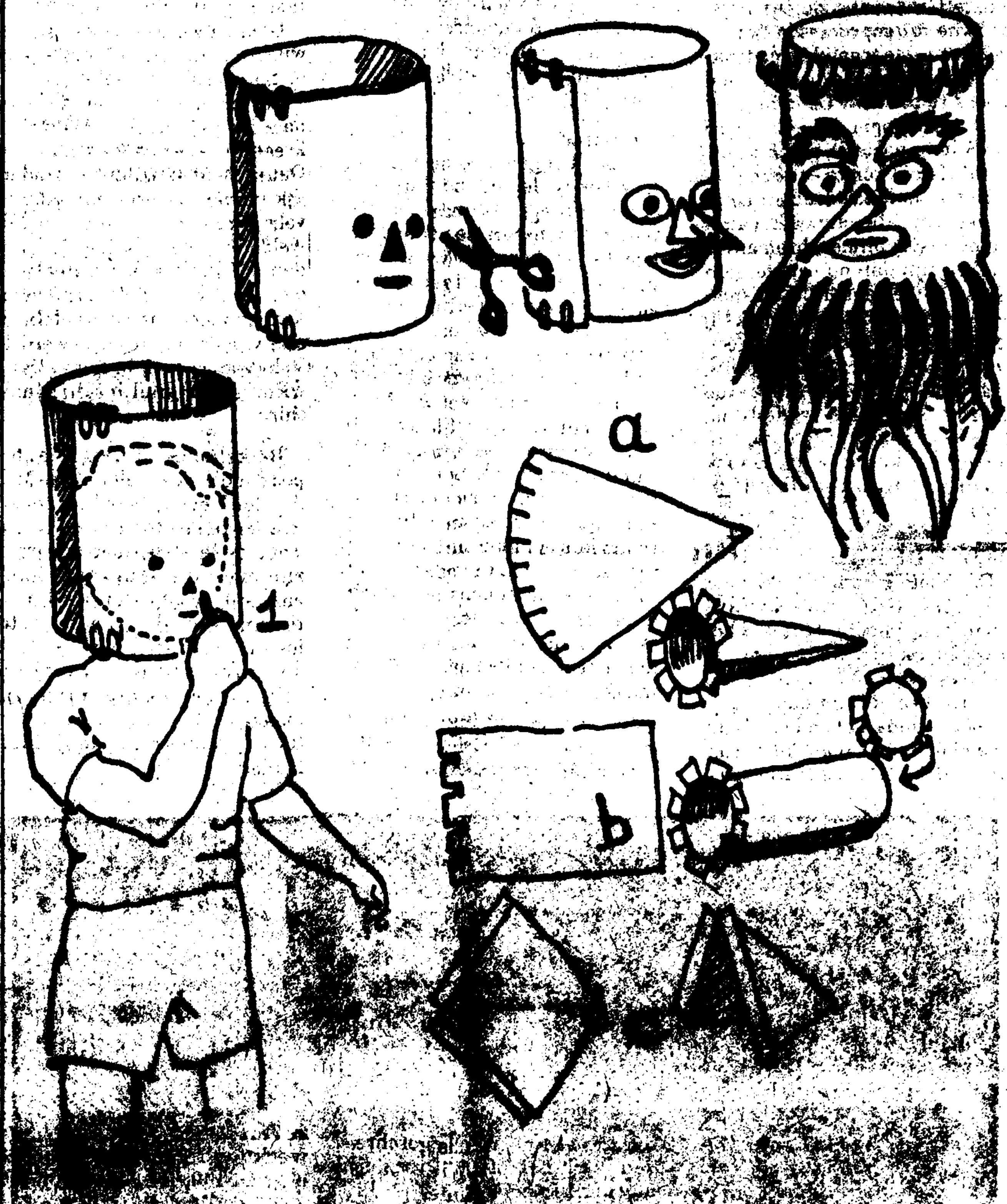
ADVERTENTIE
"Gevraagd voor direct: Jong meisje dat kinderen kan verzorgen en koken".

IN ELK WOORD hieronder komt één letter 2x voor. Zet die letter in het hokje ernaast. Als je alle letters goed ingevuld hebt staat er de naam van een zeevogel.

Oplossing: PELIKAAN

Nos mes ta traha maskara

DIANAN DI KARNAVAL a kuminsá, [illegible] ta bai traha nos mes maskara pa selebra karnaval na kas.

Nos ta lora un pida papel grandi manera riba e pintura. Peg'e ku un "paperclips". E cilinder tin ku pas presis rònt di bo kabes. [illegible] riba bo kabes [illegible] kla [illegible] be [illegible] keda.

Kitae [illegible] bo [illegible] pa bo [illegible] pa bo boka. E nanishi [illegible] e ta un nanishi [illegible] nos ta plak un otro nanishi [illegible] e nanishinan a, [illegible] of traha un [illegible] mas fantasia.

Des[illegible] bo ta [illegible] tur kos i [illegible] kabel[illegible], barba etcetera, kiko ku bo ke.

Ku papel di [illegible] bo por dorna bo maskara [illegible] kabei of plak wowonan i boka riba dje. Korda [illegible] pa traha [illegible] asina ku bo por mira y haña rosea.

Por fin bo por traha [illegible] bieuw i bo ta kla pa karnaval.

De Uil

VORIGE WEEK reed ik 's avonds op een zandpad in Bandabou, toen ik opeens een groot wit ding zag vliegen. "Ooh, een roofvogel", riep ik. Maar ik vond het toch wel vreemd: Vogels vliegen nooit 's nachts. Behalve als ze door de een of andere vijand opgeschrikt worden.

Ik stopte de auto om de vogel beter te kunnen zien. Dat scheen hij best leuk te vinden, want vlak voor mijn auto streek hij neer op de grond. En toen zag ik, dat het een uil was. Palabrua noemen we hem hier op Curaçao. Hij was naar beneden gedoken om een muisje te vangen.

Als een duif vliegt, hoor je duidelijk het klapwieken van zijn vleugels. Maar bij de uil hoor je niets. Dat komt, omdat de grote veren van zijn vleugels franje hebben en omdat de overige veren heel zacht zijn. Als dat niet zo was, zou hij dood gaan van de honger. Want als een [illegible] hem hoort aankomen, [illegible] hij natuurlijk [illegible] hard weg.

[illegible]

en [illegible] op zolders van kerktorens en oude landhuizen. En ga nu niet met je katapult op [illegible] er eens fijn een te schieten. Daar is hij veel te mooi voor. Bovendien ruimt hij muizen en ratten op.

Die eet hij op met huid en haar! Wat niet verteert zoals beentjes, haren en nagels spuugt hij later weer uit in de vorm van balletjes. Uileballen noemen we die. Als je zo'n uilebal vindt, weet je gelijk, dat er uilen in de buurt zijn. En als je dan zo'n uilebal eens goed gaat bekijken, weet je precies wat de uil gegeten heeft en welke kleine dieren er dus nog meer in de buurt wonen.

De palabrua komt alleen op Curaçao voor. Nog een reden om er heel zuinig op te zijn!

Op Aruba woont een ander soort uil, chogó [illegible]

Brr [illegible]

De Transistor

HE, WAT LAG daar? Een beetje angstig keken de twee hagedisjes naar het zwarte ding dat tussen twee cactussen op de grond lag. "Het is iets van de mensen", fluisterde de een. "Ja, ja", knikte de ander en schoof wat terug. "Die mensen die zo'n lawaai maakten. Laten we weg gaan. Het is vast iets heel gevaarlijks". Maar zijn broertje was niet zo bang. "Het is alleen maar een zwart doosje", zei hij. "Die doet niets". Hij schuifelde dichterbij en snuffelde er eens aan.

"Zie je wel, er gebeurt niets", lachte hij. Hij rende zo maar over het ding heen. "Het is gewoon iets van plastic. Niets om bang van te zijn".

Toen kwamen er ook een paar muisjes [illegible], die nieuwsgierig van onder een rotsblok toegekeken hadden. "[illegible] om te eten?" [illegible] een en [illegible]. [illegible] waai los. "[illegible]" schreeuwde [illegible] mensen [illegible]. En een ander sloeg met stokken zo hard hij kon op een stuk blik. Tenminste, dat dachten de muisjes en hagedisjes terwijl ze ver[illegible].

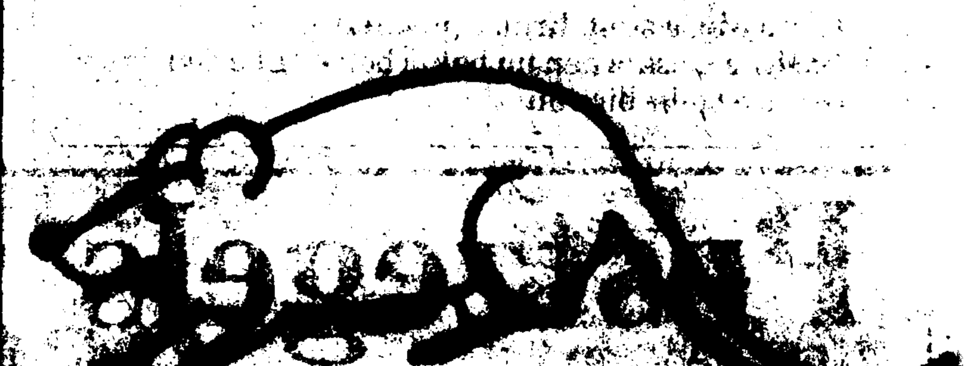
Maar waar waren die lawaaimakers? De zon scheen, de struiken ritselden in de wind, het zwarte ding lag nog steeds op grond, de mensen waren nergens te zien en het ge[illegible] alleen iedereen graag, maar ze zijn ook heel erg nieuwsgierig.

"Oh", riep Pinkie en klapte in zijn handen. "Ik zie het al, het is een transistor. Die hebben de mensen daar laten liggen. Oh, wat een fijne muziek!" En hij danste in het rond alsof hij een slangemens was in plaats van een kaboutermeisje. Kabouter Brr en Poetsje dansten ook mee, maar kabouter Brr kreeg telkens zijn baard in zijn gezicht en Poetsje verloor steeds maar haar muts. "Poe", hijgde ze, "en het is nog zo warm ook. Ik houd er mee op, hoor. Oei, wat een vreselijk lawaai!"

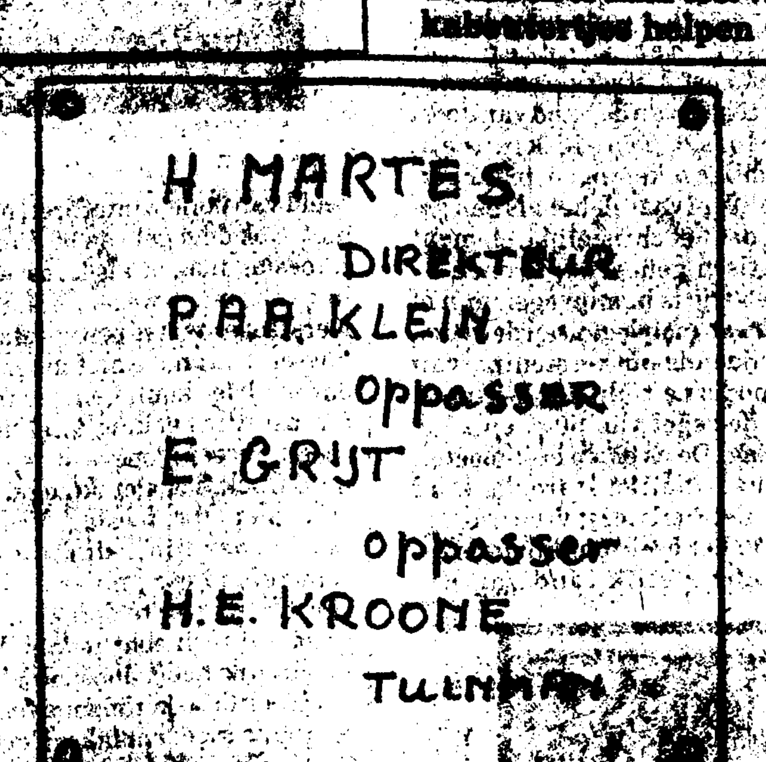
De twee hagedisjes en één van de muisjes hadden met open bekjes toegekeken. Maar het tweede muisje sprong met glinsterende oogjes rond. [illegible] wilde ook dansen, ook al struikelde hij telkens over zijn lange staart. "Wat een heerlijk lawaai!" gilde hij boven de muziek uit. Kabouter Brr zat ook al gauw puffend en hijgend zijn gezicht af te vegen. [illegible] muisje [illegible] Ze [illegible] en [illegible] en toen de muziek ophield, vielen ze hijgend en doodmoe in de schaduw van een struik neer.

"Nou nou nou", zuchtten de twee hagedisjes ver[illegible]. "Kijk uit, daar komen echte mensen aan!" gilde het eerste muisje opeens. [illegible] stoven ze onder een groot rotsblok om zich te verstoppen voor de auto die vlak bij stopte.

Door NEL BASILIO

[illegible] het kabouterhuisje! [illegible] De kaboutertjes gingen [illegible] Want kaboutertjes helpen niet [illegible]

DIT BORDJE HANGT ergens in [illegible] als je goed kijkt, zul je zien, dat [illegible] namen zijn, maar dat er in elke naam [illegible] gen zit.
Kun je ze vinden?

Supersnel toetsenbord

Een puur Nederlandse vinding, waar een kleine 50 jaar research aan vooraf ging, is de sensatie gebleken van de Rai. Het is de Velotype, een volslagen nieuw type toetsenbord.

Het razend slimme apparaat kan dienen als (elektronische) schrijfmachine en als toetsenbord, dat zonder meer op elk computersysteem kan worden aangesloten. Met de Velotype is na betrekkelijk korte oefening machineschrijven op spreeksnelheid mogelijk. Daarmee is stenografen en moeizaam notuleren in één klap ouderwets geworden.

OP TIJD

Op de Amsterdamse Rai stand in 1983 in het teken van de beurs Kantoorinnovatie. Special Systems Industry bv, een piepklein Rijswijks bedrijfje van twee oud-Philips-ingenieurs, had de Velotype juist op tijd klaar voor de beurs. De introductie, werd een wereldprimeur genoemd. En terecht. De Velotype is een klapper van een uitvinding, die binnenkort de al meer dan een eeuw ongewijzigde 'Qwerty'-toetsenborden en tikmachines naar de schroothoop zal verwijzen.

GEFASCINEERD

Op de Rai, in een jungle van groen oplichtende beeldschermen, snerpende printers en toetsenborden barst de nietige stand van Special Systems Industry totaal uit zijn voegen. Gefascineerd staan de deskundigen te kijken, hoe typistes met wat kleine handbewegingen lange teksten bliksemsnel op beeldscherm of papier werpen, met hele lettergrepen en woorden tegelijk.

ADEM TEKORT

De twee directeuren van SSI, ir. H. Schweigman en ir. R. Nitzsche, komen adem tekort voor uitleg. En de twee bedenkers, de Nunspeetse uitvinder Marinus den Outer (83) en de Apeldoornse taalkundige Nico Berkelmans (65), lopen tevreden temidden van die aangolvende belangstelling.

Hoe zit dat pientere toetsenbord in elkaar? In een vlindervorm liggen 35 toetsen met lettertekens letterlijk voor het grijpen. In principe ligt zowel links als rechts het alfabet. Maar, omdat het niet meer dan 35 toetsen mochten zijn, moeten sommige letters uit een combinatie van toetsen samengesteld worden.

WOORDEN

De clou is nu, dat je in één greep, zeg maar een akkoord, niet letter voor letter de woorden vormt, maar met hele lettergrepen of woorden tegelijk. De beginletters pak je links, de eindletters rechts. En een ingebouwde microprocessor ('chip') helpt mee, de tegelijk ingedrukte lettertekens tot een goed woord te bouwen. De chip moet even bijspringen bij een woord als Schelp, zodat er niet bijvoorbeeld Hscepl komt te staan.

Het slimme toetsenbord is inderdaad opvallend snel. Ervaren Velotypisten blijken driemaal zo snel te zijn dan op een gewoon 'Qwerty'-toetsenbord. Een snelle spreker valt zo met gemak bij te houden, bijvoorbeeld voor een notulist. En ook de opleiding gaat sneller. Na 45 uur zit je al op het niveau van het typdiploma, dat je anders pas na 200 uur 'ouderwets' tikken verwerft. En ook daarna blijft de snelheid oplopen.

ONDER DE ARM

De Velotype is al te koop, voor zo'n f4500 (Ned. crt). Aangesloten op een simpele printer is het een gewiekste schrijfmachine met geheugen, maar een typiste kan ook heel simpel haar eigen Velotype-apparaat onder de arm meenemen naar haar klus. Het ding kan op elke computer aangesloten worden en wordt dan een rasechte tekstverwerker.

Het apparaat wordt standaard geleverd met een programmering voor Nederlands en Engels; binnenkort komen chips uit voor Duits en de Romaanse talen. En zelfs Japans en (eenvoudig) Chinees kan via hetzelfde toetsenbord getikt worden.

Computerfirma's als Philips en AES hebben al interesse getoond en willen het bord bij hun computersystemen als optie leveren. En ook de stenografische dienst van de Tweede Kamer heeft enthousiast gereageert en denkt erover, de Velotype in fasen in te voeren.

Worden de twee geestelijke vaders van de Velotype nu in één klap, na een halve eeuw tobben en sappelen, steenrijk dankzij hun revolutionaire toetsenbord? Talenleraar Niek Berkelmans (65) uit Apeldoorn lacht wat schamper en haalt nuchter zijn schouders op. Nee, hij loopt niet met het hoofd in de wolken, zegt hij. „Eerst maar eens zien of het ding ook commercieel aanslaat. Wij zijn niet van die uitvinders die meteen denken dat ze het gemaakt hebben en binnen zijn."

Het verhaal van hun Velotype is lang. De nu 83-jarige rasechte uitvinder Marinus den Outer stond aan de wieg van het toestel. In 1934 kwam hij al met de tachotype, een nieuw soort snelle stenografeermachine.

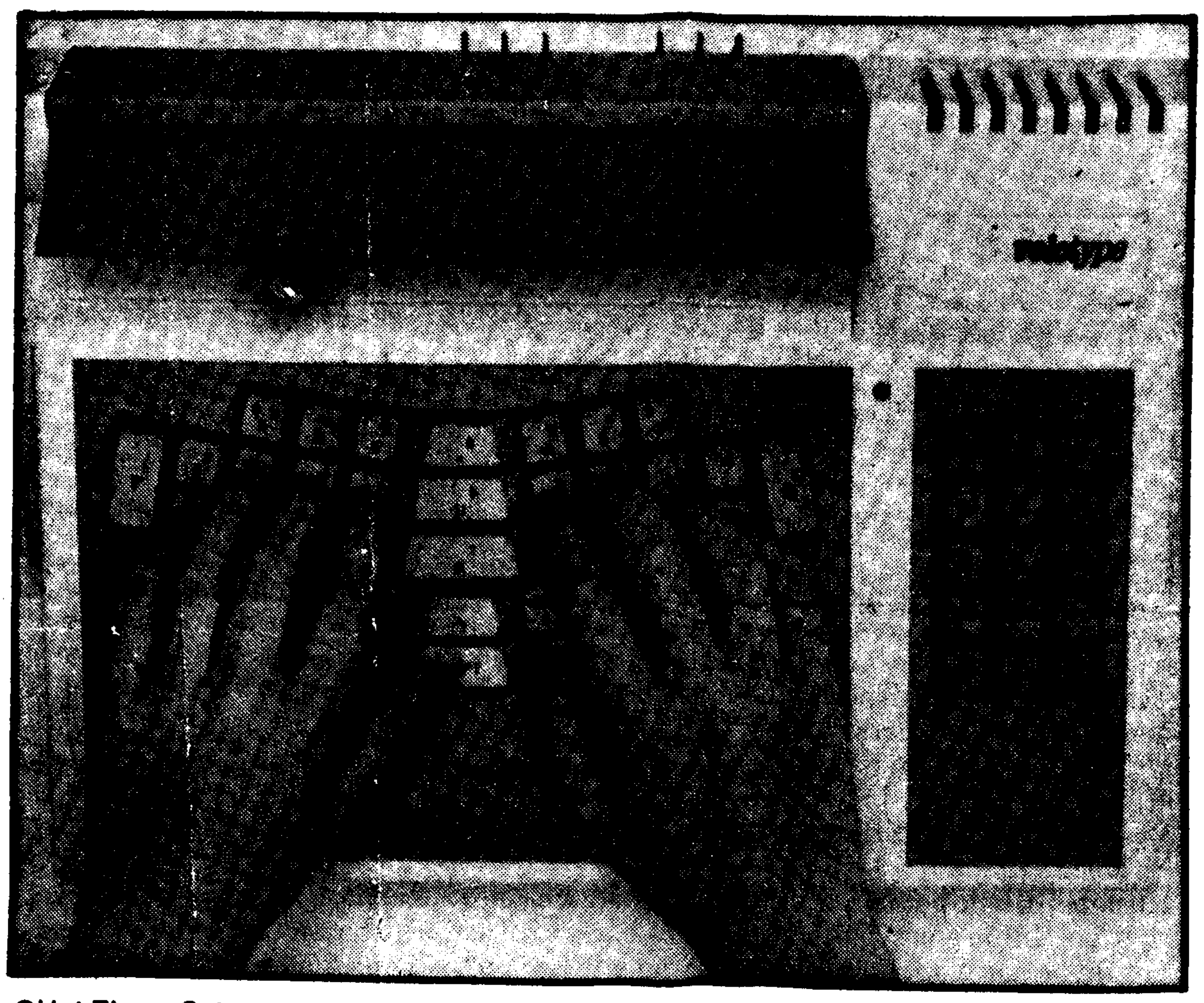
●Nico Berkelmans

Daaruit werd de Velotype ontwikkeld, vanaf 1940 samen met de talenleraar Berkelmans.

Berkelmans emigreerde later naar Zuid-Amerika. Pas na '79 kreeg hij weer contact met den Outer. Beiden hadden afzonderlijk verder gewerkt aan de vervolmaking van de Velotype. „Ik stelde toen voor, verder te gaan dan de snelle stenografeermachine, die we toen in feite voor elkaar hadden. Dankzij de elektronica van de laatste jaren werd de Velotype wat wij in feite allang wilden: een snelle schrijfmachine."

Berkelmans: „En nu maar hopen dat ook de scholen als de MEAO's de Velotypes in hun onderwijs mogen introduceren. De gewone, ouderwetse toetsenborden zijn eigenlijk langzamerhand onzinnig traag. Het werd hoog tijd om die snelle computersystemen uit te rusten met een toetsenbord dat ook snellere tekstverwerking mogelijk maakt."

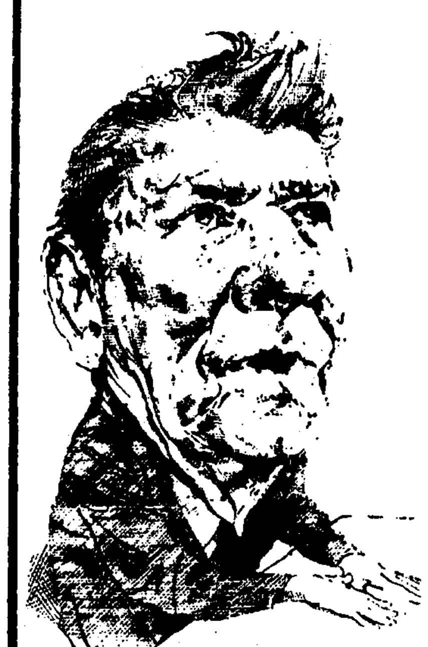
(Overgenomen uit de Gelderlander)

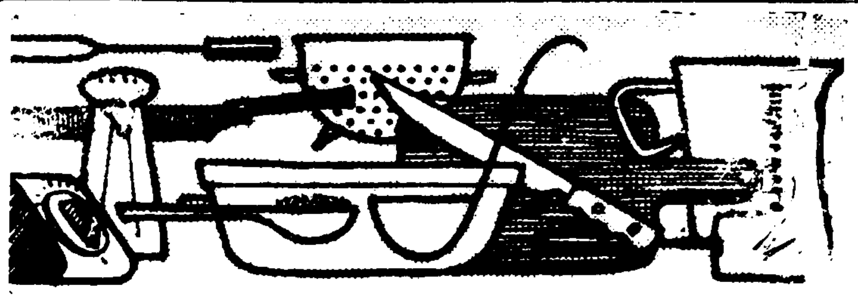
●Het Ei van Columbus voor toetsend Nederland: de Velotype.

Reagan wint

WASHINGTGON — De Amerikaanse tv-kijkers hebben de economisch adviseur van president Ronald Reagan, Martin Feldstein, niet gezien, terwijl dat wel de bedoeling van ABC-televisie was. Men wilde wel eens de mening van Feldstein horen over het fikse begrotingstekort. Feldstein zou daarom zaterdag in het ABC-programma optreden. Om persoonlijke redenen zegde hij telefonisch af. Het was volgens de Amerikaanse pers bekend dat Feldstein vrijdag nog een pittig gesprek had met de minister van Financiën Reagan over het begrotingstekort. Feldstein stak zijn opvatting niet onder stoelen of banken dat daar iets aan gedaan moet worden. Voor het congres had hij daarvan verleden week ook getuigd. Hij had toen gezegd dat er besnoeid moet worden op de overheidsuitgaven of dat er een belasting- verhoging moet komen. Want volgens hem is er sprake van een gevaarlijk begrotingstekort. Kennelijk voelde minister Regan de bui aankomen. Hij had geen enkele behoefte om voor het tv-publiek te worden aangevallen op zijn begrotingspolitiek. Zo gebeurde het dat de chef van de staf van het Witte Huis, volgens de Washington Post, adviseur Feldstein tot tweemnaal toe verzocht om niet mee te werken aan het tv-programma. Dit om te voorkomen dat opnieuw meningsverschillen over het budget naar buiten zouden treden. Dit soort discussies voor het grote publiek juicht president Reagan bepaald niet toe. Feldstein mag dan wel de voorzitter zijn van de raad van economische adviseurs van het Witte Huis, Reagan blijft voorlopig op de lijn van Regan dat het begrotingstekort niet zo'n groot probleem hoeft te vormen.

President Reagan

Mus di pindakas

Reseta di Bunchi Römer

Mester di:

1 1/3 kup di lechi puru
1/2 kup di suku
1/2 kup di awa
1/4 kup di pindakas
1 telep di vanilla

Pa: 6 persona

1. Fris e lechi te ora e kuminsa kuaha na rant
2. Buta e suku i e awa na kandela i keint'é te ora e suku dirti.
3. Baha e stropi for di kandela i brua e pindakas aden. Pone vanilla aseka.
4. Ora e lechi kuminsá fris ta sak'é, bati'é den mixer, te ora e bira steif. Brua e pindakas aden.
5. Basha e meskla den un baki i bolbe but'é den frizer te ora e bolbe bira duru

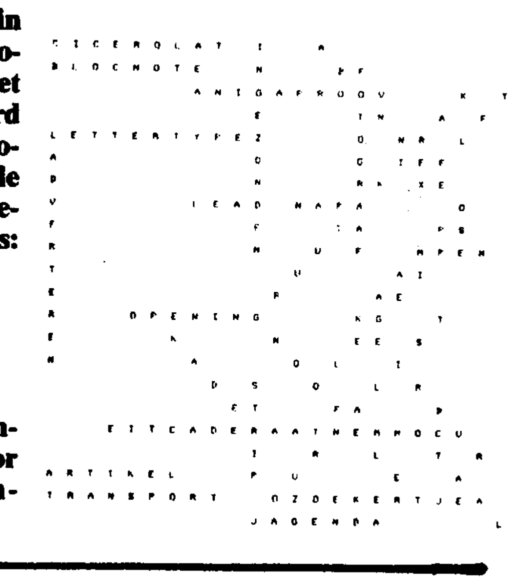
Uitslag Amigoe 100 jaar puzzel

In de jubileum- uitgave van de Ñapa op donderdag 5 januari dit jaar, de dag dat de Amigoe haar honderd jarig bestaan herdacht, stond ook een puzzel die aangepast was door de heer Henk Verdam aan de gelegenheid. Daarin waren namelijk woorden opgenomen die te maken hebben met het krantebedrijf. Op die puzzel werd al evenzeer enthousiast en in grote getalen gereageerd. Uit de vele inzendingen is geloot en uiteindelijk kwam als winnares uit de bus:

MAE CORASOL
GAITOWEG 11
CURACAO

Zij kan haar prijs tijdens kantooruren afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel.

Zo had de puzzel ingevuld moeten zijn om in aanmerking te kunnen komen voor de prijs:

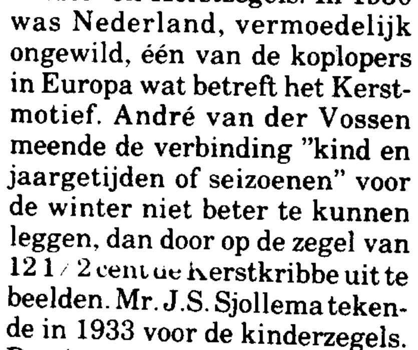
Postzegels

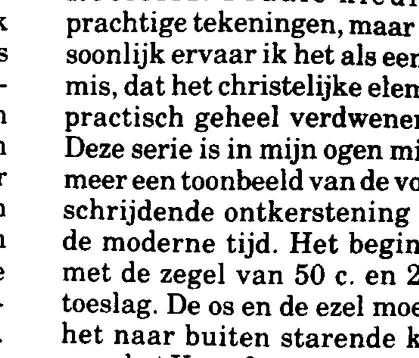

VOOR WIE OOK maar een beetje in de thematische filatelie thuis is, is het zonder meer duidelijk, dat postzegels rond het Kerstgebeuren in verzamelaarskringen nogal hoog genoteerd staan. Evenzo is het zonneklaar, dat de diverse postadministraties, als goede handels- ondernemingen, op zo'n uitgesproken voorkeur maar al te gretig inhaken. Nu het Kerstfeest 1983 reeds lang verleden tijd is, heb ik in de verschillende postzegelbladen er de nieuwtjes- rubriek op nageslagen om eens te zien met welke zondvloed van uitgiften de Kerst- thematici nu weer zijn opgezadeld. Vandaag het een en ander over de Nederlande kinder- en Kerstzegels. In 1930 was Nederland, vermoedelijk ongewild, één van de koplopers in Europa wat betreft het Kerstmotief. André van der Vossen meende de verbinding "kind en jaargetijden of seizoenen" voor de winter niet beter te kunnen leggen, dan door op de zegel van 12 1/2 cent de kerstkribbe uit te beelden. Mr. J.S. Sjollema tekende in 1933 voor de kinderzegels. De vier zegels hebben eenzelfde afbeelding en tonen de drie- koningenster in handen van een Kerst- gebeuren hebben? De os en de ezel zijn een entourage-voorwerp, maar missen elk verband verder met het centrale gebeuren, de geboorte van Christus. Vervolgens de zegel van 50 c. en 25 c. toeslag. Ondanks de prachtige kwaliteiten van deze zegel, kan ik er met mijn pet niet bij, waar de verbinding met het Kerstfeest ligt. Het is een voorjeugdige zanger. Dan valt er vijftig jaren een hiaat in de Nederlandse Kerst- filatelie. Eerst in 1983 kregen de ontwerpers van de kinderzegels de opdracht weer eens het verband te leggen tussen het kind en het Kerstfeest. Uitverkoren werden vier zegels van de hand van Joost Roelofsz. Fraaie kleuren, prachtige tekeningen, maar persoonlijk ervaar ik het als een gemis, dat het christelijke element practisch geheel verdwenen is. Deze serie is in mijn ogen min of meer een toonbeeld van de voortschrijdende ontkerstening van de moderne tijd. Het begint al met de zegel van 50 c. en 25 c. toeslag. De os en de ezel moeten het naar buiten starende kind naar het Kerstfeest verwijzen. Is dat nu hét beeld dat kinderen in een christelijk land van het beeld van dolle winterpret, meer niet. Ook de zegel van 60 c. en 30 c. toeslag mag er als kunstwerk in zakformaat wezen, maar als Kerstzegel is het een volslagen misser. Ik kan me niet indenken dat de drie- koningenster in de fantasie van het kind dezelfde rol speelt als een Popeye of een Donald Duck. Tot slot de zegel van 70 c. met 30 c. toeslag. Voor de ontwerper niets dan lof qua schoonheid etc., maar om van een Kerstzegel te spreken, dan gaat mij toch echt te ver. Vermoedelijk heeft Joost Roelofsz nooit een drie- koningenavond in Brabant meegemaakt. Eerlijk, hij heeft gezet een stel dansmariekes van een carnavalsavond dan de drie- koningenzangers uit de Nederlandse folklore op papier gezet. Niet dat ik het devote in deze laatste zegel erg mis, want de tekst van de liedjes, die wij eertijds op 6 januari zongen, was heus niet zo vroom, maar een danspartijtje werd er nooit van gemaakt.

M. ARVIS

Amigoe-puzzel

Caribbean

N	E	V	I	S	H	N	H	D	J	A	M	A	I	C	A
A	C	U	R	A	C	A	O	Y	X	F	Z	G	B	N	G
S	L	M	B	W	R	M	V	B	H	A	V	A	N	A	Z
S	Z	G	C	O	I	U	Q	K	D	Z	Y	N	B	P	S
A	G	S	Y	N	T	B	B	A	R	S	R	U	Y	O	T
U	V	O	I	Y	A	T	T	A	K	J	C	E	G	M	R
S	M	C	C	H	K	S	O	D	A	B	R	A	B	L	I
W	A	C	A	I	M	V	T	M	Z	I	B	S	S	E	N
F	Y	M	Y	E	R	H	A	M	A	S	F	T	G	B	I
M	A	X	L	N	Y	K	L	N	R	O	X	M	H	B	D
S	T	L	U	C	I	A	O	R	J	D	G	A	F	Y	A
K	I	W	B	V	C	B	T	T	Q	P	R	A	H	B	D
W	D	Z	Q	C	H	D	R	Y	R	Y	Y	R	B	Q	K
A	N	T	I	G	U	A	O	Z	C	O	Y	T	Y	O	E
T	N	E	C	N	I	V	T	S	L	Y	P	E	L	N	T
W	P	K	T	R	M	G	U	F	M	B	C	N	D	P	S

ANITGUA, ARUBA, BAHAMAS, BARBADOS, BELMOPAN, BONAIRE, BOTTOM, CUBA, CURACAO, DOMINICA, HAVANA, JAMAICA, NASSAU, NEVIS, PORTO RICO, SABA, ST LUCIA, ST MAARTEN, ST VINCENT, TOBAGO, TORTOLA, TRINIDAD, WILLEMSTAD.

De Tumba- puzzel van verleden week is wel in de smaak gevallen! Het aantal inzendingen overtrof de stoutste verwachtingen. Bij tijd en wijle zal de Amigoe dan ook zeker met dit soort, aan de actualiteit gerelateerde, puzzels komen.

Ingaande de volgende week wordt er toch een kleine aanpassing doorgevoerd in het «puzzelbeleid». Er zijn namelijk heel voorzichtig verzoeken binnen gekomen van de kruiswoord- puzzelaars of hun hobbie nu helemaal in de vergetelheid is weggeëbtt.... Er is een tussenoplossing gezocht en gevonden. De ene week komt er een kruiswoordpuzzel, de andere week een woordenpuzzel «à la wordsleuth». Deze week is de laatste nog aan de beurt, de volgende week komt er dan weer een kruiswoordpuzzel.

Voor deze week geldt dan ook weer dat alle onder de puzzel aangegeven woorden teruggevonden én omcirkeld moeten worden, plus tijdig ingezonden om in aanmerking te komen voor de weekprijs van 25 gulden van Uitgeverij Amigoe NV.

Deelnemers op Curacao moeten hun inzending sturen naar Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577,

op Aruba aan Jos van der Schoot, Nassaustraat 110,

op Bonaire aan Hubert Linkels, gouv. N. Debrotweg z/n of P.O. Box 122,

op de Bovenwinden bij Vance James jr op Sint Maarten.

Als alle inzendingen maar uiterlijk donderdag 23 februari in het bezit zijn van de centrale redactie op Curacao !

Uitslag Amigoe Kerst-puzzel

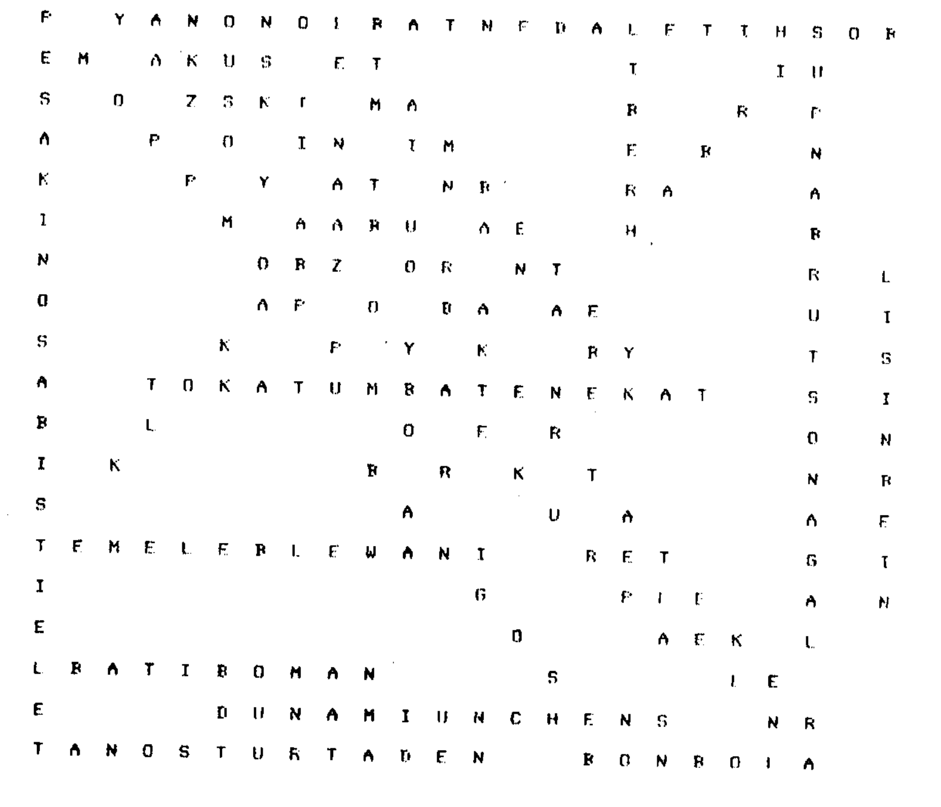
Over twee weken worden de uitslagen bekend gemaakt van de puzzels die zijn verschenen in de kerstkrant van de Amigoe. Zoals bekend ging het om twee-talige puzzels: Nederlands en Papiamentu. Vanwege plaats gebrek op deze pagina wordt daarmee nog twee weken gewacht.

De winnaar van de tumba- puzzel van verleden week is uiteindelijk geworden:

MAYRON CORNELIA
UTEHWEG 72
CURACAO

Hij kan zijn prijs van 25 gulden afhalen op het kantoor van de Amigoe, Scherpenheuvel z/n.

De oplossing van de tumba- puzzel had er zo uit moeten zien:

TERWIJL DE schijnbaar uitzichtloze diplomatieke onderhandelingen over de kwestie-Namibië zich voortslepen, wordt de Zuidafrikaanse blanke bevolkingsgroep de oorlog beu. Het zijn per slot van rekening gewone jongens uit gewone gezinnen die in het noorden van Namibië en Angola hun levens in de waagschaal moeten stellen en hoe langer hoe meer ouders worden ontevreden over het gebrek aan inlichtingen van de kant van het leger. Zuid-Afrika viel Angola reeds begin december binnen en binnen enkele dagen wist de hele wereld ervan — behalve de Zuidafrikanen. Die werden pas halverwege december ingelicht.

Vraagtekens omtrent Namibie-kwestie

Volk Z-Afrika begint oorlogmoe te worden

SCEPSIS

Onder de Engelssprekende Zuidafrikanen was er altijd al een zekere mate van scepsis over de oorlog, maar politiek was dit niet zo belangrijk zij toch overwegend op de liberale oppositie stemmen. Maar nu komt de ontevredenheid ook naar voren onder de Afrikaners, de electorale basis van de regerende Nationale Partij.

„Wat hebben we eigenlijk aan Namibië? Het kan mij weinig schelen wat er van die mensen wordt, want onze kinderen moeten de prijs betalen. Waarom wordt er nooit in de pers bekend gemaakt hoeveel van onze kinderen met een levenslange handicap in militaire ziekenhuizen zijn? Hoeveel ongevallen waren er in de laatste operatie? Als vader van een dienstplichtige wil ik dit weten", schreef een vader onlangs in het blad 'Rapport'.

ANGSTIG

Ook de Afrikaans-talige kranten die normaal de regering overwegend steunen, beginnen zich ongerust over de oorlog in Namibië te maken. De mensen beginnen hoe langer hoe meer geïrriteerd en angstig te reageren. De vraag waarom men er eigenlijk vecht, wordt steeds vaker gesteld. En tevens vragen velen zich af of Zuid-Afrika's eis dat de Cubanen eerst uit Angola moeten verdwijnen voordat het VN-vredesplan kan worden uitgevoerd, geen excuus is geworden om in Namibië te blijven.

Zelfs het doorgaans kritiekloze Kaapstadse ochtendblad Die Burger, die de militaire aanwezigheid in Namibië blijft verdedigen, waarschuwt nu dat een zuiver militaire oplossing voor het probleem niet bestaat en dat er spoedig een politieke oplossing moet komen.

Hoe ver de onrust zich precies onder de blanke bevolking uitstrekt, is niet vast te stellen. Het kan zelfs een kleine minderheid zijn, maar als men aanmerking neemt dat een van de redenen waarom Zuid-Afrika in Namibië blijft juist een electorale overweging is, dan moet die groeiende onrust wel degelijk van grote betekenis zijn.

CUBA

Intussen worden berichten uit Angola ontvangen dat Cuba zijn zowat 25.000 troepen in dit gebied drastisch aan het versterken is. Dit betekent dat Zuid-Afrika's periodieke invallen in Zuid-Angola waarschijnlijk voorbij zijn.

Bij de afgelopen operatie werd men verrast door de kracht van de gezamenlijke Cubaanse, Angolese en Swapo-strijdkrachten en men kon die alleen met een grote krachtsinspanning overwinnen. Als men bij een eventuele volgende operatie weer succes wil behalen zal men minstens met een paar duizend man pantser- en artillerieeenheden moeten binnentrekken en dan wordt het een regelrechte oorlog — iets wat het volk van Zuid-Afrika minder dan ooit wil.

Reagans nieuwe vredesretoriek

VANZELFSPREKEND IS Stockholm nodig: beide machtsblokken moeten op de een of andere wijze trachten een zo redelijk mogelijke verstandhouding jegens elkaar tot stand te brengen. De vraag is alleen of de retorische methoden die nu in Stockholm worden toegepast, tot die verstandhouding zullen leiden. President Reagan is er mee begonnen, aan de vooravond van de conferentie kwam hij met verzoenende woorden aan het adres van de Sovjet-Unie. Voor het eerst sinds jaren een nieuwe retoriek. Is de president plotseling veranderd? De New York Times had er een vrij cynisch commentaar over: het blad herinnerde er aan dat de president nog slechts een tiental maanden geleden voor de Evangelische bond in de Verenigde Staten had gesproken over 'de agressieve neigingen van een kwaalijk rijk' — en daarmee bedoelde hij Rusland.

REAGAN VINDT NU dat Amerika sinds jaren weer sterk genoeg is om met Rusland te kunnen onderhandelen. Met één klap werd het 'venster van de kwetsbaarheid' — een term uit het jargon van de regering-Reagan — gesloten. Waarom gebeurt dat juist nu? De New York Times had maar één verklaring: de verkiezingen van dit jaar. Natuurlijk is het nodig om met elkaar te praten — aldus deze krant — maar de president zou overtuigender zijn geweest indien hij de afgelopen drie jaar dat doel ook zou hebben nagestreefd. Ondanks de milde toon van de president kon overigens zijn minister van Buitenlandse Zaken in Stockholm niet nalaten pijnlijke affaires op te rakelen. Hij herinnerde aan de verdwijning in 1945 van de Zweedse diplomaat Raoul Wallenberg in de Sovjet-Unie.

IN DE HUIDIGE omstandigheden is het nieuwe uitgangspunt van de president beperkt in de tijd, het punt namelijk dat Amerika op dit ogenblik weer sterk genoeg is om op voet van gelijkheid met Rusland te onderhandelen. De president kiest voor het beginsel van de pariteit, maar die kan per definitie slechts tijdelijk zijn. Bovendien gaat het om een veronderstelde gelijkheid: voor een precieze berekening moeten vele factoren — de kracht van bepaalde wapens, de snelheid van systemen enzovoort — met elkaar worden vergeleken. Daarover alleen al zou maanden te onderhandelen zijn. In de tweede plaats kan gelijkheid eenvoudig en ongemerkt worden verstoord. Geheime ontdekking aan één van beide kanten, ook op het stuk van verdedingswapens, kunnen het evenwicht in gevaar brengen. De zekerheid die nu de basis is van president Reagans nieuwe benadering, kan dan ook snel verdwenen zijn.

IN DIT NUCLEAIRE tijdperk is er eigenlijk slechts één uitgangspunt: een eventuele kernoorlog zal de wereld onherkenbaar verminken. Deze afschrikking zou ook de onderhandelingen in Stockholm moeten beheersen, want aan die zekerheid valt niet te tornen. Aan beide zijden is immers een zo grote voorraad nucleaire wapentypen aanwezig, dat bij een conflict beide partijen grotendeels vernietigd zullen worden. In dat geval is het weinig zinvol om van een mogelijke overwinnaar of zelfs van overlevenden te spreken. Het is echter twijfelachtig of dit besef de conferentie in Stockholm zal beheersen. Bij de Europese politici schijnt het overigens meer het geval te zijn dan bij de Amerikanen, ook al is bij hen nu sprake van een verzoenende toon.

DE CONFERENTIE heeft tevens met twee grote onzekerheden te maken. Wat is er met Andropov aan de hand? En hoe zullen de Amerikaanse presidentsverkiezingen uitvallen? President Reagan heeft zich nog steeds niet officieel kandidaat gesteld, maar gelet op zijn opstelling van de laatste tijd, inclusief zijn nieuwe retoriek aan de vooravond van Stockholm, moet worden aangenomen dat hij een tweede termijn ambieert. Zal bij hem — indien hij wordt herkozen — de toon der verzoening een blijvend verschijnsel zijn? Of gaat het om een tijdelijke ombuiging, er voornamelijk op gericht om zijn Democratische rivalen de wind uit de zeilen te nemen?

IN HET BIJZONDER in de Amerikaanse politiek ontstaat tot aan de presidentsverkiezingen een periode van grote voorzichtigheid. Stockholm kan daarom niet meer zijn dan een verkenning, waaraan geen grote resultaten op korte termijn kunnen worden verwacht. Ook de verzoenende rede van de Amerikaanse president moet in dit patroon worden ingepast: om zijn woorden waar te maken, dient hij eerst te worden herkozen. Maar zelfs dan zal men niet kunnen vergeten dat hij vorig jaar nog sprak over de 'agressieve neigingen van een kwalijk rijk'. Gelet op zijn beleid in de afgelopen drie jaar is dat eigenlijk zijn echte overtuiging.

Van Guyanees tot Ethiopiër

Makonnen: voorvechter Panafrikaanse beweging

NKRUMAH
...messiaanse persoonli kheidscultuur...

EEN VAN DE laatste voorvechters van de Panafrikaanse beweging, Ras Makonnen, is in Kenia begraven. Hij was eind december op 80-jarige leeftijd overleden. Met Kwame Nkrumah, de latere president van Ghana en de zwarte vakbonds-leiders George Padmore uit Trinidad was Makonnen een van de organisatoren van het vijfde Panafrikaans congres dat in 1945 in het Engelse Manchester werd gehouden. Met dat congres werd, na 20 jaar onderbreking, de Panafrikaanse traditie voortgezet, en ditmaal vooral gericht op Afrika.

Tot dan toe leefde de Panafrikaanse ideologie vooral in de diaspora, onder de afstammelingen van Afrikaanse negerslaven in het Carabisch gebied en Noord-Amerika. Makonnen werd rond 1900 geboren in Brits Guyana.

Zijn eigenlijke naam was Peter Griffiths, maar in de aren '30 nam hij de Ethiopische naam Ras Makonnen aan, uit solidariteit met Ethiopië dat door Mussolini's legers onder de voet werd gelopen. Ethiopië, de enige Afrikaanse staat die nooit was gekoloniseerd, sprak sterk tot de verbeelding van de Panafrikanisten, hoewel Ethiopiërs zelf nauwelijks een rol speelden in de beweging.

Het Panafrikanisme was in zijn begintijd vooral een solidariteits-beweging van Westindische en Noordamerikaanse negers en Westafrikaanse intellectuelen. Activisten als de Amerikaanse hoogleraar W.E.B. Dubois hielden zich vooral bezig met de culturele en sociale emancipatie, als reactie op de superioriteits-waan van blanken die beweerden dat negers nooit iets van belang hadden bijgedragen aan de wereld-beschaving.

Maar onder leiding van mensen als Nkrumah, Padmore en Makonnen werd de Panafrikaanse beweging omgevormd tot een militante, anti-koloniale beweging. De vier Panafrikaanse congressen die tussen 1900 en 1927 zijn gehouden werden beheerst door Amerikaanse negers en West-indiërs. Ras Makonnen was in 1934 een van de oprichters van de Panamerikaanse federatie, een overkoepeling van Afrikaanse en negerverenigingen in Engeland. Hij was vooral het organisatorisch brein achter het vijfde Panafrikaanse congres van 1945, waarvoor hij de financiën bijeen wist te brengen.

Het congres van 1945 stond voor het eerst in het teken van het onafhankelijkheids-streven van de Britse kolonies in Afrika. Het Panafrikanisme verplaatste zich als het ware van de diaspora naar het beloofde land, Afrika. Deelnemers waren tal van toekomstige politieke leiders van de Britse kolonies in Afrika: Kwame Nkrumah uit Ghana, Jomo Kenyatta uit Kenia, Obafemi Awolowo uit Nigeria en Hasstings Banda uit Malawi.

Maar in de komende jaren werd het Panafrikanisme overschaduwd door het streven naar nationale onafhankelijkheid. In 1956 werd Ghana, als eerste kolonie in zwart Afrika, onafhankelijk onder leiding van Nkrumah. Panafrikaanse activisten als Makonnen, Padmore en Dubois verhuisden naar Ghana, namen het Ghanees staatsburgerschap aan en ontplooiden hun Panafrikaanse activiteiten voortaan vanuit Accra.

In zekere zin was de oprichting van de Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE) in 1963 de bekroning van het Panafrikaanse streven, maar de OAE luidde tevens het eind van de beweging in. De OAE verenigde alle onafhankelijke Afrikaanse staten (uitgezonderd Zuid-Afrika) in een organisatie, en dat was vermoedelijk meer dan de deelnemers aan het congres van 1945 hadden durven hopen. Maar de OAE, als losse organisatie van souvereine staten, was bij lange na niet het dynamische, anti-imperialistische Afrikaanse machtsblok dat Nkrumah en de zijnen voor ogen stond. Eenmaal onafhankelijk bewaakten de jonge Afrikaanse staten angstvallig hun souvereiniteit, die ze niet wilden overdragen aan een "Verenigde Staten van Afrika".

Padmore was een van Nkrumah's ideologische adviseurs, Dubois werkte in Ghana aan een groots opgezet project voor een Afrikaanse encyclopedie. Tot Padmore's dood in 1959 was Makonnen directeur van het African Affairs Center in Accra, dat contacten onderhield met geestverwanten in andere Afrikaanse landen. Maar zoals vele anderen raakte Makonnen in conflict met Nkrumah, die het Panafrikanisme steeds meer begon te gebruiken ter vergroting van zijn persoonlijke eer en glorie. Wie zich verzette tegen de Messianistische persoonlijkheids-cultus rond Nkrumah viel uit de gratie, en zo werd Makonnen in 1964 gedegradeerd tot directeur voor hotels en toerisme.

Na de val van Nkrumah in 1966 werd Makonnen het land uitgezet. Na enkele omzwervingen belandde hij op uitnodiging van zijn oude vriend Jomo Kenyatta in Kenia, waar hij onder meer werkte als adviseur voor het Keniase ministerie van Toerisme.

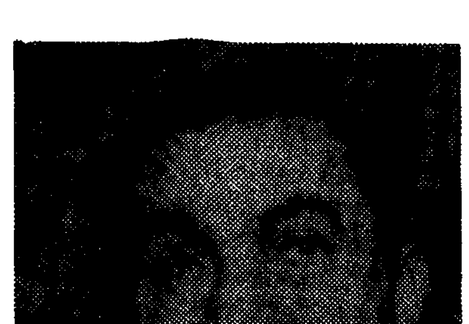
POLITIEK

Volgens Jan van de Straat
is de ideale magistraat
de man bij wie iedereen
zomaar binnenlopen kan
duizend mensen komen
maar hem toe
en hij helpt ze allemaal
vraag niet hoe
maar zonder tussenkomst
van enig bestuur

en dat bestuur
komt dan tot de konklusie
dat de populaire man
een man is die
niet besturen kan

Moebarak zal Camp David-accoord niet opgeven

Toenadering Egypte en Arabieren geeft hoop

President MOEBARAK

EGYPTE KEERT terug in de Arabische moederschoot. Het is een formulering die deze dagen overal opduikt, nadat de Islamitische Conferentie in Casablanca besloot Caïro uit te nodigen zich weer in haar gelederen te voegen. Toch getuigen die woorden van weinig werkelijkheidszin. Ze bevatten de suggestie dat Egypte de dwaalweg van Camp David heeft verlaten. Maar de realiteit is anders: de Arabische wereld is in haar geheel weer een stukje naar de Egyptische positie opgeschoven.

Hoewel het pas onlang echt zichtbaar werd, is dat proces in feite al gaande sinds de gewelddadige dood van president Anwar Sadat in 1981. Ironisch genoeg ruimden de fanatieke Egyptische Moslimbroeders toen niet alleen een door hen gehate verrader van de Arabische zaak uit de weg, maar effenden zij daarmee tevens het pad voor de toenadering tussen Egypte en de overige gematigde Arabische wereld.

De persoon van Sadat immers — die heel arrogant en neer buigend kon zijn — had die weg tot dan toe geblokkeerd. Met de bescheiden en realistische Moebarak viel beter zaken te doen.

De ontruiming en teruggave door Israël van de Sinaï, de oorlog in Libanon, de dreiging vanuit het Oosten, waar ayatollah Khomeiny zijn fundamentalistische revolutie aanvuurt, en de vrees dat de Arabische wereld ten langen leste in een Oost- en Westblok uiteen zal vallen, deden de rest.

VOORDELEN

Egypte's pragmatisme biedt voordelen beseften de gematigde Arabieren in hun opportunistische momenten. Maar meer nog speelden het gevoel een rol, dat Egypte binnen de Arabische wereld niet langer kon worden gemist.

In cultureel en intellectueel opzicht was Egypte jarenlang het hoofd op de romp van de Arabische Liga geweest en Caïro het centrum. Een veelzeggend voorbeeld: ook na het schervengericht tegen Sadat en de oprichting van het Standvastigheidsfront, waarvan Irak één van de felste leden was, bleef de Iraakse televisie's avonds de kijkers tracteren op Egyptische familieseries en Egyptisch amusement. En stonden in Caïro bovendien niet de belangrijkste universiteiten?

GEEN VOORWAARDEN

Niets wijst er op dat Egypte er ook maar over piekert om het vredesverdrag met Israël te annuleren, in ruil voor de genegenheid van de Arabische buurlanden. Aan een terugkeer in de Islamitische Conferentie Organisatie (ICO) — en in het verlengde daarvan wellicht de Arabische Liga zelf — kunnen geen voorwaarden verbonden worden. President Hosni Moebarak heeft dat meermalen te verstaan gegeven, hoe vriendelijk ook. Met andere woorden: Camp David is 'onomkeerbaar', zoals Le Monde in een recent hoofdartikel schreef.

De paar radicale Arabische landen die nog van het Standvastigheidsfont resteren, Syrië en Libië, hebben dat scherp aangevoeld. Het hoofd van de Libische afgevaardiging, Abdel Salam Djalloed, maakte dat in Casablanca ondubbelzinnig duidelijk. Het pleidooi van PLO-leider Arafat om Egypte weer binnen te halen in de ICO had hem tot razernij gebracht.

Want wat had deze meester van de redeneerkunst gedaan? In een gloedvol betoog hield Arafat zijn gehoor voor dat de ICO op haar bewuste top in Taif Egypte formeel nooit had buiten gesloten, sterker nog: dat het Caïro zèlf was geweest dat de zitting van de ICO voortaan beliefde te boycotten. En hoefde de regering-Moebarak, zo gezien, niet alleen maar beleefd gevraagd te worden dat voortaan niet meer te doen?

Djalloed barstte daarop in woede uit over deze 'buitensporige mystificatie'. ,,Deze man drijft de spot met ons! Wie kan er geloof hechten aan deze hersenspinsels? Als u van plan bent zich bij zijn mening aan te sluiten, hebt dan ten minste de moed vrijuit te erkennen dat u de strijd tegen de schandelijke akkoorden van Camp David heeft opgegeven."

ALLERHARTELIJKST

Formeel gesproken kan Egypte niet het lidmaatschap van de ICO op zich nemen, omdat dat in strijd zou zijn met de anti-Camp David-resolutie van de organisatie, die in januari 1981 in Taif werd aangenomen.

Maar, zoals de befaamde Franse Midden-Oosten-specialist Eric Rouleau uit de mond van één van de gedelegeerden optekende: ,,Er zijn altijd regelingen mogelijk, zelfs met de Goede God. De ICO zit vol met staten die er allerhartelijkste diplomatieke betrekkingen met Israël op na houden". Een voorbeeld in Turkije, dat èn lid is van de ICO èn de staat Israël meteen in 1948 erkende, al staan de betrekkingen sinds de annexatie van oostelijk Jeruzalem op een laag pitje.

Ook een land als Jordanië leeft al sinds 1967 op voet van vrede met zijn joodse buur. Koning Hoessein was ooit de schakel die het bilaterale vredesakkoord tussen Egypte en Israel moest verbinden met de gematigde Arabische wereld. In de protocollen van het akkoord, dat in feite de hoofdlijnen van een vredesproces aangeeft, wordt in de laatste fase gesproken over overleg tussen Israël, Egypte, Jordanië en de Palestijnse bewoners van de bezette gebieden over de toekomstige status van de Westoever en de Gazastrook.

VERSTARD

Van dat autonomie-overleg is het nooit werkelijk gekomen. Na lang aarzelen besloot Hoessein zich niet bij het Camp David-proces aan te sluiten en de Palestijnse bevolking, laat staan de PLO, bleef helemaal buiten het gesprek, zodat Camp David gedoemd was te verstarren. Mocht Caïro weer een belangrijk centrum van de Arabische wereld worden (hèt centrum wordt het nooit meer) dan is er in elk geval weer wat perspectief.

Na Arafats vertrek uit Tripoli is er al de gespreksdriehoek PLO-Egypte-Jordanië ontstaan. Als deze figuur nu een officiële plaats zou krijgen binnen de Arabische en Islamitische organisaties, dan is er reden tot hoop op een breder akkoord. Degene die de wereld dan nog uit de droom kan helpen, is in de eerste plaats Syrië, dat met alle macht zal proberen een regeling van het Palestijnse probleem buiten Damascus om, en daarmee Moskou, te verhinderen.

Maar ook als Syrië betrokken zou kunnen worden bij het vredesproces, dan nog kan alles stuk lopen op de onwrikbare houding van de Likoed-regering in Israël.

Jeruzalem heeft al vaak genoeg gezegd geen enkel aanknopingspunt te zien in de plannen van Reagan en de Arabieren zelf, zoals zij dat in het najaar van 1982 in Fez presenteerden.

Wat dat betreft kan men alleen maar hopen dat de huidige economische crisis in Israël een wisseling van de wacht te weeg zal brengen, zodat de Jordaanse optie van de nu nog oppositionele Arbeiderspartij weer in het vizier komt.

(Vervolg van pagina 1)

den. Hij heeft natuurlijk contacten met zijn collega's op school, die in het zelfde schuitje zitten, maar nieuwe impulsen van buitenaf zijn er nauwelijks. Volgens minister Veeris moet het departement van onderwijs op St. Maarten daar wat aan gaan doen. "Tussen '79 en nu is er gezorgd voor een goed draaiend departement, dat nu door een bewust beleid deze problemen moet aanpakken, waarbij nascholing, cursussen, workshops e.d. niet vergeten moet worden".

Het is jammer dat er op de Antillen geen vaktijdschriften worden uitgegeven, zodat het moeilijk is om van nieuwe ontwikkelingen op de hoogte te komen. Maar de minister is ook van zins dit probleem aan te pakken, hoewel de plannen nog in een zeer pril stadium verkeren. Verder is het juist op de kleine eilanden erg moeilijk om volwassenen educatie van de grond te krijgen. Het ontbreekt vaak aan voldoende geschoolde docenten en de kleine aantallen cursisten maken de opleidingen verhoudingsgewijs erg duur. "Maar als er voldoende belangstelling is, geven we onze medewerking", aldus Veeris.

Het is opvallend dat er bij leerkrachten nauwelijks enige motivatie is te bespeuren om op Saba te komen werken. De leerkrachten van Sabaanse oorsprong, zoals b.v. Lucille Johnson, Frank Hassell en Freddy Johnson, werken al vele, vele jaren op Saba, terwijl het er niet naar uitziet dat ze binnen afzienbare tijd opgevolgd kunnen worden door afgestudeerde Sabanen of andere Antillianen. Minister Veeris wil bevorderen, dat de pedagogische studenten op de Benedenwinden praktijkervaring op Saba gaan opdoen, zodat de motivatie om terug te keren misschien zal toenemen.

In een t.v. programma heeft hij al eens gewezen op de omstandigheden en de noden op de Bovenwinden. "Eigenlijk zou zo'n programma herhaald moeten worden", aldus de bewindsman, "want het is nodig dat constant informatie gegeven wordt, zodat de interesse gewekt wordt en de intereilandelijke samenwerking bevorderd wordt". De minister constateert wel een grotere trek naar de Bovenwinden, maar ook wijst hij er op dat b.v. de Curaçaoënaar erg honkvast is.

Door
WILMA NIJHOF

Het onderwijs op Saba wordt gegeven in maar liefst zes lokaties. Er zijn plannen om een school te bouwen (uitbreiding van de bestaande school in St. John's), waar al het onderwijs onder één dak zal gaan plaats vinden. De minister is niet alleen van mening dat het onderwijs dan goedkoper zal worden, maar de concentratie van onderwijsfaciliteiten zal, ook vanuit onderwijs oogpunt ontegenzeggelijk veel voordelen bieden. Ook zal het de teamgeest en de know-how van het lerarenkorps ten goede komen, want de huidige decentralisatie werkt natuurlijk zeer verbrokkelend.

De strijd tussen openbaar en bijzonder onderwijs lijkt ook op Saba de kop te gaan opsteken. In de Saba Herald van 24 januari, uitgegeven door de politicus Will Johnson, wordt het volgende geschreven: "The parents of schoolgoing children on Saba, especially the Primary School, are constantly being barraged with letters to help out. Schoolfees are being paid, now the parents are being requested to paint the schools themselves. Some people think it is high time that the Roman Catholic Schoolboard throw in the towel and pass these schools over to the government. On an island with only one elementary school it should be a public school anyway, especially since the government pays all salaries, etc. connected with the running of this school. It is becoming high time we start calling a spade a spade and let the government take over full responsibility for the education of our children and the maintenance of our schools!!".

De heer Veeris ziet deze problematiek wat genuanceerder: "De grondwet maakt het bijzonder onderwijs mogelijk en daar kunnen en moeten we niet aan gaan tornen. Indien de politici veranderingen willen, dan zal dat in goed overleg met het schoolbestuur moeten gebeuren of het gouvernement zou zelf een openbare school moeten oprichten". Dat laatste komt hard aan, want tot zo'n 10 jaar geleden was er een openbare lagere school op Saba, maar die heeft zijn deuren moeten sluiten vanwege te weinig leerlingen.

Overigens vermoedt de minister dat de Saba Herald niet alleen op ideële gronden naar openbaar onderwijs toe wil. Het steekt natuurlijk dat het gouvernement wel moet betalen, maar geen enkele inspraak heeft. Ook vindt men het op Saba waarschijnlijk minder prettig dat het merendeel der bestuursleden op St. Maarten gevestigd is.

Een voordeel van bijzonder onderwijs op een klein eiland zou kunnen zijn, dat er meer kans bestaat op deskundigheid in de leiding. Volgens de minister is het nog steeds zo dat in veel besturen van bijzondere scholen religieuzen zitten, die zelf de nodige ervaring hebben en dus deskundigheid in kunnen brengen, die niet zomaar gemist kan worden. Wil men op Saba naar openbaar onderwijs, dan zal toch minstens een eilandelijke afdeling onderwijs opgericht moeten worden om de nodige deskundigheid in te kunnen brengen en om de noodzakelijke continuïteit te waarborgen.

Overigens is het heffen van schoolgeld, zoals dat op Saba gebeurt (en niet alleen op de lagere school), niet ongebruikelijk. Maar volgens de heer Veeris zou het schoolgeld dan wel gebruikt moeten worden voor extra activiteiten als schoolreisjes en excursies. De subsidie moet eigenlijk voldoende zijn om het onderwijs te financieren, zodat het niet nodig moet zijn om deze gelden aan te wenden voor de aanschaf van leermiddelen (schriften, potloden, etc.).

Met de komst van de Saba Comprehensive School blijven kinderen van zo'n 12 tot 16 jaar op het eiland die anders elders hun studie zouden vervolgen, maar aan voorzieningen in verband met de vrijetijds besteding van deze groep wordt weinig of niets gedaan. De nietschoolgaande jeugd van die leeftijd (en wat ouder) levert zelfs ernstige problemen op. Evenals peuteronderwijs en volwassenen educatie zijn volgens de heer Veeris allemaal aspecten van het welzijnsbeleid en als zodanig een taak voor het eilandelijk bestuur. Deze "zachte terreinen" (sport, cultuur, welzijn e.d.) horen volgens de minister alle bij het pakket voorzieningen, dat een leefgemeenschap nodig heeft. Om een leefbaar klimaat te scheppen, moeten de politici niet alleen aandacht schenken aan economische projecten, maar de Sabaanse overheid moet een bewust welzijnsbeleid voeren en de centrale regering ervan overtuigen dat er meer gedaan moet worden om een leefbaar eiland te houden. In ieder geval staat de heer Veeris achter dit soort ideeën: "de aspecten van het welzijn moeten bewust aangepakt worden".

Wel is de minister van mening dat de docenten zich ook moeten bemoeien met de vrijetijdsbesteding van de leerlingen, hoewel ze natuurlijk geen vrijetijdsleiders zijn en ook niet moeten worden. In de tijd dat de heer Veeris direkteur van de pedagogische academie was, moesten de toekomstige leerkrachten voor het vak Cuma opdrachten uitvoeren die alleen buiten de school gedaan konden worden. In de opleiding tot onderwijzer wordt dus al rekening gehouden met de begeleiding van buitenschoolse activiteiten van de leerling.

Het voortgezet onderwijs heeft op Saba een geheel eigen problematiek. De laatste jaren zijn er per jaar nooit meer dan 14 leerlingen aangemeld, waarbij beseft moet worden dat zij verdeeld moeten worden over mavo, lts en lhno. Wordt er een systeem nagebootst als op het Milton Peters College op St. Maarten, dan worden de leerlingen in een zeer beperkt aantal "streams" geperst. Met name op de lts kunnen niveau en richting (electro wordt helemaal niet aangeboden b.v.) meestal niet gekozen worden, omdat er te kleine groepjes zouden ontstaan. Er blijft de kinderen en de ouders echter weinig anders over dan de Saba Comprehensive School, omdat er geen studietoelage wordt toegekend indien een kind naar een ander eiland gaat. Bovendien willen de ouders in de meeste gevallen toch liever hun kind nog 2 of 3 jaar bij zich houden. De minister is het er mee eens dat het veel beter zou zijn om per leerling een pakket samen te stellen om dan vanuit een basisgroep door middel van differentiatie en individualisatie binnen en buiten klasseverband zo veel mogelijk aan de wensen en mogelijkheden van de leerlingen tegemoet te komen. Gezien de kleinschaligheid moet dat mogelijk zijn. Misschien zal het hier en daar tegen de wettelijke bepalingen zijn, maar de minister is van mening dat die waarschijnlijk wel bij te stellen zijn, "als het uiteindelijke resultaat maar voldoende is!"

...Gezaghebber W. Smith van Saba (voormalig hoofd van de afdeling Onderwijs op Sint Maarten) in gesprek met minister Jacques Veeris van onderwijs in hotel Scout's Place aan de Windwardside op Saba...

Wat de bevoegdheden van de leraren betreft wil de minister een duidelijk verschil maken tussen bekwaam en bevoegd. Het mag niet voorkomen dat het verschil tussen de wettelijke vereiste bevoegdheid en de behaalde bevoegdheid te groot is, maar vaak is het mogelijk dat de vooropleiding, aangevuld met de nodige ervaring, voldoende is om op een verantwoorde manier de kennisoverdracht te laten plaats vinden. De minister is zich er van bewust dat het moeilijk is om op Saba aan bevoegde leerkrachten te komen, maar het is wel wettelijk verplicht om, indien mogelijk, bevoegde docenten aan te trekken.

Het kleuteronderwijs functioneert op het ogenblik goed op Saba. De onbevoegde leidsters worden begeleid door een bevoegde kleuteronderwijzeres. Maar indien er een inspectrice voor het kleuteronderwijs aan gesteld wordt op St. Maarten, is er financieel geen ruimte meer om met de begeleiding door te gaan. Een inspectrice kan die begeleiding natuurlijk ook niet overnemen. Wat dat betreft raakt Saba dus tussen de wal en het schip, maar het is ook de vraag hoe lang een dergelijke begeleiding moet duren; uiteraard kan dat niet eindeloos doorgaan. Tijdens zijn volgende bezoek zal de bewindsman op deze kwestie terugkomen. De overgang van kleuterschool naar lagere school is volgens Veeris flexibeler geworden. De laat-rijpe kleuters mogen nog een extra jaar op de kleuterschool doorbrengen en de regeling voor de vroegrijpe kleuters is in het laatste stadium en komt, volgens Veeris, nog dit jaar rond.

... veel voorkomende vorm van vrije tijdsbesteding op Saba: muurrecreatie......Verveling, maar wat is er anders te doen?

De overschakeling op Engels als taal van instructie in het lager onderwijs ziet Veeris nog altijd problematisch.

De Saba Herald van 24 januari zegt hierover: "Our schools should go over completely to the English language of instruction in our schools. The Dutch language should and will be taught as a subject in schools. We cannot wait on other Island Territories any longer. This year or at the latest next year we must go over to the English language as the language of instruction".

De heer Veeris is het daar niet mee eens: "De realiteit is, dat Saba dat niet alleen kan. De leerkrachten moeten voorbereid worden op een ander systeem, er moet nieuw materiaal komen, enz. enz. Er zijn genoeg Engelstalige leerkrachten voor handen, maar dat is lang niet voldoende om zo'n experiment te doen slagen".

Op St. Maarten is de linguiste Linda Richardson benoemd en haar benoeming wijst er volgens de minister op dat er aan de overgang gewerkt wordt. De vorige keer is de overschakeling mislukt en we zitten nu nog steeds met de naweeën. De heer MacKay kwam integenzeggelijk met goede ideeën, maar hij nam te veel hooi op zijn vork. Ondanks de kleinschaligheid verloor hij het overzicht, omdat hij niet alleen bezig was met de overschakeling naar het Engels, maar bovendien het onderwijssysteem wilde en moest veranderen (onderwijs aan groepen, projectonderwijs, presentatie leerstof, organisatie leerlingen in de klas). De heer Veeris vervolgt: "We hebben onze les geleerd: voor fundamentele veranderingen moeten eerst de basiscondities verzorgd worden, zowel binnen als buiten de klas".

Voor Saba (en de Bovenwinden) verwacht de heer Veeris dat het minstens drie jaar zal duren voor met de overschakeling in de eerste klas begonnen kan worden.

Op de opmerking dat de overschakeling op de Benedenwinden naar Papiamentu toch veel moeilijker moet zijn dan de overschakeling op de Bovenwinden naar Engels, maar dat de indruk heerst dat de overschakeling naar het Papiamentu veel sneller zal gaan gebeuren, reageert de minister zeer resoluut. "Dat misverstand komt veel voor. Inderdaad is de beslissing om over te schakelen genomen en daar ben ik blij mee, want ik ben een fervent voorstander van onderwijs in de moedertaal. Maar pas in '85 zal het Papiamentu in zoveel mogelijk onderwijstypen als vak ingevoerd worden en misschien pas in '86 omdat alle moeilijkheden niet op tijd overwonnen zullen zijn. De voorbereidingen om Papiamentu als voertaal in de eerste klas van het lager onderwijs in te voeren, zal nog jaren vergen".

"Er is een beleidsgroep ingesteld en de advertenties voor de benodigde specialisten voor de algehele opzet en planning zijn geplaatst. Zij moeten de overgang gaan voorbereiden. Maar dat zal zeker niet hals over kop gebeuren. Vanaf nu zal het minstens nog acht jaar duren, als alles tenminste meevalt, voor de voorbereidingen klaar zijn. De lagere school zal minstens tot en met de vierde klas voorbereid moeten zijn, voor we in de eerste klas kunnen beginnen: Het zal zeker geen avontuur worden. Experimenten met taal en andere onderwijs systemen in het onderwijs zijn te vaak mislukt, omdat het te snel moest gaan, hoewel het vaak ging om uitstekende en bruikbare ideeën die op zich zeker realiseerbaar waren!".

Uitspraak en racisme

ER IS BEROERING ontstaan over het vonnis dat de rechtbank in Amsterdam uitsprak tegen de zestienjarige jongen, die vorig jaar een Antilliaanse leeftijdgenoot (Kerwin Duinmeijer) heeft doodgestoken. Hij zal in een inrichting voor buitengewoon therapeutische behandeling worden geplaatst. De familie van het slachtoffer heeft laten weten 'met stomheid te zijn geslagen'. Zij is met organisaties als het 'Antifascistisch front' en de 'Fundacion Antilliano' van mening dat de jongen zich van zijn daad bewust moet zijn geweest, gezien ook de omstandigheid dat hij betrokken was bij de Vikingjeugd en de Centrumpartij. De rechtbank nam echter aan dat hij de Antilliaanse jongen niet met voorbedachten rade van het leven heeft beroofd, maar dat hij hem opzettelijk zwaar lichamelijk letsel toebracht.

BEIDE ORGANISATIES vragen zich af hoe discriminatie kan worden bestreden als deze racistische daad aan 'verminderde toerekeningsvatbaarheid' wordt toegeschreven. 'Het racisme dat aan deze daad ten grondslag heeft gelegen, wordt verdoezeld". Aan de kant van de familie is een dergelijke reactie nog wel begrijpelijk, maar toch kan de vraag niet worden ontweken — zij geldt met name de hier genoemde organisaties — of racisme dan tot een andere behandeling aanleiding moet geven dan in dit land gebruikelijk is. Had men dan gewild dat deze zestienjarige dader publiekelijk zou zijn aangemerkt als racist? Mochten in deze zaak niet gelijke overwegingen gelden als in andere strafzaken?.

HET SLACHTOFFER WAS een kind nog — ook daarom veroorzaakte deze daad een zo grote schok in de Nederlandse samenleving: koningin Beatrix zinspeelde er in haar kersttoespraak op. De dader was echter niet veel ouder en in zekere zin was hij ook slachtoffer. De omstandigheden en het milieu waarin hij verkeerde, maakten hem toegankelijk voor de intolerante agressie, waarover men zich in Nederland op dit ogenblik terecht zorgen maakt. Tijdens een psychiatrisch onderzoek kwam vast te staan dat hij gevoelens van onmacht en angst moeilijk kan hanteren en dat hij zich daarom agressief opstelt. Voor zijn omgeving kan hij een gevaar zijn. Daarom vond de rechtbank — terecht naar ons gevoel — dat hij in een inrichting moet worden behandeld.

AAN DE BASIS van de kinderrechtspraak in Nederland bevinden zich enkele onmenselijk harde vonnissen, die in de negentiende eeuw omstandige reacties opriepen. Daartoe behoorde een uitspraak van de toenmalige rechtbank in Goes, die twee kinderen uit Zeeuws dorp tot gevangenisstraf veroordeelde wegens kleine diefstallen op het erf van een boer. Toen dit vonnis publiek werd, begon men in te zien dat zoiets niet langer meer kon en dat voor kinderen een afzonderlijke plaats in de rechtspleging nodig was. Zo kwam in Nederland de kinderrechtspraak tot stand, een grote verworvenheid, waaraan steeds verder is gewerkt. Aan die rechtspraak is het te danken dat bij strafzaken tegen kinderen zorgvuldig rekening wordt gehouden met alle omstandigheden, die tijdens het plegen van het misdrijf relevant worden geacht.

OOK IN HET AMSTERDAMSE vonnis is dat gebeurd. Het zou onrechtvaardig zijn om bij een jongen van zestien jaar het accent te leggen bij diens racistische opvattingen: racisme is vooral een sociaal defect, het komt voort uit een zich bedreigd voelen en heeft vooral te maken met het niet meer rationeel reageren op dat gevoel van bedreiging. Voor een onevenwichtige jongere — en daarvan was in dit geval duidelijk sprake — kan dat een groot gevaar opleveren. Is het daarom niet terecht dat de dader in een inrichting wordt geplaatst? Het lijkt een zinnige oplossing: er kan worden geprobeerd zijn scheefgetrokken inzichten te verbeteren, want als dat niet gebeurt, blijft hij een gevaar voor zijn omgeving. Tot zijn éénentwintigste jaar wordt hij behandeld en dan wordt opnieuw bekeken of hij geschikt is om terug te keren naar de maatschappij.

'MET DEZE UITSPRAAK' — zeggen beide protesterende organisaties — 'worden duizenden die tegen racisme en fascisme zijn en ook hen die de straat zijn opgegaan om tegen de moord op Kerwin te protesteren, in hun hemd gezet'. Geloven zij dat werkelijk? Met dit vonnis wordt in werkelijkheid aangegeven hoe een niet racistische en niet fascistische rechtsbedeling reageert op een misdrijf als dit: zij houdt met alle omstandigheden van de minderjarige verdachte rekening en geeft opdracht te proberen hem van die defecten te genezen die hem tot deze onberaden en afschuwelijke daad brachten. Als dat niet gebeurt, is er alle kans dat hij definitief een intolerante Nederlander wordt, bovendien één die voor zijn omgeving gevaarlijk is. Het oordeel van de rechtbank lijkt ons dan ook aanzienlijk beter overwogen dan de reactie van deze twee organisaties.

(Dit commentaar is van hoofdredacteur Gommert de Kok van de Haagsche Courant).